

EGYETEMES

14.964

OSZK

XI. 17

REGÉNYTÁR

Warden Florence

A rejtélyes

ház

Széchenyi Könyvtár

I.

SINGER és WOLFNER Kiadása
BUDAPESTEN.

Egy-egy évfolyam 18 kötetből áll.

Egyetemes

Gyűjteménye

a

*legkiválóbb hazai és
külföldi
regényeknek.*

Regénytár

*Egy-egy kötet ára
diszes piros vászonkötésben
50 kr. (Egy korona.)*

✧ Minden kötet külön is kapható. ✧

Tíz éve annak, hogy az Egyetemes Regénytár-t megindítottuk, azóta, a közönségnek folyton emelkedő érdeklődése mellett, már 184 kötet jelent meg ebben a gyűjteményben. — Félmilliónál több kötet forog közkézen az Egyetemes Regénytárból, ott látjuk ezeket a piros köteteket mindenütt, a hol olvasnak.

Az eddig megjelent kötetekben előnyösen van bemutatva az újabb francia, angol, német, olasz, orosz, spanyol, dán s mi nekünk a legfőbb, a hazai regényirodalom. Mint eddig, úgy ezután is az lesz fő törekvésünk, hogy csak igazán jó és érdekes regényeket és elbeszéléseket vegyünk fel a gyűjteménybe. A XI. évfolyamot Ohnet György nagyérdkü, legújabb regényével kezdtük meg, a címe: *Régi harag*, ezt követte az 1896. évi *Mikszath-féle Almanach*, mely ebben az évben különösen gazdag tartalommal jelent meg. A további kötetekben a modern hazai és külföldi regényirodalmak legjelesebb termékeit fogjuk hozni. Sorra kerülnek előbb-utóbb:

Bárony István, Bródy Sándor, Herman Ottóné,
Kövér Ilma, továbbá: Daudet, Cherbuliez, Csehov, Zola,
Serao legújabb és legérdekesebb munkái.

Minden hóban egy teljes regény 1–2 kötetben jelenik meg. — Egy évfolyam 18 kötetből áll. — Minden kötet külön és bármely könyvkereskedésben megszerezhető.

Egy-egy kötet ára diszes piros vászonkötésben 50 kr. (1 korona.)

Ott, a hol könyvkereskedés nincs, legcélszerűbb több kötetre előfizetni, ebben az esetben a kötetek bérmentve küldetnek meg. Az előfizetési ár bérmentes küldéssel: 20 kötetre 10 frt, — 10 kötetre 5 frt, — 6 kötetre 3 frt.

Singer és Wolfner, könyvkiadóhivata, Budapest, Andrassy-ut 10.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

Jegyzéke az eddig megjelent köteteknek:

I. évfolyam.

Ára frt

A banya, Ohnet Györgytől, fordította Fái J. Béla.	1.—
A lohinal föl, elbeszélés Mikszáth Kálmántól	—50
Beatrice házassága, angolból, Hugh Conwaytól	1.—
A jubilánsok, regény, írta Tolnai Lajos	—50
A kék fátoly, francia regény, írta Fortuné du Boisgobey	1.—
A halott, regény, írta Feuillel Oktáv	—50
Lise Fleuron, írta Ohnet György, fordította Fái J. Béla	1.—
A fülemile, írta Petelei István.	—50
Nem! írta Wükie Collins. Regény	1.—
Violanta, regény, írta Eckstein Ernő, ford. Fái J. Béla.	—50
Saját kezébe, regény, írta Beniczkyne Bajza Lenke	—50
Egy csontváz elbeszélése, írta Manuel Gonzales	—50
Az uri körökben, regény, írta Hamilton Aidé	—50

II. évfolyam.

A Crolx-Mort grófnők, regény, írta Ohnet György	1.—
Élő halott, Hugh Conway regénye	1.—
Megölt lelkek, regény, írta Margitay Dezső.	—50
Az özvegy, írta Feuillel Oktáv	—50
Magduska öröksége, regény, írta Abonyi Lajos	1.—
Jung Helén, elbesz. írta Lindau Pál, ford. Tábori Róbert	—50
Sarah grófnő, írta Ohnet György, ford. Dr. Sziklay János	1.—
Balassa Bálint, írta P. Szathmáry Károly	—50
A marquisné, regény, írta Delpit Albert, ford. Fái J. Béla	1.—
Első szerelem. — Kép-kép, írta Turgenev Iván	—50
A fészek regényei, írta Mikszáth Kálmán	—50
Tábori posta, regény, írta Carmen Sylva, ford. Fái J. Béla.	1.—

III. évfolyam.

Ó az! Regény, írta Beniczkyne Bajza Lenke	1.—
A hitetlen, regény, írta Delpit E.	1.—
Almanach 1888. évre. szerkeszti Mikszáth Kálmán	1.—

Holdenis Meta, írta <i>Cherbulius V.</i> , ford. <i>Ambrus Zoltán</i> . . .	1.—
Lég és föld. — Kitérőlt évek. Két elbeszélés, írta <i>Kazár E.</i> . . .	—50
A tábornok úr fia. — A nevelő. Írta <i>Gröller Balduin</i> . . .	—50
Akarat, írta <i>Ohnet György</i> , ford. <i>Tóth Béla</i> . . .	1.—
A legszebb hercegnő, tört. regény, írta <i>P. Szathmáry K.</i> . .	1.—
A freskók, írta <i>Ouida</i>	—50
Blaisot kisasszony, írta <i>Uchard Mario</i>	—50
Emberek, Elbeszélések, írta <i>Bródy Sándor</i>	—50
Fehér éjszakák, írta <i>Dosztoevskij Tivadar</i>	—50

IV. évfolyam.

Az elvált asszony, regény, írta <i>Csiky Gergely</i>	1.—
„Ó“, Angol regény, írta <i>Rider Haggard</i>	1.—
Almanach 1889-re, szerk. <i>Mikszáth Kálmán</i> (elfogyott) . .	1.—
Álom, regény, írta <i>Zola Emil</i> , ford. <i>Fái J. Béla</i>	1.—
Szent Mihály, <i>Werner E.</i> regénye	1.50
A pénzes molnár románcza, írta <i>Abonyi Lajos</i>	—50
Rameau orvos, regény, írta <i>Ohnet György</i> , ford. <i>Fái J. Béla</i> .	1.—
A szívárvány, írta <i>Kazár Emil</i>	—50
A kis lord, írta <i>Burnett F. H.</i> , ford. <i>Kárpáti János</i>	—50
Anjuta, írta <i>Letneff P.</i> , ford. <i>Sasvári A.</i>	1.—

V. évfolyam.

A hegyiség tündére, regény, írta <i>Benicskyné Bajza Lenke</i> . .	1.—
Paulina, regény, írta <i>Hugh Conway</i>	1.—
Almanach 1890-re, szerkeszti <i>Mikszáth Kálmán</i>	1.—
A szív küzdelmei, olasz regény, írta <i>Tarchetti H.</i>	—50
Utolsó szerelem, írta <i>Ohnet György</i> , ford. <i>Tóth Béla</i>	1.—
Faust orvos, regény, írta <i>Bródy Sándor</i>	—50
Fenn és lenn, írta <i>Herczeg F.</i>	1.—
Az eltélt leánya, írta <i>Daudet E.</i>	1.—
Felejthetetlen szavak. — Megosztott szív, írta <i>Heyse P.</i> . .	—50
A ki a szívét a homlokán hordja, írta <i>Jókai Mór</i>	—50
Miss Rovel, regény, írta <i>Cherbulius V.</i>	1

VI. évfolyam.

A Pierre lelke, írta <i>Ohnet György</i> , fordította <i>Fái J. Béla</i> . . .	1.—
Almanach 1891-re, szerkeszti <i>Mikszáth Kálmán</i>	1.—
Curly, egy színész története, írta <i>Coleman John</i>	—50
Rang és pénz, írta <i>Benicskyné Bajza Lenke</i>	1.—
Művészbecsület, regény, írta <i>Feuillet Octav</i> , ford. <i>Tóth Béla</i> .	1.—
A havasok alján, elbeszélések, írta <i>Gyarmathy Zsigáné</i> . . .	—50
A vasyáros (A hámosos), írta <i>Ohnet György</i> , ford. <i>Fái</i> . . .	1.—
Isten hozzád szerelem, írta <i>Serao Matild</i> , ford. <i>Tóth B.</i> . .	1.—
Ildehné leánya, regény, írta <i>Mudrony Soma</i>	1.—
Lázban, regény, írta <i>Lindau Pál</i> , ford. <i>Tábori Róbert</i>	—50
A hívek, regény, írta <i>Tynseau Leon</i> , ford. <i>Fái J. Béla</i>	—50

VII. évfolyam.

A gyűlölség adója, írta <i>Ohnet György</i> , ford. <i>Tóth Béla</i>	1.—
Almanach 1892-re, szerkeszti <i>Mikszáth Kálmán</i>	1.—
Egy apácz története, regény, írta <i>Verga G.</i>	—50
Yerba Benua, regény, írta <i>Bret Harle</i> , ford. <i>Fái J. Béla</i> . . .	1.—
Elmúlt évekből, elbeszélések, írta <i>Váradai Antal</i>	—50
Veszedelemes bűbáj, reg., írta <i>Theuriet André</i> , ford. <i>Tóth Béla</i>	1.—
A kegyencz, reg., írta <i>Sudermann H.</i> , ford. <i>Tábori Róbertné</i> .	1.—
Damáz Margit. Regény, írta <i>Kövér Ilma</i>	—50

Baranyay Margd. 1915. 7. 11.

EGYETEMES REGÉNYTÁR.

A rejtélyes ház

Regény

Irta

Warden Florence

Fordította

Szigethyné Szalay Erzsike

I. kötet.

Budapest 1896
Singer és Wolfner kiadása

Andrássy-ut 10. sz.

REGYETMES KECENYTAK

A rejtélyes ház

14.964/XI-17-18

ORSZÁGOS SÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

1968 R Ieltár

I.

„Nevelőnő kerestetik, de fiatalnak kell lennie“ ;
igy szólt a Times egyik hirdetése.

Én tizenennyolcz éves valék, fiatalságom eddig mindig nagy akadályát képezte annak, hogy alkalmazást kaphassak ; és ime, most akadt valaki, ki koromat még előnynek tekinti.

Irtam az illetőnek, mellékelve arczképemet és felsorolva tehetségeimet. Körülbelül egy hét lefo-lyása alatt azután el is utaztam Goldhamba Nor-folkban, hol egy hatéves kis leány tanítására szerződtek harminczöt font évi fizetéssel.

Jövendőbeli tanítványom atyjával léptem levelezésbe, ki a veaconsburghi vasuti állomásra adott találkozót a Goldhamhoz legközelebb eső városban.

Augusztus elején délután öt óra tájt lehetett, mikor én izgatottságtól és félelemtől részketve, a waggon ablakához ültem, a mint a vonat berobogott a veaconsburghi vasuti állomásra. Kitekintet-tem. Nagyon kevesen voltak a perronon, és egyetlen-egyet se láttam köztük olyant, a ki oly gentlemanhez hasonlított volna, minőnek én jöven-dőbeli házi gazdámot elképzeltem. Állott ott ugyan két-három veresképű ember, de azok olyan benyo-mást tettek reám, mintha mezei gazdák lettek volna ; a pályaudvar végén pedig két fiatal ember őrzött

egy nagy szelindeket. Kiszállván, az állomásfőnökhöz fordultam.

— Itt van Mr. Rayner maga, asszonyom — válaszolt ő a kutyaőrző két fiatal ember felé mutatva.

Egyikök épen körülnézett, mintha valakit keresne; s én félénken közeledtem feléje. Zavarba látszék jönni, a mint szemeit rám veté, aztán hirtelen megemelte kalapját.

— Miss Christie, nemde? — kérdezé nagyon elvörösödve.

— Igen, — felelém meghajolva s hozzá hasonlóan elpirultam.

— Legyen oly szives és mutassa meg, melyik az ön podgyása?

Nagyon meglepett, hogy Mr. Raynert sokkal fiatalabb és kevesebb önuralommal bíró egyénnek találtam, mint minőnek őt előre képzelém. Utána lépdelve, kijelöltem neki bőrröndjeimet.

— A vadászkocsi kint vár, engedje kivitetnem bőrröndjét, — mondá uj gazdám.

Keresztül haladtunk az állomáson. Három-négy kutya is felugrált reánk kifelé mentünkben.

— El innen, Rover! Pusztulj, Luke! takarodjál, Gray! — kiáltott reájuk. A mint először megszólalt, mindjárt feltűnt nekem csengő, kellemes, érczes hangja és rögtön eszembe jutott, mily nagy sulyt fektetett a zenére hozzám irt leveleiben; azt következtettem tehát, hogy Mr. Rayner énekel. Besegített a vadászkocsiba, gondosan betakargatott egy lábszőnyeggel; de a helyett, hogy maga is elhelyezkednék mellém, megveregette a ló nyakát. Nem tudtam magamhoz térni csodálkozásomból. Azt már előre gondoltam, hogy az én hat éves kis növendékem atyja nem lesz valami öreg őszbe

vegyült ember ; de az mégis meglepett, hogy benne oly embert találtam, ki nem lehetett több huszon-négy-harmincz évesnél ; aztán oly bátorosan volt s tiszteletteljes modora szinte nem igen volt szokásos a mi nevelőnői állásunk iránt. Magas, izmos férfi volt, haja, bajusza fekete, szemei szürkék s ezeket oly igénytelen, nyílt kifejezés jellemezte, hogy hozzá véve könnyü elpirulását, még fiatalabbnak látszott.

Ott hagyva a lovat, újra hozzám lépett, mondván :

— Félek, hogy unalmasnak találja majd a vidéket s nehezen fogja itt nélkülözni a londoni vig életet.

— Én ott nem valami vig életet folytattam, — felelém. Nem hiszem, hogy a szegény emberek bárhol is nagyon sokat mulassanak.

— De azelőtt mégis aligha zárkózott be egy rideg tanuló szobába. Meg se foghatom, hogy vállalkozhatott rá. Én részemről soha se szenvedhettem az iskolát, s annyi tény, hogy sohasem is jártam szívesen az iskolába.

Mr. Rayner nem nagy zavarral tette meg ez őszinte vallomását.

— Azt kell hinnem, hogy ön inkább szeretett játszani vagy czivakodni, vagy birkózni, — kockáztattam a feleletet, érezve, hogy valamit csak kell már szóllanom.

— Dehogy, egyiket sem. Arra emlékszem ugyan, hogy fejbe ütöttem egyszer egy fiut, mivel tökfilkónak nevezett. Pedig neki igaza volt. És emlékszem, mennyire bántott a dolog, sőt meg is lepott, hogy oly erősen megsebeztem, mert rendesen én huztam a verekedésben a rövidebbet. Általán azt mondták felőlem, hogy engem nehéz kihozni

sodromból; és megvallom, még ha felbosszantottak, se sokat ártottam — tévé utána nevetve.

— Remélem, kis leánya nem örökölte atyjától a tanulás iránti ellenszenvét, — szóltam aggódva.

Mr. Rayner reám tekintett élénken elpirult, azután hangjában bizonyos kedvteléssel mondá:

— Ön engemet talán Mr. Raynernek tart? Az én nevem Reade. Mr. Rayner hintóját küldé önért; de az egy teherhordó kocsival összeütközvén, kereke eltört; azért bocsájtottam rendelkezésére az én vadászkocsimat. Remélem, nem fog ön fennakadni ezen a véletlenségen?

— Oh nem! — mondtam.

— Rayner ur is ott volt velem a perronon, — folytatá, — kutyája azonban a vonathoz akart rontani, a mint berobogott; felkért tehát engem, hogy nézzek az ön podgyásza után, míg ő megfékezheti kutyáját. Meg nem foghatom, hol késhet oly sokáig?

Mialatt beszélt, Mr. Rayner is előkerült, előre bocsátva szelindekét. Rögtön észrevettem, hogy ő pár évvel korosabb társánál, és habár mindketten kerek kalapot s norfolki felöltőt viseltek, rajta azonnal meglátszott a városi nevelés, épügy, mint Mr. Reade-n a falusiasság. Nyulánk alakja s finom arczvonásai voltak, míg szakálla, bajusza sötét szőke. Hozzám lépve, udvariasan levette kalapját s kezét szorított velem.

— Ön alkalmasint megbotránkozott a norfolki durva, illetlen modor felett, Miss Christie, és talán már meg is kérdezte, mikor indul vissza Londonba a legelső vonat? De nőm figyelmeztetett: haza ne térjek bizonyos megrendelt cikkek nélkül, melyek azonban valami megfoghatatlan okból eddig nem

érkeztek meg. Egyébiránt reméllem, hogy az én élénk ifju barátom eléggé mulattatta önt?

— Miss Christie önnek nézett engem, Mr. Rayner — mondá Reade, ujjabb elpirulással.

— És most kénytelen alávetni magát a kellemtelen csalódásnak, látva, hogy Mr. Rayner utoljára is egy komor vén ember. De reméllem, Miss Christie meg fogja bocsájtani ősz hajamat, és bizalomra is méltóbbnak talál, mint bármelyiket is a norfolki vig, de csalfa ficzkók közül. Most pedig, édes Laurence fiam, ha még a ködös eső előtt haza kíván szállítani, jobb lesz indulnunk.

Rayner fölugrott a hátulsó ülésre; Reade mellém ült, s megragadta a gyeplőt; azután az egész uton ugató öt kutya kíséretében elindultunk. Keresztül kocsiztunk Veaconsburghon. Azután két hosszú mértföldet tettünk meg egy fűzfával szegélyezett egyenes, de posvány közt futó országúton. A tájkép nem volt valami szép; de sohase járván még ezen a vidéken, minden új s érdekes volt előttem. Rayner a hátsó ülésen levelek s irományok olvasásával foglalkozott, míg a mellettem ülő Reade hízegő érdeklődéssel és figyelemmel hallgatta észrevételeimet.

— Mily gyönyörű, üde, zöld színe van itt mindennek! — mondám hirtelen.

— Igen, nagyon is zöld, — jegyzé meg Reade szomoruan. Nedves nyarunk után, úgy látszik, nedves őszünk is lesz, szóval ez az egész hely csupa mocsár.

— Ne hangolja Miss Christiet a hely ellen, Laurence, — szólalt meg Rayner csaknem élesen.

Egy alacsony fekvésű falun, melynek házai télen rendszerint sárban uszhattak, kocsiztunk át, majd hegynek fel, majd völgynek le mentünk, aztán

ismét egy másik lejtős utra tértünk, mely mellett újra csak posvány terült el.

— Oda megyünk, Miss Christie, — mondá ostorával egy csinos, repkénynyel befutott és fákkal körülvett pirosfedelű ház felé mutatva, mely az országuton belől a posvány szélén állott.

— Itt én leszállok, Laurence, — mondá Rayner.

Gyalogut vezetett az országuttól egyenesen a rétek és ültetvények közt álló házig. Miután Rayner leszállott, csak Reade és én maradtunk a kocsin.

— Milyen szép hely ez ! — kiáltám lelkesülten. Társam hallgatott.

— És mily gyönyörű tó ! Nini, ugy hiszem, még vizi liliomok is vannak rajta ! — mondám egész elragadtatással fordulva a nagyszerű felfedezés felé.

— Én bizony nem szeretném, ha gyermekeim mulattatására ez az állóviz házam közelében lenne — dörögte Reade, oly különös modorban, hogy szinte meglepett.

Többet aztán nem szóltam, míg lassan leereszkedtünk az említett házig vezető lejtős uton ; de egyszerre csak újra kitört lelkesedésem.

— Oh mily gyönyörű, s mily üde külseje van e háznak, befuttatva repkénynyel, mely elhárítja a nap egető hevét !

— Igen, és mennyire előmozdítja még jobban a nedves kigőzölgést, Miss Christie. Ezt a repkényt csak mintegy öt év előtt ültették ; pedig jó lenne inkább kiirtani, hogy a ház lakható legyen ; mert biz ez valóságos kórház ! — aztán némi izgatottsággal tévé utána : — Én még egy parasztot sem engednék benne lakni.

— Paraszt nem is juthatna ide be, míg az én bérletem ki nem telik, Laurence — szólt közbe Rayner szárazon a fák közötti ösvényből előbukkanva. És a két férfi oly sajátságos tekintetet váltott egymással, mely azt látszék jelenteni, hogy szívük mélyén épen nem jó barátok.

Különben az nagyon is természetesnek látszott előttem, hogy Rayner nem szívesen hallja, mikor otthonát kórháznak nevezik.

A csarnok nyitott kapuja elé értünk és egy sovány, bár takaros kinézésű szolgáló jött k bőrröndömért. Reade lesegített a kocsiról és mellettem állott, látszólag a lószerszámot vizsgálva, mialatt én lelkesült csodálattal néztem a sötétpiros tégláju, repkénynyel sűrűn befuttatott házat, és a sikátor szürke kőoszlopait, melyeket szintén festőien futott körül a repkény, míg a tető bronzszínű volt és barna mohhal borítva. Egyszerre Reade, mialatt a háziur cselédjével váltott pár szót, hirtelen halk hangon így szólt hozzám :

— Ne engedje holmiját Rayner asszony szobája közelébe elhelyezni.

Nem felelhettem, meg se kérdeztem, miért e figyelmeztetés, mert következő pillanatban már Raynertől bucsuzott és kalapját megemelve előttem, a vadászkocsi mellett lépdelt gyalog a meredek országuton, mely a kert és ház közt vezet föl. Engem lehangolt távozása. Szerettem volna megkérdezni, mit értett különös figyelmeztetése alatt és megköszönni egyszersmind szíves jóindulatát. Az elhagyatottság sajátságos kinos érzete vett rajtam erőt. Rayner ur, ki elmélyedve levelei olvasásába az ut nagy részén át, komoly s hallgatag volt belépett a házba, egészen megfeledkezve arról, hogy engem is behívjon, a cseléd pedig eltűnt podgyá-

szommal. A helyett, hogy utána mennék, a távozó vadászkocsi tulajdonosa után néztem, mignem egy durva női hangra összerezzenem.

— Nem tetszik bejönni? Majd bevezetem s megmutatom szobáját.

A takaros szolgáló szólított meg ekként. Elpirulva követtem őt egy alacsony, hosszú, sötét, zord, hideg csarnokba, melyépp oly ó-divatu volt, minőre a ház külseje már engem előkészített; azután felmentünk egy falépcsőn; keresztül-kasul az olyan apró kellemetlen folyosókon, minőkben a régi házak bővelkedni szoktak, végre pedig egy sötét, csunya, üres zugszobába léptünk, hová podgyászaimat már elhelyezték. Leültem azok egyikére, mint az egyetlen körültem lévő barátságos tárgyra és elkezdtem sirni. Valaki mégis csak előmbe jöhetett volna! Eszembe jutottak Reade szavai és a borzadály újabb érzésével kezdtem kíváncsi lenni, milyen nő lehet az a Rayner asszony. Nyomorék talán? Vagy épen örült? Mert ha nem az, miért engedte át a levelezést gyermeke leendő nevelőnőjével férjének? Még alig készültem el öltözékem rendbehozásával, midőn a cseléd bejött jelenteni, hogy a teával várnak reám. De kíváncsiságom nem nyert kielégítést. A teát egyedül ittam meg s a cseléd jelenté, hogy Mr. Rayner nagyon el lévén foglalva, a magáét saját szobájába vitette. Egyetlen szó említés nem történt Mistress Raynerről, semmi nyoma a tanítványnak! Aggódásom s kíváncsiságom oly nagy mérvet öltött, hogy egészen elfelejtettem az éhséget, pár percz alatt megteáztam és az ablaknál állva kinéztem a kertbe.

Még csak hét óra és világos, kellemes nyári este volt. Könnyű szellő lengeté a fák lombjait, melyek sűrűen körülvették a házat. Felnyitottam

egyik üveg ajtót és kiléptem. Még sohase voltam azelőtt ily gyönyörű szép kertben. A fű puha, üde és gondozott volt, nem voltak ott geranium vagy verbéna ágyak, hanem a fák alatt és a hol csak egy kis üres zug akadt, telve volt minden tér oltott hónapos rózsával, harangvirág és más, csupa egyszerű virággal. A ház egészen a láp szélére volt építve egy erdős hegy aljába, mely a ház ebédlő felőli oldalán magaslott.

Megkerültem az egész homlokzatot és a mohhal benőtt oszlopsikátort, honnan gyönyörű kilátás nyílt a lápra a sűrű fák lombjain keresztül. Elindultam egy a háztól elvezető széles ösvényen, míg végre eljutottam a tóhoz. A vizet félig ellepte a káka, nád és vizi lilium.

Az általam követett ösvény tovább vezetett a fák között, a tavon át a kis erdő tulsó széléig, mely magába foglalta a házat és kertet.

Ott azután egy kis rögös ut kötötte össze az erdőt a láp szélén végigfutó gyalogösvénnyel, mely a hegy lejtőjén elvonuló országutig vezetett. Ez volt az a rövidebb ut, melyen Mr. Rayner hamarabb érkezett a házhoz, mint mi.

Visszafordultam a kert felé, épen közvetlen a tó mellett valék, midőn egyszerre sajátságos hang ütötte meg fülemet, mely mintha a földből jött volna. Körülnézve, a nádas közt egy satnya külsejű, körülbelül két éves kis gyermeket láttam ülni oly közel a vízhez, hogy picziny cipőit csaknem a nedves földbe süppedtek, a gyermek piszkos fehér zubbonykát viselt, és sápadt, szinte ránczos arczával, veres hajával sajátságos hatást tett rám, a mint ide s tova henteregve, folytatta egyhangu énekét, a nélkül, hogy legkevésbé is zavartatná magát egy idegen megjelenése által. Csupán rám bámult,

de meg sem változtatá helyzetét, mikor figyelmeztettem, hogy ne üljön oly közel a tóhoz, mert belé talál esni; de mikor el akartam onnan emelni, akkor ugyancsak bebizonyítá erélyét éles sikoltásával és gyermeknyelvén tett szemrehányásaival, melyeket én különben nem értettem. A kertész, vagy valamely szomszéd zsellér gyermekének tartottam. Sikoltozása daczára ölemben a házhoz vittem, hol a már ismert cseléddel találkoztam.

— Ezt a gyermeket a tó szélén találtam. — mondám neki.

— Oh igen, Miss, nem lehet a tótól elhozni, majd mindennap kiszökik oda. Gyere csak, Mona, ideje már, hogy lefeküdjél. Csunya kis leány, nézd meg, milyen a kötényed!

Átvette tőlem a gyermeket és magával vivén őt, engem ott hagyott ama tűnődéseimmal, vajjon az én kis növendékem is oly légies kis lény lesz-e, minő testvére. Mivel semmi sem vonzott a házba, újra kimentem, hogy a másik oldalt is szemügyre vehessem. Ott már gondozatlanul, szabadon nőtt a fű és egészen felkuszott a falakra; a mint keresztül gázoltam rajta, lábam minduntalan valami láthatatlan pocsolyába süppedt, mely néha bokáig megnedvesített. Bármily gondosan lépdeltem is, folyton tuskébe-bokorba botlottam, míg végre egy fa lehajlógallyai alól kibontakozva, pár lábnyira egy oly sűrűen befuttatott ablak alatt találtam magamat, hogy pár perczig észre se vettem a női arcot, mely folyton engem szemlélt az üvegen keresztül. Mihelyt azonban megláttam a beesett képű és fénytelen nagy szürke szemű nőt, a tó partján talált gyermekhez való hasonlatosságból azonnal megtudtam, hogy hogy az nem lehet más, mint maga Mrs Rayner. A mennyire csak lehetséges volt, úgy tettem, mintha

nem látnám őt, mert volt valami szemeinek reménytelen sóvár kifejezésében, mi azt érezteté velem, hogy e nő talán kémnek tart.

Visszasiettem a házba, egyenesen föl szobámba és leültem levelet írni anyámnak, értesítve őt utazásom s megérkezésem részleteiről. Azonban nem közöltem vele mindent, a mit észleltem, sem a különös hatást, mit a legelső este gyakorolt reám. Nagyon féltem azt bárkivel is közölni, és hozzá még anyám gyöngé, ideges nő is volt, kit, noha még fiatal valék, megszoktam már inkább én vezetni. Tudtam, hogy a titokzatosságnak legkisebb sejtelve kétséget s aggodalmat okozna neki, mit én levélben nem volnék képes enyhíteni; arra szoritkoztam tehát csupán, hogy leírjam a hely festői szépségét és Mr. Rayner szívélyességét. Levelemet már gyertyavilágnál kellett befejeznem, mit midőn elvégeztem, fölkeltem és az ablakhoz léptem, hogy az új világításban is láthassam a tájéket. Ablakom, a mint később meggyőződtem, épen a fölött volt, melyben megpillantám Rayner asszony arczát. Jól elláttam a lápra és az azon tul levő hegyekre.

A csodálat halk felkiáltása lebbent el ajkaimról, a mint kitekinték. Az egész nagy kiterjedésű lép fölött, mely mértföldekre látszék elnyúlni, fehér köd lebegett, mely, noha csak pár lábnyira emelkedett a földtől, mégis oly sűrű volt, hogy úgy nézett ki a holdvilágnál, mint valami ezüst tó, melyen tul két három mértföldnyire egész hegysor látszott. A köd ablakom alatt is sűrűen ellepte a pázsitot. Borzongás futott át rajtam s azt gondoltam magamban:

— Milyen hideg van itt és Rayner-ék ugyan-csak elragadtatással viseltethetnek a festői táj iránt, hogy ily nyirkosnak látszó házban laknak.

II.

Másnap a reggelizéshez hívó csengetyű első hangjára megjelentem az ebédlő szobában. Pár perc múlva Rayner ur is belépett csinos öltözetben, nyájas modorral, bár kissé elfogultan. Udvarias mosolylyal kísért sajátságosan kimért szavaira figyelve, észre se vettem, hogy Mrs. Rayner is a szobában van. Kisértetként surrant be s az asztal végén állva, várakozott. Örömmel tapasztalám, hogy ezuttal hiányzott tekintetéből az az átható, mohó fürkésző kifejezés, mely előtte való este oly zavarba ejtett, most semmi sem volt irántam való viseletében más a kimért közönynél, midőn férje hozzá vezetvén, kezét kinyújtá felém.

— Tíz évvel ezelőtt szépnek kellett lennie, — gondolám, midőn sovány, bágyadt halvány arczára s fénytelen szürke szemeire pillanték. Oly szelidség ömlött el lényén, hogy szinte kecsesnek volt mondható; leányosan karcsu alakja, finom keskeny keze és sűrű, hosszú barna haja volt, melyet minden gondozás nélkül homlokából hátra fésülve és fején összezsavarva hordott.

Ekkor fölnyilt az ajtó, a cseléd belépett a vézna kis babával, egy szép, bár gyenge alkotásu, kék szemű, szőke haju gyermeket vezetve be, kit nekem még a reggeli előtt mint Haidée-t, növendékemet mutattak be.

Az étkezés alatt senki sem beszélt Raynert kivéve és az egyetlen figyelemre méltó dolgot a baby illetlen viselete képezte, ki, ha atyja félre nézett, rögtön elcsente tőle a kenyérdarabkákat, vagy a mint fölkelte székéről, hogy magának a hideg sültből vágjon egy darabkát, utána dobta kanalát. Rayner ur csak nevetett.

— Rendkívül különös jelenség ugyan, Miss Christie, — mondá — de ez a gyermek gyűlöl engem.

Akkor azt hittem, tréfál, de minél tovább időztem Alders-ben, annál jobban tapasztaltam, hogy a kellemetlen gyermek csakugyan a legkülönösebb ellenszenvet táplálja atyja iránt, habár ugy látszott, semmi ok sem volt arra, miután soha se szólt rá keményen. A kis leány még édességeket sem fogadott el kezéből.

— Ön még nem is tudja, Miss Christie, mily egyszerű emberek közé került, — mondá Rayner reggelizés közben, — mi egy órákor ebédelünk. Szerény háztartásunk csupán három cselédre szorítkozik. Ezek azt mondják, a hely nagyon nedves, de köztünk szólva, azt hiszem, nem tetszik nekik, hogy távol vannak itt a fiatal suhanczoktól, kik nem igen látogathatják őket a városból. Nem ijesztik el önt figyelmeztetéseim?

— Nem, Mr. Rayner.

— Nőm félt, hogy e hely zordsága elriaszt innen minden fiatal nőt. Annyi tény, hogy az a körülbelül negyven éves nevelőnő, ki épen most hagyott el bennünket, kiálló fogai és elmaradhatatlan szemüvege daczára megijedt félreeső otthonunktól és életmódunktól. Beszélni nem szeretett, nőm pedig szereti a nyájas társat; folyton azon panaszkodott, hogy belehal a reumatizmusba, nem szünve meg üldözni engem szemrehányásaival, hogy miért csaltam őt ilyen nedves helyre. Ünnepeyesen megfogadtuk tehát, hogy soha többé érintkezésbe nem lépünk oly fagyos vén csonttal.

— Ugyan hogy is lehetett kifogása ily szép hely ellen? — mondám.

— Igaza van, Miss Christie, habár azért neki

is volt egy kis igaza, beismerem; zugolódtam én is néha már e nyirkos hely ellen; de nőm nagyon ragaszkodik hozzá, nemde Lola?

— Igen, — felelé mrs. Rayner, az érzésnek vagy érdeklődésnek minden jele nélkül.

— Így tehát itt maradtunk, — folytató a házi ur. A nők kívánsága parancs, és jelen esetben még különös okok is vannak annak teljesítésére. Tudnia kell, Miss Christie, hogy én egy feleségemtől függő szegény ember vagyok, nemde Lola? — mondá tréfásan hozzá fordulva.

— Nem egészen, — felelé a nő szeliden, de csak oly hidegen, mint az imént.

— Én praktikus ember vagyok — folytató a férj. Lola dús gazdag örökös nő volt, — én pedig egy tönkre jutott pazarló, mikor nőül jöttem hozzá. De ő megbízott bennem s az egyedüli feltétel, mit kitűzött, az volt, hogy a csábító kísértések elől ide vonuljak el vele falura mit hogy kedvéért teljesítek, láthatja, Miss Christie.

Érzelemmel beszélt s szeretetteljesen nézett nejeire e kimagyarázhatatlan őszinte vallomás után, de Mrs. Rayner csak oly érzéketlen maradt, mint volt.

Nem állhattam meg, hogy sajnálatot ne érezek Rayner iránt. Ő oly nyájas és figyelmes volt neje iránt; de akár derült, kedélyes modorban közeledett hozzá, mindent elkövetve, hogy ajkára mosolyt csaljon, akár némán leste, hogy komolyságát derültség váltsa fel, neje mindig ugyanaz az érzéketlen, közömbös, apatikus lény maradt, ki csak akkor szólt, ha már nem kerülhette el, halk, vontatott, lassu hangon. Nemsokára félni kezdtem tőle, szinte összerezzenem, ha váratlanul találkoztam tekintetével, s ama gunyoros szellemű nők

benyomását tette rám, kik nemüknek többi tagját semmibe sem veszik. Félve, hogy feltűnik neki különös bizalmatlanságom, a rövid tanórák bevégezése után fölolvasásra ajánlkoztam neki. Ő elfogadta ajánlatomat; s én még aznap délután bementem a társalgó szobába és fölolvastam neki pár fejezetet Bede Ádamból, Mrs. Rayner pedig azalatt egy hinta székben ült, himzéssel kezében, melylyel ugyancsak kevésre ment. Minden fejezet végén elhallgattam pár perczre, valami észrevételt várva, mely azonban sohasem következett be, és a remélt elismerés is elmaradt olvasásomért, mi pedig jól esett volna. De ő csak annyit szokott legfeljebb mondani: „Köszönöm“, és ha kérdezem, folytassam-e, azt felelte: „Igen, ha nem fárasztja önt.“

Észrevettem, hogy nem is hallgatja, csak pillanatokra, az olvasást, hanem ölébe tett kezekkel ül, figyelmetlenül játszadozva himzésével, miközben szemeit a külső kertre függeszti oly szomorúsággal, melynek kifejezése rendkívüli ellentétet képezett szokásos érzéketlen közömbös-ségével. Én azonban olyankor tovább olvastam, mintha észre se venném kedélyhangulatát, mig-nem egy izben oly kétségbeejtő fájdalmas sóhaj lebbent el sápadt ajkairól, hogy szívem hevesen dobogott a részvétől, s akaratlanul is abbahagyva az olvasást, könnyekkel telt szemeimet az övére szegeztem. Mrs. Rayner összerezzen és oly merően nézett reám, mintha gondolataim legmélyebb rejtekébe akarna behatolni. Bágyadt pir szökött arczába, s jól láttam, hogy keble lihegett a könnyű csalánszövetű pongyola alatt, félig kinyujtá kezét felém és úgy hiszem, a következő pillanatban már magához is szólított volna, ha széke mögött egy hang mindkettőnket föl nem riaszt.

Mr. Rayner oly halkan surrant be a szobába, hogy észre se vettük őt.

— Fáradtnak látszik, kedves Lolám — mondá gyengéden, — jól tenné, ha ledülne egy kis időre pihenni.

Férje hangjának hallatára Mrs. Rayner rögtön visszaesett szoborszerű merevségébe. Félénken ajánlám fel neki, hogy lefekvés előtt még szívesen folytatom a felolvasást, de ő röviden visszautasítá, karját nyujtá férjének és vele együtt elhagyta a szobát.

Ez esemény után még sokkal tartózkodóbb lett irántam, mint azelőtt volt; vonakodni látszék elfogadni tőlem a legcsekélyebb szivességet is, sőt felolvasásomat sem kívánta hallani többé, azt adva ürügyül, hogy csak időmet vesztegetném vele, miután nem érzi magát elég jól arra, hogy figyelemmel hallgathasson. E különös viselet engem annyira sértett, a mennyire csodálkoztam felette, arra azonban nagyon is fiatal s tartózkodó lévén, hogy a visszautasítás után további közeledést tegyek, a távolság köztem s a hallgatag, bánatos urhölgy közt még nagyobbá lett, mint azelőtt volt.

Raynernek egy, a leirt jelenet után két nappal tett kísérlete, hogy bennünket egymáshoz közeleltsen, csak még jobban eltávolított egymástól. Épen akkor lépett be a tanulószobába, mikor Haidéével elvégeztem a napi leczkéket. A kicsit néhány tréfás kérdés után kieresztette a kertbe játszani.

— Ez a gyermek rendkívül hasonlít arcban anyjához, nem találja? — kérdé. — De félek, hogy Haidée az ő értelmi képességével sohasem fog birni. Látom, hogy ön nem bírja leküzdeni meglepetését, Miss Christie. Nőm most nem teszi azt

a hatást, mintha eszes nő volna. De nem kételkednék tehetségében, ha őt öt évvel ezelőtt ismerte volna.

Rayner szinte zavarba hozta az embert őszinteségével.

— Merem állítani — folytatá — bár talán hihetetlen lesz ön előtt, a ki nem hallott tőle még többet beszélni a legszükségesebbnél, hogy nők egyike volt a legragyogóbb szellemű társalgóknak, kit valaha ismertem, sőt négy évvel ezelőtt olyan könyvet irt, mely után egész London rajongott. Ha megmondanám önnek írói nevét, meg volna lepve. A kik nem ismerték, rajongtak érte, és sokan, kik látták, babonás kegyelettel nézték a karcsu, gyengéd, szép asszonyt, ki oly vakmerően le merte írni gondolatait és elveit. De arról persze nem volt fogalma senkinek, mily érzékeny természet rejlik a csaknem férfias értelem alatt. Akkor még volt egy Haidée-nál két évvel idősb kis fiunk is — mondá Rayner és hangja kissé reszketni látszott. A két gyermeket falun hagytuk, hitünk szerint a leggondosabb kezekre bízva, mialatt mi az évadot a városban töltöttük. Egy alkalommal arról értesítettek, hogy a fiucska gyöngélkedik, de baját mi nem hittük komolynak. Biztosítom, Miss Christie — mondá megható komolysággal — hogy ha nőnek legkisebb sejtelme is lett volna a veszélyről, okvetlen rögtön gyermekéhez sietett volna. A gyermek két napi betegség után, tőlünk távol meghalt. Nőm éppen egy bálból hazatérve értesült a csapásról.

Reszketve hanyatlott egy székbe, némán és egyetlen köny nélkül, de midőn végre sikerült őt merev állapotából felrázni, letépte magáról gyönyörű drága ékszereit, (azt már említém, hogy gazdag

örökös nő volt) borzalommal dobta el magától s azóta sohase méltatta kincseit egy tekintetre sem.

Rayner szünetelt pár perczig, én pedig figyelmesen vártam érdekes közléseinek folytatását.

— Reméllem, hogy a kábultság, melybe esett, el fog mulni, de az mindinkább csak fokozódott. Már említém önnek, hogy házasságunk alkalmával az állandó falusi életet választottuk kölcsönös megegyezéssel; fia halála után pedig nőm sohasem akarta többé a várost viszontlátni.

Mona születésekor, a mi épen e posványos helyre költözésünk előtt történt, változás állott be, de nem oly változás, minőt én óhajtottam. Én azt reméltem, hogy újra érdeklődni fog az élet iránt, és talán ha a gyermek fiu lett volna, helyettesítőjéül az elvesztettnek, úgy is történik. A helyett azonban még nagyobb lett érzéketlensége; sőt, mint ön is tapasztalhatja, most már teljesen elkülöníti magát a világtól, az őt környező élet s maga közé oly korlátot von, hogy viselete az idegenekre gyakran türhetetlen és megfoghatatlan is. Feltettem magamban, hogy elmondom ezeket önnek, Miss Christie, nehogy talán sértve érezze magát nőm multkori viseleteért utolsó felolvasása alkalmával. Midőn beléptem, azt hívé, hogy ön olyasmit olvashatott neki, mi felköltötte szívében a már-már szunnyadó bánatot és az talán alkalmat nyújtand oly heves kitörésre, mely nekem olykor komoly, a legkomolyabb aggodalmat okozza s ön attól megijedhetne. Oly vad tekintetet véltem észrevenni nőm szemeiben, minőt néha elő szokott idézni valamely vonatkozás a multra.

Ilyenkor csakis én vagyok képes kipróbált vonzalmammal idegeit azonnal lecsillapítani.

Ne higgye, hogy olyankor talán heves lesz,

de összefüggéstelen szavai mégis megijeszthetnék önt. Mondja csak, nem szólt ő olyas valamit, mielőtt beléptem, a mi önt meglepte volna?

— Nem, Mr. Rayner, ő alig szólt két szót, mialatt én olvastam.

— Nem volt az olvasott tárgyban olyasmi, a mi felzaklathatta kedélyét és emlékeztethette volna valamire az elmondottakból?

— Ugy hiszem nem, semmi sem.

— Nem szükséges önt óvnom, kedves Miss Christie, hogy kerüljön minden vonatkozást e tárgyra vagy bármi olyas említést tegyen előtte, mivel azt sejtetné, hogy tudja az eseményeket. Én még mindig reméllem, hogy nőm idővel visszanyeri régi egészségét és szelleme ruganyosságát, beléegyezik látogatások fogadásába, sőt még eltávolítható is lesz e helyről, mely változás, meg vagyok győződve, csak javára lenne. Egyik ok, hogy fiatal nevelőnőt óhajtottam, épen az volt, hogy észrevétlenül kellemes, szeretetreméltó társaságot szerezzek neki és hozzá szoktassam folyton derült, nyájas arcokat látni maga körül; de félek, hogy az ő makacs természete messze elodázott célomtól. Mindamellett nem ésem kétségbe. Most, hogy ön ismeri történetét, reméllem, szíves lesz vele kissé rokonszenvezni és elnéző leendő látszólagos hidegségeért. Hígyje el nekem, mindentől eltekintve, neki melegen érző szíve van. És biztos vagyok arról is, hogy ön, Miss Christie, részemre is juttatni fog egy kis rokonszenvet azért, hogy kénytelen, vagyok mint élő halottat, magam előtt látni azt a nőt, kit imádok, s ki tudomással sem látszik birni önfeláldozó szeretetéről.

Oly valami megnyerő volt Rayner hangjában és modorában ez utolsó szavak alatt, hogy én

abban a pillanatban szinte jobban megsajnáltam őt nejénél és szívből szoritám meg a felém nyújtott kezét, midőn távozni készült és teljes rokonszenvem érzetével tekintettem reá. Őt meghatni látszék részvétem, mert mintegy hirtelen sugallattól ösztönöztetve lehajolt s könnyedén megérinté ajkával kezemet, azután mégegyszer megszorítva azt, csaknem hálás tekintettel hagyta el a szobát.

Kissé meglepett ez a föllépés. Midőn utána gondolkoztam szavainak a szobából távozta után, lehetetlenség volt természetes hajlamomat leküzdenem és kárhoztattam a nőt, mert a kellemetlen családi életben szerintem a hiba okvetlen Mrs. Rayner részén volt. Még sohasem láttam gyöngédebb, figyelmesebb, türelmesebb, szenvedőbb férjet, se soha hidegebb hitvest. Mindabból, a mit láttam, azt ítéltam, hogy Rayner társaságba való rokonszenves ember és embertársaival való érintkezésre született, oly embernek pedig különösen nehéz lehetett elviselni türelemmel nejének folytonos tartózkodó viseletét s ellenszenvét a társasélet ellen.

E most leirt esemény napján véletlenül két szomszédbeli nővel találkoztam, kik nagyon kellemetlen hatást tettek reám. Haidéval rendes reggeli sétánkat végeztük, midőn egy neufundlandi kutya ugrott ki a kerítés mögül, annyira megijesztve kis növendékemet, hogy az sikoltozni kezdett. — Ekkor a kerítés mellől előlépett egy tizennégy-tizenöt éves fiatal leány, kié a kutya volt, menetetve magát, s nagyon sajnálkozva, hogy a gyermek megijedt, s azzal biztatott, hogy a kutya nem fogja bántani. Közösén lecsillapítva Haidéet, távozásunk előtt pár szót váltottunk egymással a

rétekről, kutyáról, s hogy merre lehet az első fekete szedret találni stb., azután én növendékemmel letértem az országutra, míg a leányka a mezőn maradt. Azonban alig tettünk pár lépést, midőn egy másik fiatal leány hangját hallottam, a mint az elsőtől kérdezé:

— Ki volt az, a kivel beszéltél, Alice?

A felelet halkabban mondatott.

— Akkor, — szólt ismét a másik — nem kellett volna vele szóba állanod. Nem tudod, hogy a posványos házból valók?

III.

Kellemetlenül érintettek a fülemhez jutott szavak. „Nem kellett volna vele szóba állanod. Nem tudod, hogy a posványos házból valók?” annyira bántott e mondás, hogy fél éjszakán át nem hunytam le szememet, mert míg egyrészt Rayner érzелgős története csengett fülembbe, másrészt borzadályt keltett bennem a fiatal leány különös nyilatkozata Alders lakóiról, s folyton azon tündöttem, vajjon észszerű dolog-e oly házban maradnom, melyet kétségtelenül valami rejtély vesz körül? Végre azonban, midőn már idegeim némileg lecsillapultak, kissé elálmosodtam s átláttam, hogy nem is méltó sulyt fektetni olyan kicsinyes gondolkozásu falusi leányka előitéletes mondására, kinek tán a legcsekélyebb dolog is borzasztó nagy eseménynek tűnik fel. Azonban másnap mégis sokkal jobban megfigyeltem a modort, melylyel Rayner szomszédait üdvözlé.

Habár a goldhami templom csak rövid távolságra esett Alderstől, Mrs. Rayner nem érezte magát elég erősnek a sétára; tehát férjével együtt

a hintóba ült, míg én Haideével gyalogoltam. Mi előttük érkezünk meg, láthattam tehát, mily gondosan segíté ki a kocsiból nejét Rayner a templomajtó előtt. Semmi följegyzésre méltót nem találtam modorukban, a mint üdvözölve meghajoltak egy-egy ismerősük előtt, majd kezet szorítottak valakivel, vagy épen pár szót váltottak egy harmadikkal. Az üdvözlések után beléptünk a kicsiny templomba, mely csak alig pár év előtt épült, s melynek egy szárnya még el se készült egészen.

A mienkhez hasonló családi pad állott velünk szemközt, mely még üres volt, midőn mi leültünk, de térdeimről fölemelkedve, egyszer csak észrevevém, hogy egy nálamnál két-három évvel korosabb, szürke szemű leány nem valami barátságosan szegzi reám tekintét, s hogy a leány ugyanaz, ki rólam megjegyzé:

„Nem tudod, hogy ő a posványos házból való?” Mellette szintén engem szemlelve ült a fiatalabb nővér, kivel már beszéltem; ez kerülni látszék szemeink találkozását és zavarban volt. Mi engem illet, úgy éreztem, hogy gyűlölöm mind a kettőt, és szinte örültem, midőn a gentleman, ki atyjuk lehetett, oly módon változtatta állását, hogy csaknem egészen elrejté őket előlem. Mellette egy kövér asszonyiség ült, ki csipkével és gyöngygyel ékitett fekete atlasz köpenyt és sárga szalagos, csinált rózsákkal fölczifrázott fehér kalapot viselt. Szivem összerezzent, midőn a pad szélén helyet foglaló harmadik egyénben felismertem Reade barátomat, a vadászkocsi tulajdonosát, úgy érzém, mintha benne hirtelen szövetségest találtam volna az ellenséges táborban. Ime, most oly kiállhatatlan leányok közt látom azt az egyet is! Testvérük lehetett, mert az idősebbik leány több ízben meg-

szurkálta őt napernyőjével, hogy el ne aludjék a szertartás alatt.

Reade a szögletbe huzódott vissza azzal a kétségtelen szándékkal, hogy átaludja az egész prédikációt s az ájtatos leány napernyőjével ismételen kétségbeesett lökést intézett feléje, hogy felrázza, de a fiatal ember nyugodtan kivette a fegyvert kezéből s azt az ülés alá tette. Én örömmel néztem a harczot

Mikor a szertartás végeztével kifelé siettünk a templomból, láttam, a mint az idősb Reade meglehetősen mereven pár szót váltott Raynerrel, míg a két leány tüntetőleg fordítá el fejét mi tőlünk. Reade Laurence azonban hátra maradt családjától és megszólítá a kezemet fogó Haidéet. Csókot kért tőle, mit a kis leány megtagadott, a minek én nagyon örültem.

— Óh, Haidée, nem kell elfordulni a jó barátoktól! — mondá az ifju zengzetes hangján, sokkal komolyabb szemrehányással, mint a mennyit egy gyermek iránt várni lehetett volna.

Rayner már a templom udvarán volt némi kis távolságban tőlünk s beszélgetett a tanítóval, a pappal, a plébániának még két-három más tagjával, iparkodott őket kapacitálni egy filléres takarékpénztár szervezésére, bizonyítgatva annak áldásos voltát.

Különös volt látni, eleinte mily hidegséggel, szinte ellenszenvesen hallgatták s később mégis mennyire föl tudta lassankint kelteni érdeklődésüket modorának varázsa. Végre már mindenik részt is akart venni beszélgetésében. Azután szívélyes bucsut véve attól az embertől, kit oly hidegen fogadtak, elszéledtek; Rayner pedig, derülten s némi büszkeséggel eltelve aratott kis diadala felett, nejéhez

fordult, a kocsihoz vezetve őt, míg mi Haidée-val úgy, a mint jöttünk, ismét gyalog tértünk haza.

Az ebéd alatt Rayner nagyon boszus volt, s a parasztos élczek s paraszt kormányzat miatt barmoknak, szamaraknak, s más egyebeknek nevezte a környékbelieket, míg végre jókedvű lett, gunyt üzött belőlük; engem is nevettegetett, s így bennem elismerő hallgatóra találván, szelleme mind jobban felelevenedett, úgy, hogy be kellett ismernem magamban, hogy mulattatóbb társalgót még sohasem láttam nálánál.

Ugy hiszem, Mrs. Rayner csak egyetlen észrevételt tett, azt is akkor, midőn a nevetés fakasztotta könnyeket kitörültem szememből.

— Nem szeretne ön ma délután is a templomba menni, Miss Christie? — kérdezé.

Alkalmasint ijedten nézhettem rá, mert Rayner közbe szólt:

— Szegény leány, szinte elrémiti önt e gondolat! Tudja meg, Miss Christie, hogy nem tartozik e nedves, bár lakályos ház szokásai vagy szabályai közé, hogy ön vasárnaponként a kegyes elmélkedések idejében mindannyisszor a templomba, s onnan vissza vándoroljon.

Kijelentém, hogy szívesen elmegyek a templomba, de minthogy Goldhamban nem tartanak délutáni isteni tiszteletet, Mr. Rayner megnyugtatót, hogy a gullingboroughi plébánia sincs messze.

Rekkenő meleg délután volt, sűrű felhőkkel borított égbolttal; de azért nekem kellemes volt kijutni a szabadba s még kellemesebb az egyedül-lét, mert bevallom, a tartózkodó modoru kis Haidée társasága néha nagyon terhenre esett, sőt éjjelenként sirva tünődtem a felett, hogy miként szeret-essem meg magamat a gyermekkel. Valóságos

megkönnyebbülés volt tehát reám nézve, kiléphetni a akáczfák szűk köréből. Utközben egy park kerítése mellett haladtam el, melynek sűrű fái közt egy virágos kerttel környezett nagy épület ötlött szemembe, kissé távolabb a fák alatt terülő pázsiton egy amerikai széken kényelmesen végig nyulva könnyű öltözékben fiatal embert láttam ülni szét oldozott nyakkendővel s kalap nélkül. Szájában szivar, kezében diszes kötésű könyv volt, míg a mellette levő asztalon félig üres pohár állott, melyben, ha jól láttam — fagylalt lehetett. Bár csak egy pillantást vetettem oda, még is azonnal felismertem az ifjuban Reade Laurencet s nem bírtam megállni, hogy ne mosolyogjak. Úgy hiszem, ő is meglátott, mert felállott és köhögött, én azonban másfelé néztem és úgy tettem, mintha nem hallanám.

Midőn más utra fordultam a park szélén, újra visszapillantottam a fehér házra és kissé meglepetve láttam, hogy Reade besiet a lakba.

Még igen korán érkeztem a templomba, hol az oltárnál foglalva helyet, jól szemügyre vehettem a vidék előtttem elvonuló közönségét; épen midőn a szertartás kezdete előtt elhangzott az orgona utolsó hangja, belépett Reade Laurence is; könnyű öltözkét elcserélve, eljött s az ajtó melletti padban leült. Eszembe jutván, hogy mily izletesnek látszott az előtte levő fagylalt, és mily kényelmesnek kínálkozott a karosszék, melyben feküdt, sejteni kezdém, hogy nagy részem van abban, hogy ő eljött másodszor is a templomba.

Az ég nagyon beborult, mire a szertartás véget ért, és a távoli mennydörgés moraja vihart jelzett. Sőt midőn kiléptem a templomból, már sűrű cseppekben esett is az eső. Abban a reményben,

hogy a vihar nem tör ki nagy rohammal, mielőtt hazáig érnék, elindultam.

Egyszerre azonban oly zuhogó zápor lett, hogy egészen elrémültem. Megálltam s felemelve szoknyámat, körül tekintetem, nincsen-e közelemben valaki, a ki megbotránkozhatnék az illetlennek látszó cselekvény felett, aztán elkezdtem előre futni. Még alig haladtam pár ölnyire, hallám a mint valaki utánam futva kiáltozza: „Miss Christie!” én azonban rá se figyelve szaladtam előre. De Reade sem vette figyelembe visszautasításomat, csakhamar utólért és kivéve kezemből kicsiny napernyőmet, fölém tartotta a saját nagy esernyőjét. Aztán kinyitott egy kerítéskaput, mely a rét szélén egy gyalogösvényt zárt el.

— De hiszen ez a rosszabb ut s nekem balra kell fordulnom, mondám.

— Igen, de itt van egy félszer, hol jól lesz bevárnunk a zápor csillapultát, — felelé.

Pár percz múlva már az alacsony tető alatt ültem egy szekér szélén, kitekintve a viharba, miközben Reade az esőt rázta le esernyőjéről. Néhány nappal azelőtt még örömmel találkoztam volna ily furcsa módon az én vadászkocsibeli barátommal; de testvéreinek visszataszító modora, irányában is bizalmatlanná tett engemet. Félénken ültem tehát helyemen, egyenesen magam elé nézve; mialatt ő tartózkodásomat látva, a félszer oldalához támaszkodott s onnan tekintett reám. Jól láttam, mert sokszor látunk a nélkül, hogy nézni látszanánk, miként csepeg le az eső a félszer tetejéről kalapjára, de nem szóltam neki.

Néhány perczig telt így az idő, midőn egy hirtelen villámlás összerezzengett s én felkiáltottam: „Oh!”

— Ön megijedt. Engedje, hogy elibe álljak,
- mondá társam, előre lépve.

— Oh nem, köszönöm, nem vagyok ideges!
— válaszolám megvetéssel, de alig mondtam ki
ezt, egy rettenetes mennydörgés annyira megrémít-
tett, hogy majd összerogytam.

Ő nem szólt semmit, még csak el se moso-
lyodott kétségbeesett külsőm fölött, hanem egye-
nesen előmbe állott, kellemes ellentétet képezve
csinos profiljával a sötét láthatárral.

— Bár csak vége volna már, jegyzém meg
ügyetlenül.

— Annyira vágyódik már vissza az égerfák
közé? Ott se szárazabb az idő, mint itt.

— De legalább czipőt lehet váltani.

— Átnedvesíté talán lábait? Miért visel oly
picziny játékforma városi czipőket, melyek éppen
nem alkalmasak a falusi kirándulásokra! Még majd
csúzt kap vagy egyéb betegséget, — mondá
aggódva nézve körül, mintha száraz czipőt keresne.

— Oh nem, nem, ezek sokkal vastagabbak,
mint a minőknek látszanak, — mondtam. — Nem
is ez a legnagyobb baj, hanem az, hogy Mr. Ray-
ner aggódni fog.

— Mr. Rayner? hát Mrs. Rayner nem fog
aggódni?

— Óh, Mrs. Rayner soha semmivel sem törő-
dik! legalább én úgy hiszem — mondtam boszan-
kodva meggondolatlan szavaimért, — ő oly tartóz-
kodó, hogy...

— Hogy ön jobban szereti Mr. Raynert?
Óh igen!

Azután hidegebben hozzátevő:

— Ugy hiszem, a legtöbb hölgy így érez.

— Nem tehet róla az ember, ha jobban von-

zódik olyanhoz, a ki mindig jókedvű, nevet és szívélyes, nyájas, mint ahhoz, a ki sohasem beszél és olyan, mintha kísértet lenne s még ha szólok is hozzá, hidegen tekint rám — kiáltám ki egészen belemelegedve szavaimba.

— Azért lehet jóindulatu, — mondá Reade szeliden.

— Ezt jobban ki kellene mutatnia. Mikor nevetek, reám függeszti szemeit oly merően, mintha nem is valami emberi lény volnék; aztán oly hideg közönynyel nyújtja oda kezét, mintha halottkéz volna, vagy néha oly kevéssé vesz figyelembe, mintha ott sem volnék. Pedig tudja, hogy még sohasem hagytam el azelőtt otthonomat, sőt olykor bizony láthatja azt is, hogy nem vagyok boldog.

Reade hirtelen felém hajlott, de aztán ismét minden megjegyzés nélkül ép oly hirtelen kiegyenesedett, csak torkát köszörülte. Észrevevém, hogy nem lett volna szabad egy egészen idegen előtt ily őszinte vallomást tennem és gyorsan utána tévém:

— Nem akartam ezzel azt mondani, mintha rosszul bánná velem. Egyáltalán nem. Csak oly hideg ne lenne irántam a ház urnője.

— Ki tudja, talán saját bánatát súlyos elviselnie?

— Oh, dehogy! — válaszolám bizalmasan.
— Férje legalább előzékeny, gyöngéd hozzá, a mellett szép otthona és mindene megvan, a mit csak kívánhat. És azt hiszem, tulságos önzés is tőle folyton meghalt gyermeke fölött bánkódnia, a helyett, hogy élő férjét igyekeznék vigasztalni.

— Meghalt a gyermeke?

— Meg, egy fia volt, ki pár év előtt halt

meg, és azt sohasem tudja feledni. Azért oly érzéketlen.

— Oh! és ugyan mikor halt meg az a gyermek? — kérdezé a fiatal ember, furcsa hitetlen hangon.

— Ugy hiszem, öt évvel ezelőtt, így mondta nekem Mr. Rayner.

— Óh, tehát Mr. Rayner mondta ezt önnek?

— Igen.

— És Mrs. Rayner soha sem tett arról említést?

— Nem. És valóban nehéz elhinni, hogy oly ragyogó szellemű nő, ki egykor könyveket írt, általános csodálat és ünneplés tárgya volt, most egy árnyékhoz, egy élőhalotthoz legyen hasonló! Kár, hogy nem ír most is inkább könyveket, hogy elűzze a multnak emlékét.

— Oh, ő tehát könyveket is írt. Ő maga mondta ezt önnek?

— Nem, Mr. Rayner.

— Oh! és többet nem mondott Mr. Rayner!

A gúny most oly szembetűnő lett Reade hangjában, hogy én habozva és vizsgálódva tekintettem rá.

— Meg vagyok győződve, elpanaszolta azt is, hogy mily rosszul bánnak vele és mily sokat szenved a boldogtalan férj, sőt ki is kérte részvétét. Nem ugy van-e, Miss Christie? Ah, már látom, hogy azt tette! — kiáltá.

Éreztem hogy a vér arczomba szökött; s egészen megbotráncoltam az ifju viseletén.

— Mr. Rayner sohasem intéz hozzám impertinens kérdéseket, — mondám szigorral.

A fiatal ember visszahökkent, e szavakat mormogva „bocsásson meg“ és azzal az eső felé

fordulva, valamit morgott magában, a nélkül, hogy leplezni akarná vereségét. Sajnáltam modoromat, de méltóságom tiltotta visszavonni szavaimat. Pedig vágyódtam megtudni előítéletének okát Rayner ellen. Megnyugvásomra Reade pár percz mulva visszatért hozzám.

— Miss Cristie, — kezdé idegesen — félek, hogy megsértettem önt. Nem bocsáthatja-e meg, ha kissé tulzott érdeklődésem elragadott oly hölgy iránt, ki maga vállalja be, hogy először nélkülozi életében otthonát és boldogtalan?

Nem állhattam ellen ily nyilatkozatnak; mosolyogva s könnyes szemekkel néztem rá.

— Oh, engem nem sértett meg. Csak azt szeretném tudni, miért van oly rossz véleménynyel Mr. Raynerről?

— Talán igaztalan vagyok. Valóban semmi bizonyítékom sincs arra, hogy ő más, mint a minek általában tartják, könnyelmű, képzett, tétlen életű, de kellemes férfi. Nem tehet róla, ha képzettsége, esze és könnyű modora daczára még sem tökéletes gentleman.

Pillanatig gondolkodva, félénken mondám:

— Nem akar nekem több felvilágosítást nyújtani? Pedig hiszem, tudna, ha akarna, és elhagyatott helyzetemben jól esnék ismerni azokat, kiknek körében élek, hogy viseletemet a szerint irányithassam.

Reade pillanatig küzdeni látszék magával, azután mellém ülve, komolyan így szólt:

— Akkor hát azt tanácslom, Miss Christie, hagyja el Alders-t, az égerfák mocsáros lakát oly hamar, a mint csak lehetséges, sőt még mielőtt más állást kaphatna. Ön itt nagyobb veszélyben forog, semmint maga hinné, sőt talán veszélyesebb a

helyzete, mint azt én képzelhetem, sőt nagyobb veszedelemben forog, hogysen az ellen megvédehetném.

Reade egészen érzékenyült, némán ültünk egymás mellett, mialatt szemei folyton arczomra voltak függesztve, én pedig félénken bámultam a felhős égre, midőn hirtelen egy sötét alak bontakozott ki a villámlás fényénél. Mr. Rayner volt. Láttára Reade s én bűnösökként ugrottunk fel. Az ujon érkezett oly gyorsan jelent meg, hogy nem hallottuk lépteit; vajjon ő hallotta-e beszélgetésünket?

IV.

Rayner, daczára annak, hogy csuromviz volt, a legderültebb kedélyhangulatban volt, már legelső szavai eloszlatták abbeli félelmemet, mintha meghallhatta volna Reade figyelmeztetését, hogy ne maradjak Aldersben. Ugy látszik, a sötét felszer fődele alá lépve, először csakis engemet vett észre, miután azt mondá:

— Valóban, szerencsés gondolat volt tőlem, Miss Christie, itt keresni önt mindenekelőtt. De ugyan miként fedezte fel ezt a furcsa menedékhelyet?

Ekkor azonban megfordulva, meglátta társamat is.

— Nini, Laurence! Ah ez már megoldja a rejtélyt. Ön a lovag szerepére vállalkozott és én elkéstem a küzdterről; de azért mégis én viszem magammal a hölgyet. Nőm észrevette, hogy ön esernyő s felöltő nélkül távozott, Miss Christie, miért is velem rögtön utána küldötte azokat, hogy a szertartás végére megérkezhessem.

Az eső annyira csillapult, hogy felhasználhattuk az alkalmat a távozásra. Mikor a parkhoz

közeledtünk, Reade azt az ajánlatot tévé, hogy menjünk azon keresztül, arra rövidebb lesz az út, de Rayner azzal az ellenvetéssel, hogy nem lenne kíváncsi a vizes fűben gázolni, ajánlatát nem fogadta el s a kérésnél elváltunk Readetől.

— Csinos, derék fiatal ember ez — mondá Rayner, mihelyt kissé távolabb valánk — ilyen őszinte nyílt lelkű ifjává reméltem nevelhetni én is néhány év előtt fiamat. Csinos és jó lelkületű. De nincs is a környéken egyetlen leány se, kinek egy mosolya ne lenne Laurence számára, vagy ki őt meglátva, el ne pirulna.

Én hallgattam s Rayner folytatá:

— Hanem aztán többet is ér Laurence egy-maga az egész családjánál. Az apa önhitt, alacsony gondolkozású, szűkkeblű vén ember; az anya rosszul nevelt teremtés, ki egy vagyontalan grófnak szegény leánya s el van telve saját méltóságával, a testvérek mind tele vannak képtelen nagyra-vágyással; az öcsce pedig valóságos tökfilkó. Laurencet elrontani azonban nem voltak képesek. Ön még nem ismeri az itteni parasztos tempókat, Miss Christie. Higyje el, ez a közönség bővelkedik oly emberekben, kik — engem például, meg vagyok győződve, azért már örök kárhozatra ítélnék, a miért kedvelője vagyok a futtatásnak és hegedülök, mit még jobban felrónak.

— Ön hegedül? Óh én nagyon szeretem a zenét.

— Igazán? Szegény gyermek, jobb volna lemondania ebbeli izléséről, míg ebben az elbutult fészekben marad, ezek itt a zenét a bűvészet sorába osztályozzák, úgy hiszem, általánosan gyanusítanak azzal, hogy az égerfák környékét megbabonáztam zenémmel. Sőt a parasztok némelyike azt hiszi, hogy

még a tóban levő nádszálak is muzsikálnának éjfélkor, ha történetesen azokat megbüvölném.

— Oh, Mr. Rayner, ön talán nagyon is szigorú a nép iránt? — mondtam kaczagva.

— Egy cseppet sem, majd maga is meggyőződhetik elég korán. Egyébiránt, ha nem fél a megbüvöléstől, hallhatja hegedűmet esténként és majd aztán ki fogom kérni őszinte véleményét.

Ekkor körülbelül már a park kapujánál lehattünk, honnan, tovább haladva az ösvényen, jobb oldalt a fák között egy női alakot pillantottam meg. A vihar úgy elhomályosította az esteli égboltot, a nő pedig oly jól el volt rejtve, hogy ha nincs oly éles látásom, észre se vettem volna. Fel nem ismertem persze, csak is sejtettem, hogy az Mrs. Rayner lehet. A gondolat, hogy a nagy, bűvös szemek ép oly különös, átható tekintettel függesztvék reám, mint megérkezésem estéjén, kellemetlen érzést keltett bennem. Szinte örültem, hogy Rayner nem nézett arra felé, hanem csendes csevegés közt vezetett el a házig. Az előcsarnokban elvált tőlem, s egyenesen saját dolgozó szobájába ment; én azonban, mielőtt az emeletre felmentem kalapomat letenni, kicsiny tanszobánkat kerestem fel s elzártam imakönyvemet. Az üvegajtók nyitva valának, oda léptem, meggyőződni, vajjon nem esett-e be az eső. Az égbolt még mindig sűrű felhőkkel volt borítva, úgy hogy belül a házban egészen sötét volt, a kertben világosabb lévén, jól kivehettem tehát a hölgyet, a mint a fák nedves gallyai között iparkodott áthatolni, s a pázsit virágai felett lépdelve, egyenesen a ház felé tartott, ő azonban nem láthatott engem. Mikor aztán elég közel jött arra, hogy felismerhettem, láttam, hogy az nem Mrs. Rayner, hanem Sarah, a szobalány.

Ott állva az ablaknál, nem tudtam indokolni magam előtt, miért oly ellenszenves nekem az a teremtés, magas és sovány alakja, szűrő tekintetű nagy szemei s oly különös erőltetett modora elriasztott. Már csak pár lépésnyire volt az ablaktól, melynek függönyei engem teljesen elrejtettek, midőn Rayner hirtelen arra jött és hátulról megragadta a cseléd karját. Az meg se fordult, sőt fel se sikoltott, csak mintegy lihegve megállott.

— Mit keresett maga a csaltban most, Sarah? — kérdezé nyugodtan. Ha a kert friss levegője után vágyódik, azt keresse a pázsiton vagy a rendes ösvényen, mert fákön, tüskén, bokron keresztül járva és a virágágyakat taposva árt a virágoknak és magának is. Ha nem tudja magát alkalmazni ez egyszerű szabályokhoz, akkor kereshet magának más helyet.

A leány megfordult és élesen mondá:

— Más helyet? Én?

— Igen maga! Noha sajnálnék megválni ily öreg cselédőtől, de látom, a tulságos sokáig tartó szolgálat nem jó.

— Öreg! Nem voltam én mindig öreg! — tört ki szenvedélyesen a cseléd.

— Nem is élvezett mindig oly nagyszerű bért, mint jelenleg. Most menjen be és készítse el a teát, de vigyázzon, el ne égesse megint a piritott kenyeret.

Jól láttam, a mint Sarah urára nézett nagy fekete szemeivel, merőn, mint valami dühödt tigris, de nem mert válaszolni még se, és megjuhászodva surrant be a házba. Nem lepett meg megadása, mert a hideg, parancsoló hang, melylyel Rayner az utóbbi jelentéktelen szavakat kiejtő, a félelem érzetét keltő fel bennem is, és éreztem,

hogy oly korlátlan akaraterővel állok szemközt, a minőre képtelennek hittem volna oly érzékeny szivű embert, minőnek Raynert tartottam.

Az egész jelenet bántott egy kicsit. Ugyan mit keresett Sarah, a szobaleány, mint valami kém, a csalitban? Miként láthatta, sőt ismerhette fel őt Rayner a nélkül, hogy abba az irányba látszott volna tekinteni?

Volt-e az egymás közt váltott szavaknak valami mélyebb jelentősége?

Mert az asszony modorában oly elfojtott szenvedély rejlett, melyet nehezen idézhetett elő urának az az egyszerű parancsa, hogy a kert utait kimélje és a piritott kenyeret meg ne égesse; a mellett oly erős elhatározást láttam Mr. Raynerben, minőt nála azelőtt sohasem tapasztaltam, még ha a legrosszab kedvben volt is. Sokáig váraкоztam így, tűnődve az ablak redőnyei mögött, mindaddig, míg dolgozószobájába nem ért, mert bűnösségem érzetében féltem, hogy éles szeme felfedezhet és megtudhatja ártatlan kémkedésemet. Ereztem, hogyha oly hangon beszélne velem, mint az imént Saráhhval, megszökném azonnal, vagy könnyekben törnék ki, vagy magam se tudom, mily más örültséget követnék el, mi bizony fiatal nevelőnőhöz épen nem volna illő.

De engem senki sem háborgatott s az ablakot elhagyva, lassan felmentem szobámba az emeletre. Senkit sem láttam, s nem hallottam az egész házbán egyéb zajt, csak a konyhából a teás edény csörömpölését.

A teázás alatt Rayner oly kedélyes volt, mint rendesen és nevetve jelenté ki, hogy többé sohasem eresztenek el magamat a templomba.

Egész éjjel Reade amaz intése felett gon-

dolgoztam, hogy minél előbb hagyjam el az égerfákat, de csakhamar átláttam, hogy e tanács teljesen kivihetetlen. Elhagyva Alders-t, ugyan hová mennék?

Atyám meghalt; anyám pedig, ki nagyon csekély jövedelemmel maradt hátra, midőn beleegyezett abba, hogy én megélhetésemről magam gondoskodjam, örömmel fogadta el egyik testvérenek azt az ajánlatát, hogy nemrégén elvesztett neje helyett háztartását kormányozza. Azt tudtam ugyan, hogy nagybátyám szívesen látna magánál, míg más állomást találnék, de most már tapasztaltam, mily kevesen óhajtják igénybe venni egy tizenennyolcz éves fiatal leány szolgálatát, a ki tizenkét éven aluli gyermekekhez kívánczik.

Elhatároztam tehát nem venni figyelembe a figyelmeztetést, hanem megmaradni biztos helyemen.

Másnap reggel, midőn világos kék ruhámat, melyet azelőtt még nem viseltem, felöltöttem, kénytelen valék észrevenni, mennyivel jobban nézek ki, mint Londonban létem alatt. Halványságomat rózsaszín váltá fel, míg szemeim élénkebbeknek, fényesebbeknek látszottak. Miután pár perczig gyönyörködtem külsőm ily előnyös változásán, szégyenkezve fordultam el a tükörtől. Ugyan mit szólna anyám, ha látná, milyen hiu lett az ő leánya? Azután a nélkül, hogy még csak egyetlen pillantást is vetnék a tükörbe, megnézendő, vajjon egyenesen tűztem-e fel melltümet, lesiettem. Rayner már az ebédlőben volt, de kívülle még senki sem jelent meg. Letette hirlapját és reám mosolygott.

— Jőjjön pár perczre a kertbe, míg a többiek összegyűlnek, — szólt hozzám, én pedig

engedelmesen az üvegajtón át a pázsitra mentem ki utána.

A reggeli nap árnyékban hagyta a háznak ezt az oldalát. A repkény közt csiripelő madarak ijedten repültek tova az üvegajtó nyitásának zöreijére; a füben harmat csillogott, s a virágok végtelen kellemes illatot terjesztettek szét.

— Ugy-e, mily szép ez itt? — kérde Rayner.

— Oly szép, s oly illatos, mint a paradicsom! Én azt hiszem... Elhallgattam, s pirulva arra gondoltam, hátha megítél tulságos lelkesedésemért. De ő csak tréfásan nevetett. Megszagoltam egy rózsát, mialatt visszanyerni iparkodtam a hivatásomhoz való komoly magatartást. Midőn fölpillanték, Rayner még mindig reám nézett, s folyton nevetett.

— Szereti ön a rózsát.

— Oh nagyon, Mr. Rayner.

Ennyit csak mondhattam méltóságom csorbitása nélkül.

— De nem találja még is együgyűségnek a mesebeli szépségtől, hogy csak egy rózsát kívánt, mikor apja megkérde, mit hozzon számára? Én mindig azt tartottam, hogy a tulszerénység egy neme a kérkedésnek, mely a szeretetreméltóság rovására esik.

Nevettem.

— Szegény leány, — mondám, meggondolva, mily nagy volt büntetése. — Nem hiszem, hogy nőül mentem volna helyzetében a herczeghez, mert nehezen tudtam volna elfeledni, hogy azelőtt szörnyeteg volt és mindig az a félelem bántott volna, hogy újra visszaváltozik előbbi alakjára.

— Különben az igazi történet azt mondja,

hogy ő csakugyan örökké szörnyeteg maradt, hanem annyi gyémánttal s más drágaságokkal s egyéb szép dolgokkal halmozta el kedvesét, hogy a szép tündér elnézte neki rutságát. Ehhez hasonló történet előfordul naponta az életben.

Én csak fejemet ráztam; nem mondhattam ellent Raynernek, de nem akartam hitelt adni neki.

— Nos, ha ön volna a mesebeli szépség, ugyan mit kérne most a papától?

Félénken mosolyogtam.

— Egy herczeget?

Pirulva ráztam fejemet.

— Nem, nem azt, — mondám még csintalanabbul mosolyogva.

— Gyűrűt, karpereczet, vagy melltűt?

— Oh nem, Mr. Rayner. Én is csak azt kérném, a mit a szépség tündere, egy szép marsal Niel rózsát. Annál kedvesebbet nem is kérhetnék.

— Azok a nagy halvány sárgás rózsák, azok ugy-e? Itt nem lehet őket meghonosítani. Mily kár, hogy nem élünk Tündérországba, akkor lennének a kéményig felnyuló magas marsal Niel rózsatőink is.

Visszafelé lépdeltünk az ebédlő irányában, melynek ablakából Mrs. Rayner függeszté reánk sajátságos módon tekintetét. Mintegy megbüvölten nézett reánk, különösen én reám, míg csak egészen az ablakhoz nem értünk, akkor ijedten elfordult, s mire a szobába léptünk, az előbbi kifejezés már eltűnt fénytelen szemeiből s ismét visszaesett szokott élettelen érzéketlenségébe.

Az ebédhez nem jelent meg Rayner, elutazott. Egyszerre nagyobb élenkséget tapasztaltam Mrs. Rayner modorában. Nem lett ugyan beszédessé vagy élénkké, mint más nő; de olyanná lett, mintha

a kőszobor husból való szoborrá változott volna át, mely érezni kezdi ereiben az élet pezsgését és tudatával bir az őt körülvevő életnek.

E változás különös jelenséget idézett elő; Mrs. Rayner ideges lett. A helyett, hogy, mint más-kor, csendes érzéketlenséget tanusitna, minden váratlan zörejre összerezzen, minden ajtónyitásra vagy távoli léptek zajára bágyadt pir szökött halvány arczába. E változás bizonyosan férje elutazásából ered, gondolám; de nehéz lett volna megfejteti, vajjon örült, vagy busult-e férje távollétén.

Harmadnapra Rayner távolléte után Sarah azt jelentette nekem, hogy egy gentleman kívánna beszélni velem. A társalgó szobában Readet találtam.

— Valami ügyben jöttem Raynerhez, értesülve azonban távollétéről, bátor vagyok önt terhelni részére egy megbizással, Miss Christie.

— Én nem értek az ügyekhez, kivált a Mr. Rayner ügyeihez — kezdém. — Talán inkább Mrs. Rayner....

— Óh, őt nem akarom zavarni oly csekélységgel! Tudom, hogy ő gyengélkedő. Az egész annyiból áll, hogy két falusi fiu hozzá akar járulni a krajczáros bankhoz, ajánlkoztam tehát, hogy elhozom pénzüket.

Azzal zsebéből elővett egy pennyt.

— Ejnye, a másikat bizonyosan elvesztettem, — mondá komolyan. — Nem tudna váltani?

Előhoztam a kívánt aprópénzt. Elfelejtette a fiuk neveit és sok időbe került, míg eszébe jutottak. Ekkor aztán az összegről kiállítottam nevükre az elismervényt, melyet Reade átnézvén, hivatalosabb alakban újra íratott velem, szóval oly sokáig nyujtotta a csekély dolgot, hogy nem állhattam meg, hogy a következő kérdést ne intézzem hozzá:

— Nem tulságos fontoskodás ez két pennyért ?

Erre Reade is elnevette magát, mondván :

— Nem lehet az ember eléggé óvatos, különösen a csekélységekkel, ha mások pénzéről van szó.

Még csevegett egy kicsit a mult vasárnapról, abbeli reményét fejezve ki, hogy nem fáztam meg, és aztán eltávozott.

E látogatás után szombatig, midőn rendesen írni szoktam anyámnak, semmi nevezetesebb nem történt. Téázás után saját szobámba vittem fel íróeszközeimet ; ott kényelmesebben éreztem magamat, mint a tanszobában. Szerettem kinézni a lápra és gyönyörködni, miként lengeti a szél a nyárfákat. Még alig irtam azonban pár sort, midőn más hang nyomta el a levelek rezgését, a hegedű halk, méla zenéje. Eleintén csak néhány hangját tudtam megkülönböztetni a dallamnak, azután ablaknyitást hallottam és Schubert gyönyörű „Aufenthalt“-ja hangzott fel tisztán, szinte megbüvölve engem. Raynernek kellett hazaérkeznie. Nem is képzeltem, hogy oly szépen hegedül. Jobban akartam hallani, és mihelyt az „Aufenthalt“ bűvös dallama elhangzott, gyorsan író tárczámba csuktam félig megirt leveletem, s lesiettem a földszintre. A zene újra kezdődött. Ezuttal a „Ständchen“-re került a sor. Hal-kan átsurrantam az első csarnokon, a tanszobában szándékozáván befejezni leveletem, hová a félig nyílt ajtón át jobban behallani véltem a zenét. De elhaladva a társalgó szoba ajtaja előtt, Rayner abba se hagyva játékát, reám kiáltott :

— Jőjjön be !

Összerezzenem, mert hiszen én semmi zajt sem csináltam és szótlanul letéve írómappámat az előcsarnok asztalára, beléptem. Mrs. Rayner Haidée

vel már ott volt s egy férje által hozott gyönyörű sál feküdt egy mellette álló széken, míg tanítványom egy nagy viasz babát tartott kezében, melyre rá sem nézett, mert bár gyermek volt, nem szerette a babákat. Rayner napbarnította arczával, kuszált gesztenyeszinű hajával jobban nézett ki, mint valaha. Reám mosolygott, de félbe se szakítva játékát, mondá:

— Önről sem feledkeztem meg. Ime, emléket hoztam számára kedves Londonjából — és azzal egy leszögezett fadobozra mutatott.

Én minden nehézség nélkül felnyitottam, — a Covent Gardenből való volt és benne moh és vatta közt vagy tizenkét remek szép nyiló marsal Niel rózsza. A gyönyör elragadtatásával ültem le és egészen mámoros lettem a zene és virágillattól, míg végre — Rayner letette hegedűjét, én pedig felkeltem jó éjszakát kívánni.

— Szerencsés szép tündér! — mondá nevetve, midőn az ajtót kinyitá előttem. — Itt nincs szörnyeteg, kinek föl kellene magát áldoznia viszonzásul a rózsákért.

Jóizü nevetéssel hagytam el a szobát és virágaim alá téve írómappámat, felfelé ballagtam a lépcsőkön. Sarah a karfánál állott sajátságos, visszataszító arczkifejezésével.

— No lám, hát önt is megbabonázta már, — mondá felkaczagva, és azzal a cselédszoba felé indult.

Én csodálkozva tünődtem felette, mit értett az alatt s meg nem foghattam, miért tartanak Mr. és Mrs. Rayner ily kiállhatatlan durva személyt szolgálatukban?

V.

A következő nap vasárnap volt, melyre én már igazán vágyódtam, mivel az egy kis változatos-ságot hoz a mindennapi életbe. Az idősb Reade nem volt a templomban, fia ült helyén, háttal én felém. A helyett azonban, hogy, mint az elmúlt vasárnap, hátra dülne székében, megfordult és le-térdelt velem szemközt, mi kissé zavarólag hatott reám, mert ép úgy vette ki magát különös helyze-tében, mintha hozzám énekelne s így pillanatra sem emelhettem fel imakönyvemről szememet, ne-hogy viseletével elvonja figyelmemet és szórakoz-tasson.

Midőn a szertartás után kimentünk a tem-plom udvarára, hallottam, hogy Rayner a doktornak s még két más embernek a futtatásról beszélt, melyen részt vett a mult héten, elmondva, hogy egy lova, melynek nevét bizony én elfelejtettem, tizenöt fontot nyert.

Azután Mrs. Readehez fordult azzal a kér-déssel, vajjon férje nem beteg-e s egy cseppet sem látszék törődni a hidegséggel, melylyel az emli-tett urnő kérdésére válaszolt.

— Egy ismerőseivel reggeliztem, Mrs. Reade, a mult heti futtatás alkalmával, Newmarketben, Bramley lorddal. Ő önnek unokatestvére, nemde?

— Nem unokatestvérem, hanem összekötte-tésben áll családommal, Mr. Rayner — válaszolá mrs. Reade már némileg kegyesebben.

— Ugy látszik, ő nagyobb súlyt fektet az ösmeretségre, mint ön, asszonyom, mert különösen kérdezősködött hogyléte felől s arról, hogy vajjon szándékozik-e az őszre bemenni a városba. Azt feleltem persze, hogy szándékáról nem adhatok

bővebb felvilágosítást, de hogy ön sohasem nézett ki jobban, mint mikor utoljára volt szerencsém láthatni.

Mrs. Reade eleintén gőgös társalgása mindig nyájasabbá lett.

Mi hazafelé indultunk Haidéeval.

Az ebédnél Rayner előhozta beszélgetésüket és kitűnően utánozta az urhölgy modorát és fokozatos meghunyászkodását. A vasárnapi ebédeknel mindig igen jókedvű volt Rayner, az érintkezés az unalmas emberekkel, ugylátszék, fölkölté elmés-ségét.

Délután még alig értem ki a kapun a templom felé, midőn utánam sietett.

— Nem, nem, Miss Christie — monda — nem engedhetem meg többé, hogy magányosan menjen a templomba.

Elpirultam, s kissé bosszankodtam is, bár magam sem tudom, miért. Azonban annyi bizonyos, hogy én magam is tudok magamra vigyázni és senki őrködésére nem szorultam, különösen nem a Mr. Rayneréra.

— Ne haragudjék; hiszen csak tréfáltam. Van egy kis dolgom valakivel, kit legkönnyebben megtalálhatok a templomban. De ha önnek talán kifogása volna társaságom ellen — — — — —

— Óh nem, Mr. Rayner, dehogy van, — siettem kijelenteni, attól tartva, hogy ilyen gorombaságot feltételezhetne rólam.

E hóbortos beszéd azonban annyira megzavart, hogy csak rövid igen vagy nemmel tudtam felelgetni Rayner szavaira. A park mellett haladtomban láttam Reade Laurencet, ki a templomba menetelre már fölöltözködve, s egy kicsiny ima-könyvet kezében tartva szivarozott. Én azt hiszem

ő már előbb meglátott, mint én őt észrevevém, mivel én egy kezemben tartott cserfalevelet néztem, melynek alkatrészeit Rayner magyarázgatta. Még sohasem láttam ezelőtt Reade-t oly haragos tekintetűnek, és szinte sajnáltam, hogy úgy elrutitja csinos, kellemes arcát, a mogorva kifejezéssel, fel sem foghattam, mi baja lehet és mi bosszantotta fel annyira.

Ha valakit imakönyvvvel kezében és ünnepies öltözékben látunk, nem lehet mást gondolnunk, mint hogy az illető a templomba készül, és azért megvallom, kellemetlenül érintett, csaknek lehangolt, midőn a kicsiny orgona megszólalt, a szertartás megkezdődött és Reade még sem jelent meg.

A hőség és visszás körülmény felett való izgatottságom annyira elvonta figyelmemet, hogy alig hallottam egy szót is a szertartásból, mihez hozzájárult még az, hogy ezen a délutánon a helyettes lelkész szónokolt, kinek beszédje sohasem keltett valami nagy érdeklődést. Csak annyit hallottam, hogy még hat szentbeszédet szándékszik tartani s ez a legelső, de aztán már nem igen figyeltem oda, hanem egyszerre azt vettem észre, hogy Rayner, ki máskor mindig igen ájtatosnak mutatta magát a templomban, az egész idő alatt aludt.

A szertartás végeztével Rayner hátramaradt Boggettal beszélgetni, mialatt én magam mentem ki. Csakhamar utólért; midőn azonban megjegyzé, hogy a szent beszéd meglehetősen volt a maga nemében, félrefordítám fejemet, nehogy észrevegye mosolygásomat; de nem lehettem elég gyors és ügyes.

— Én nem mondtam, mily tekintetben volt kielégítő a beszéd, Christie. Ugy értettem, hogy

kitűnő volt bölcsődalnak. Még sohasem valék a délutáni szertartáson a nélkül, hogy ne aludtam volna, de eddig soha senki se vette észre. Ime, most megtört a varázs és érzem, hogy észrevette az összes gyülekezet. Megbotránkozott, ön Miss Christie?

— Oh dehogy, Mr. Rayner!

— Ön talán semmi fölött sem tudna megbotránkozni, a mit én cselekszem; nemde, Miss Christie?

Az elbizott hang bántott.

— Hát hogy tetszett önnek a prédikáció?
— kérdező.

— Én — én nem sokat hallottam belőle, Mr. Rayner.

— Nem hallotta! Olyan vallásos kis leány, mint ön, nem figyelt a szent beszédre? Ez meglep, igazán meglep engemet!

Modora egyszerre oly komoly lett és csakugyan oly meglepettnek látszott, hogy szintén szükségét éreztem a vallomásnak.

— Én nem vagyok nagyon ájtatos — siettem mondani. És nem is gondoltam soha arra, hogy vakbuzgóságot mutassak. De tiszteletben tártom a vallást, a vallásos embereket pedig nagyra becsülöm.

Rayner igen szívélyesen fogta meg kezemet.

— Teljesítse csak ezután is kötelességét oly szép nyugodtsággal, mint azt jelenleg cselekszi és az áldás, a jutalom nem fog elmaradni.

Oly egyszerűen, minden tüntető kenetteljeség nélkül monda ezt, hogy sokkal mélyebb áhitattal néztem föl rá, mintha pap lett volna, mert az a biztos érzet támadt bennem, hogy nem szenteskedő szándékkal szólt hozzám. Midőn otthon este tea után felkért, hogy kísérem zongorán hegedü-

játékát, Mozart tizenkettedik miséjét, a hév, melyet a remek zenében kifejtett, annyira meghatott, hogy oly ihletett hatást egyházi zene azelőtt még sohasem gyakorolt reám. A zene végeztével később Rayner jó éjt kívánva nekem, csendesen távozott a szobából, még mielőtt én rendbe rakhattam a hangjegyeket. Midőn a zene által okozta elragadtatástól még mindig kipirult arczczal fölemelkedtem a szekrény mellől, az ujra visszatért Rayner mosolyogva nyujtá felém kezét.

— Ön a legkitünőbb kísérő, kivel valaha találkoztam; tökéletesen felfogja a templomi zene ihletett szellemét. Holnap este majd megpróbálom, vajjon oly kitünően érti-e a világi zenét is. Jó éjt, kedves gyermekem.

Azzal lehajolt s meg akart csókolni. De én kissé hátrahuzódtam s így kikerültem csókját, és mintha ijedt mozdulatom öntudatlan lett volna, mosolyogva jó éjt kívántam, s elhagytam a szobát.

Alig léptem ki, szívem elszorult. Mit tettem? Talán megsértettem Raynert tulságos tartózkodással? Ugy tűnt fel, mintha én magamat olyan rendkívül vonzó személyiségnek képzelném, kit ő kedvtelésből akart volna megcsókolni, a helyett, hogy egy jelentéktelen kicsiny leány helyzetébe belétaláltam volna magamat, kit ő ép oly természeti indulattal akart megcsókolni, mintha apám lett volna. De hát mikor ő nem volt se atyám, se elég öreg arra, hogy úgy cselekedjék, bármily atyai és nyájas volt is modora. S aztán, ha Sarah vagy Mrs. Rayner, kik nem igen látszának engem kedvelni, hirtelen benyitottak volna, midőn Rayner meg akart csókolni, talán még félre is magyarázhatták volna az érzelmet, mely őt arra készíteté. Megnyugtattam tehát magamat, a mennyire lehe-

tett, azzal a gondolattal, hogy utoljára is én csak úgy cselekedtem, a mint helyes és illő volt; és ha sértve érzi magát Rayner, ám tegye, nem tehetek róla.

Másnap reggel nagy megkönnyebbülésemre viselete nem változott irántam; persze a mi aggodalmas gondot okozott a tizenennyolcz éves leánynak, azt a harminczhárom éves férfi csak csekélységnek tartotta. Kíváncsi voltam, vajjon meghivnak-e a társalgó szobába, hogy hegedű-játékát kísérem, miként előtte való este emlité. De a téázás alatt igen elfogult volt, és azt mondá Sarahnak, hogyha egy gentleman keresné, vezesse be őt azonnal dolgozó szobájába.

E szavak mondása alatt feltűnt nekem, hogy Mrs. Rayner halvány arczán a rémület kifejezése villant át, a mi azonban egy pillanat alatt ismét eltűnt, még mielőtt férje észrevehette volna; míg Sarah közönségesen komor arcza most érthetően azt látszott elárulni, mintha ő tudna valamit a várt látogatóról. Ugy hiszem, nem vagyok nagyon kíváncsi, de nem csoda, ha egy csendes falusi lakban, mely akár jogosan, akár jogtalanul, de bizonyos titokzatosság gyanuja alatt áll, a legcsekélyebb körülmény is föltűnik, azon tünődtem, vajjon mi jelentősége lehet ennek vagy amannak?

Megkísérlém nem gondolni többé a látoga'óra, miután engem úgy sem érdekelt, de nem nagyon sikerült e körülményt kiüzni emlékezetemből, míg csak az üres tanuló szobában az asztal mellé azzal a szándékkal le nem ültem, hogy már régibb elhatározásom szerint Markham Angolhon történetéből néhány lapot németre fordítsak le. Nagyon óhajtottam volna kiképezni magamat, hogy lassanként mint bevégzett nevelőnő képes legyek oly álláshoz jutni, mely óhajaimnak megfelel. A for-

ditás bevégeztével még elolvastam egy fejezetet Guizot francia történelméből; de az kellemes, könnyű munka lévén, gondoltam, hogy a kertben is élvezhető. Téázás után keresztül haladva az előcsarnokon, láttam a várt idegent is. Ez egy vékony kis emberke volt szöszske bajuszszal, de azt nem tudtam kivenni, vajjon fiatal-e vagy öreg; azonban, noha csak szürke utazó felöltőben volt, ruházata után ítélve uri embernek látszott.

Csakhamar egészen megfeledkeztem róla, s történelmi könyvemmel hónom alatt elindultam a tó felé, annak legszebb, legféltreesőbb helyére, hol magamnak egy kis fészket csináltam. Egy fűzfa állott ott, melynek alacsonyabb lombos ága egészen a földig lehajlott, s a törzs szolgált ülésemül, míg az egymásba ágazó fűzfagalylyak támaszul szolgáltak hátamnak, lábaim alá néhány kődarabot helyezve még a nedves fűbe, pompásan, gondtalanul, hosszasan élvezhettem a gyönyörű nyári estét. Lelkiismeretesen kutatva a szótárból az ismeretlen szavakat, szorgalmasan olvastam Guizot-t, míg csak be nem sötétült és a hazatérés idejét elérkezettnek nem tartottam, egyszerre azonban hangokat véltem hallani a ház felől.

Emlékeztem, hogy van egy ösvény, mely az ültetvényeken keresztül vezet a háztól a beaconsburghi széles országútra. Bárki legyen is — gondolám — bevárom, míg elhalad előttem. Arcukat nem láthattam, sem ők engemet. Midőn azonban kissé közeledtek felém, fölismertem egyikben Saraht, s a másikban egy előkelőbb osztályhoz tartozó férfit. Vajjon az idegen lett volna?

Bizalmasan és komolyan beszélgetett vele; még mielőtt beszédjüket hallottam volna, Sarah arcza

kifejezéséről ítélve láttam, hogy keserőséggel panaszkodik. Ezek valának első, általam hallott szavai :

— Tovább ki nem állom, és így elmondom önnek.

— Mondja meg neki maga édes Sállym, ha meri. És most kérem, beszéljen egy kicsit halkabban, mert itt a fáknak sem jó mindent hallani. Sarah tehát halkabb hangon, de ugyanazon modorban beszélt tovább, s nekem akaratlanul is hallanom kellett pár szót, s így kivettem szavaiból, hogy azért haragszik, mivel valamely férfi egy meg nem nevezett nő iránt tulságos figyelmet tanusít, sejthettem az illetők kilétét, miután a házban ismeretes dolog volt, hogy Sarahnak, — ha jól emlékszem a hallott mende-mondákra — volt egy nálánál fiatalabb imádója. Mr. Rayner nagy érdeklődéssel viseltetett e szerelmi história iránt és sokat tréfált fölötte; valahogy felfedezte, hogy az imádót Parkes Tomnak hívják, ki azonban több előzékenységgel viseltetett a szolgáló Jane iránt, mintsem kellett volna s megtudta azt is, hogy a leány előzékenységével felbátorítá az ingatag szerelmest a nagyobb figyelmességre.

Sarah tehát igen komoly bizalmaskodással alkalmasint féltékenységet panaszla ura vendégének. Ez különös eljárásnak látszott, mert azt ugyan tudtam, hogy férfiak, még ha gentlemanek is, a kellőnél több bizalmassággal bánnak az alsóbb osztálybeli asszonyokkal, ha azok fiatalok és csinosak, de Sarah arcza, mely vagy a nehéz munkától, vagy a heves szenvedélyektől idő előtt megránczosodott s elhervadt, inkább, visszataszító mint vonzó volt, és én szinte örültem, hogy nem láthattam arczát panaszos kifakadása közben, mert

elképzeltem, mennyire szikrázhatnak nagy fekete szemei, és mikép rángatódzik szája, mi rendes szokása volt, ha haragudott.

— Ön tudja, mit tettem én érte; mennyit dolgoztam, fáradtam — mondá. — Sőhasem lenne nélkülem ott, a hol van. Talán azt képzei, hogy új szerelmese is terveket és cselszövényt fog szőni érte, hogy kockáztatni fogja...

— Pszt, pszt, ne beszéljen olyan hangosan! Hova lett a régi óvatossága, Sally?

— Legyen ő óvatos, a gömbölyded képü, gyerekes szemü, baba kisasszonynyal. Talán bizony azt hiszi ő, hogy hasznót huzhat belőle? Esztelenség! Neki olyan asszony kell, kinek feje helyén van és tagjai erősek arra a dologra, a mit ő kíván, nem pedig egy ilyen törékeny kis gyermek, mint ez!

— Bármily hasznos legyen is az illető, az ön szolgálataival sohasem lehetne senkit összehasonlítani, Sally. Ő alkalmasint csak mulat azzal a kis ostobával, — vigasztalá a férfi.

De Sarah oly elfojtott vad szenvedélylyel szakítá félbe szavait, hogy megborzadtam, daczára, hogy védve valék tekintete elől.

— Azt mondja ön, hogy csak mulat? Csak szórakozik? Nem azért néz rá, nem azért beszél vele, hogy felhasználja, de mivel szereti, szerelmes belé, — sziszegte Sarah. — Szereti, mint még egyet sem szeretett talán, senkit szegény eddigi eszközei közül, noha ezerszerte szebbek valának is annál a nyomorult leánynál... De ha ezt komolyan venném, komolyan hihetném, akkor tudná csak, mily méltó vagyok ő hozzá. Megfosztanám szépségétől a leányt, örökre tönkretenném mindkettőjüket, ha felakasztanának is miatta.

Oh, mily rettenetes, gonosz asszony! — gondolám. És mindezt azért, mivel a szegény kis Jane szebb és fiatalabb nálánál, és mivel elég szerencsétlen, mert biz az nagy szerencsétlenség reá nézve, hogy meghódította a Sarah csapodár szerelmesét!

A férfi újra megszólalt s ezuttal igen komolyan.

Összes figyelmemet össze kellett szednem, hogy hallhassam őket, mert akkor már elhaladtak a hely előtt, a hol én ültem.

— Sally, ne csináljon valami bolondságot — figyelmezteté az idegen. Tim nem bolond és tudja méltányolni az oly szolgálatokat, mint a magáé, ha néha-néha egy kicsit szigorú is. Különben miért tartaná meg...

Többet nem hallhattam, mert nagyon messze voltak már. Bevártam, míg hangjuk egészen elenyészett és akkor felugorva helyemről, keresztül futva az ültetvényeken, meg se állottam a csarnokig, sőt míg csak lenkedezve szobámba föl nem értem, hol aléltan a rémülettől egy székbe roskadtam.

Mily rettenetes tragédiának vagyunk kitéve a cselédszobában, ha a dolgok így állanak — gondolám. Hiszen ha Mrs. Rayner nő és nem hideg szobor lett volna, rögtön közöltem volna vele mindent, de az ő állapotában azt tenni nem volt tanácsos. A dolog olyan természetű, hogy még Mr. Raynernek sem mondhattam el, pedig nem volt helyes őt föl nem világosítani. Nem maradt tehát más hátra, mint a remény, hogy a kis Jane okos lesz és felhagy Sarah ingerlésével, és hogy a végzet magát Saraht is jobb utra téríti még.

De milyen borzasztó ily szörnyeteg asszony-

nyal egy házban lakni. És ugyan miért említette az idegen férfi Pirkes Tomot Timnek?

VI.

Másnap reggel nyomott hangulatban ébredtem fel. Csakhamar eszembe jutott az egész hallott beszélgetés, iparkodtam elodázni magamtól a visszaemlékezést, hogy ne is gondoljak Sarah bosszútól reszkető hangjára. Fürkészőn pillantottam rá, midőn a szakácscsal és a kis Jannal illedelmesen bejött imádkozni, azonban nem tehetek róla, de természetesnek találtam, hogy Parkes Tom, vagy Tim, a mint őt nezevezték, elibe helyezi Janet, az egyszerű kis konyhaleányt, annak az ellenszenves külsejű bősz teremtésnek.

Még ugyanaznap alkalmam nyílt különben Tomot személyesen megismerhetni. Haidéevel visszatérve sétánkról, a cselédeknek való bejárás mellett kellett elhaladnunk. Parkes Tom az ajtóban ült és jóízűen evett sajtot kenyérrel; vele szemközt állott Jane Sarahval, mindketten feltűnő derült jó kedvben.

Az egyik egy korsót, a másik egy poharat tartott kezében, s abban mindketten egyetérteni látszottak, hogy Tom kívánságait ellessék. Csókról beszéltek, és úgy hiszem, talán tényleg is bemutatták volna a próbát, ha Tom hirtelen észre nem veszi jelenlétünket és elrántva karját Jane gömbölyded derekáról, hirtelen le nem kapja sapkáját s tiszteletteljesen felkelve, állva nem marad, míg elhaladtunk előttük.

Mily különös ellentétet képezett e jelenet azzal, mit előtte való este hallottam. Ime, Sarah csupa nevetés és kicsapongó jó kedv volt s a

legjobb hangulattal szemlélte, hogy csak egy részét és pedig kétségtelenül a kisebbik részét élvezi Tom előzékenységeinek vetélytársával szemben. Szinte szégyeltem, hogy annyira érdeklődhettem a cselédség szerelmi ügyei iránt, de Sarah oly kivételes asszony, imádója pedig a felőle hallottakból ítélve szintén oly kivételes férfi volt a maga osztályában, hogy akaratlanul is tünődtem a felett, vajjon csak tettette-e Sarah a jó kedvet, vagy pedig talán a műveletlen köznép szerelmi ügyei egészen más módon nyilvánulnak, mint az uri emberekéi.

Este tea után, midőn a fordítást elvégezve, ismét Guizotra került volna a sor, eszembe jutott, hogy a diszes kötésű könyvet sietségemben kint feledtem a nedves éjben.

Futottam tehát az ültetvények felé, azon aggódva, nem történt-e baja könyvemnek; midőn azonban már csak pár ölnyre valék kedves menhelyemtől, egyszerre Mr. Raynert láttam magam előtt a szerencsétlen kötettel a kezében.

Abban a biztos tudatban lévén, hogy titkos helyemet kívülem senki sem ismeri, elképzelhető, mit érezhettem most, midőn az felfedeztetett. Nem volt bátorságom reá tekinteni, megfordultam tehát, ő azonban rám kiáltott:

— Miss Christie!

Tudhattam volna, hogy nem menekülhetek el előle éles szemei és jó hallása miatt. Lassan visszatértem tehát kipirult arczczal.

— Igen, én vagyok, Mr. Rayner.

Nagy gondatlanságnak tűnhetett fel Rayner előtt a könyvnek elhagyása, melyért én felelős voltam, s éreztem, hogy megérdemeltem, hogy eltiltsa jövőre könyveinek érintésétől.

— Nagyon sajnálom a dolgot, Mr. Rayner,

— kezdém halkan, csaknem könybe törve ki, — kihoztam tegnap este ide olvasni ezt a könyvet, és — és elfelejtettem újra bevinni magammal. Tudom, hogy ez menthetlen hanyagság részemről, de ígérem, hogy nem hozok ki több könyvet a könyvtárból.

— És ugyan miért nem, Miss Christie? — mondá hirtelen elosztatva aggályomat szokott nyájas mosolyával. Ha valami költeményt vagy regényt hozott volna ki, bizonyosan nem felejtette volna itt.

— Én olyan tudatlan vagyok, — mondám szerényen, — és szeretném magamat kiművelni annyira, hogy képes legyek idősebb leánykák oktatására. Azért kell ilyen könyveket olvasnom. Csak száraz dolgokhoz folyamodhatom. Ma reggel például csaknem az egész tegnapi hirlapot átolvastam.

— No, az ugyan elég száraz volt; ugye semmi érdekest sem tartalmazott?

— Egy irlandi gyilkosságról van benne szó és egy hosszú cikklet közöl a keleti állapotokról, meg aztán az utóbbi nagy betöréssel foglalkozik.

— Miféle betöréssel?

— Nem olvasta ön? Dabston lordnak nagy derbishirei kastélyába betörték a mult szerdán, és elaboltak onnan temérdek értékes tárgyat. Azt írja a lap, hogy nyomon vannak, de még egyet se tudtak elfogni a rablók közül.

— És nem is fogják el. Soha nem is szokták őket elfogni.

— Azt is írja a lap, hogy ez ugyanazon kéz műve lesz, mely már számos év előtt nagy ékszerlopást követett el.

— Miféle kézről beszél?

— Ah! azt már nem tudják! Azt az embert sohasem fedezték fel.

— Az persze már más kérdés. Az a lap elmondja, hogy a hágcsó az ablakhoz volt támasztva, a kinyitott ablakon bemásztak és a gyémántokat elvitték, azután hozzáteszi, hogy csak egyetlen rabló van Londonban, kit valóságos hőssé avatnak, s csak ő követhette el a rablást, de elfogni nem tudják.

— Mindegy, én azért remélem, hogy azt kézre kerítik.

— Miért? ugyan mit vétett az a szegény zsvány önnek? Hiszen önnek nincs oka félni a gyémántrablóktól, miután nincsenek ékszerai.

— Ugy látom, ön jobban rokonszenvez a zsványokkal, mint a rendőrséggel — mondtam nevetve.

— Sokkal jobban. Én épen annyi csodálattal viseltetem a sikert arató gyémántrablók iránt, mint ön Hood Robin és Sheppard Jack iránt és ép úgy megvetem a rendőrséget, a mint ön megveti a nottinghami börtönőrt s Jack börtönét.

— Oh az egészen más, — szakítám félbe hévvel, — miután én Hood Robint mindig mint kedvencz hősömet említettem naplómban és nem voltam gyengeség nélkül Jack iránt.

— Oh igen, egészen más, azt tudom — mondá Rayner gunyosan. — Mert hiszen Hood Robin lincolnzöld ruhát viselt és festőileg tudott hajlongni, míg Sheppard élénk színű öltözéke már magában elégséges arra, hogy minden női szívet megnyerjen.

— Jól van, Mr. Rayner, de akár nevet, akár nem, az ön beszédje azt mutatja, hogy ön igen elnéző a modern betörők iránt.

— Látott ön valaha modern betörőt?

— Nem, de tudom milyenek. Kiálló csunya alsó ajkuk van és pislogó szemük.

— Látom, hogy ön csak akkor rokonszenvez a bűnössel, ha jól néz ki, csinosan van öltözve és igen szép, előkelő hölgybe szerelmes.

— Óh Mr. Rayner, — kiáltám magamon kívül a felett, hogy gunyolódó modorával annyira félreértette szavaimat, — tudja meg, hogy én egyáltalán nem rokonszenvezem a bűnösökkel! Aztán Hood Robin és Sheppard Jack egészen más korban is éltek, mikor az emberek még nem voltak oly fölvilágosultak, mint most, és a mellett — mondtam, egészen fölvidulva a diadaltól, hogy egy új eszmém támadt, — én nem tudom, mit mivelt az igazi Robin és Jack, de a regény Hood-Robinja és a költemény Sheppard Jackja csakis dús, gazdag emberektől rabolt, olyanoktól, a kik bátran nélkülözhatték a veszteséget rosszul szerzett vagyonokból.

— De nem minden vagyon rosszul szerzett ám — veté ellen Rayner.

— Akkor úgy volt — folytatám élénken — legalább általánosságban. És Hood Robin nem is rabolt a jó gazdagoktól, csak a gonoszoktól és nyereségének legnagyobb részét a szegények közt osztotta ki — fejezém be diadalmaskodva.

— Nem szívesen teszem ugyan, de kénytelen vagyok érveit megdönteni, Miss Christie, mondá Rayner szomorúan rázva fejét. Véletlenül tudok valamit arról a Dalston lordról, kinek házába betörték; mondhatom, hogy ő igen rossz ember, sokkal gonoszabb, mint azok a régiek valának, kiket az ön kegyelt Hood Robinja kifosztott. Rosszul bánt anyjával, meglopta testvéreit, eltékozolta vagyonukat, elhanyagolta nejét, kit végre az örültek házába akart záratni, indulatában kiütötte egyik groomjának balszemét, már huszonegy éves korában pénzt sikkasztott el. Most tehát daczára annak, hogy tudja,

mily gonosztevő, mivel fiatal, szép, elegáns öltözéket visel, a könyöradományokhoz rendesen járul és bájos, előkelő, fiatal leányok imádója, ha az ön logikája helyes, épen úgy kellene őt önnek csodálnia, mint Hood Robint és sokkal jobban, mint a hogy Sheppard Jackot csodálja.

— Oh ! Mr. Rayner — mondám kaczagásba törve ki — mily hóbort !

— Ön tehát nem szereti a gonoszokat, Miss Christie ?

— Oh ! Mr. Rayner, természetesen, hogy nem, mondám megdöbbenve ily kérdéstől, melyet ő egész komolyan intézett hozzám.

— Ah ! ismernie kellene őket, mielőtt felettök ítél s kimondja, hogy nem szereti őket.

— Gonosz embereket ismerni, Mr. Rayner ? — rebegtem.

Ő komolyan intett ; és csak akkor láttam, mennyire mulattatta rémült arczkifejezésem. Nagyon helytelen volt Raynertől így ingerkedni velem.

— Ugyan mit csinálna akkor, ha nevelőnői pályáján oly család körébe jutna, kiknek erkölceit nem helyeselhethné ? Leczkét adna talán nekik helytelen viseletük miatt és iparkodnék őket az igaz, a jó utra téríteni, Miss Christie ?

— Oh nem, azt nem tehetném ! — felelém szerényen. Mert ha oly rossz emberek között találnám magamat, a legelső alkalommal egyenesen visszamenekülnék nagybátyám házába anyámhoz, a nélkül, hogy valakinek egy szót is szólnék. Annyira elrémülnék tőlük.

— Jól, van gyermekem, remélem sohasem lesz oka ily kétségbeesett lépésre ; de a nevelőnői hivatás néha veszélylyel jár ily szép fiatal hölgyre nézve — monda komolysággal.

Az utóbbi szavak megleptek, az előtt még sohasem intézett ily bókot én hozzám s egy perczig felelni sem valék képes. Felállott s felém jött, midőn egyszerre éles sikoltás állítá meg. Az ő picziny kis leánykaja, Móna ajkáról hangzott el az, ki rongyosan, piszkosan és ép oly hervadt kinézéssel, mint máskor, lépdelt, vagyis inkább mászott keresztül sáson, tüskén, bokron, míg csak csendesen el nem helyezkedett a buja fűben, közel mihozzánk, de apja közeledését látva, újra tanujelét adta szokásos tiszteletlen viseletével, megfoghatlan rendkívüli ellenszenvének. Az esthomályban hirtelen oly pillantást láttam megvillanni Rayner szemében, melyre ijedtemben elállott a lélekzetem.

Móna állapota segítségemre volt és ürügyül szolgált.

— Oh, te csunya kis leány, hogy jöhetsz ki ily késő este és még hozzá kalap nélkül! Sarah bizonyosan megfeledkezett rólad. Jőjj, rögtön beviszlek a házba. Légy jó kis leány és jőjj velem

Móna rendesen kevesebb ingerültséggel viseltetett irántam, mint a többi családtag iránt. Minden ellenvetés nélkül engedte tehát, hogy karomba vegyem s csak egyetlen egyszer sikoltott fel, mikor atyja jó éjt kívánandó, velem kezét szorított s véletlenül hozzáért picziny czipőjéhez. Bevittem őt a házba s átadtam Sarahnak, azután lementem a tanszobába, helyére tettem az éjt szabadban töltött Guizot szétszórt kötetét és sajátságos ösztöntől késztetve gyertyámat a kandalló párkányára helyezvén, az a felett függő tükörben megnéztem magamat.

Midőn a tükörben megpillantám sötét s a szokottnál fényesebb szemeimet és izgatottságtól kipirult arczomat, az a gondolat villant át agyamon

önkénytelenül: „Vajjon Reade Laurence is szépnek talál-e?”

Sokkal inkább el voltam mélyedve bohó gondolatimba, hogysem észrevettem volna, hogy nem vagyok egyedül a szobában. Egyszerre egy durva, gunyos hang riasztott fel, mely megtörte a csendet.

— Igen, elég csinos arczocska, no, és igaza van, ha gyönyörködik benne, mert úgy sem lesz az szép sokáig: pár év alatt csupa ráncz lesz és csunya fonnyadt; akkor majd undorodással fordít háta a tükörnek, elgondolva, milyennek látta azelőtt és minőnek látták a férfiak, a bolondok.

Megfordultam és Sarah kegyetlen, kiállhatatlan arczával találkoztam, a mint még mindig Mónával karján állott ott, reám dühös villámokat szórva szemeiből utálatos szavai közben, — szégyeltem hiuságomat, habár az utoljára is elég ártatlan volt; és egészen megsajnáltam szegényt keserű szavaiért, melyekre bizonyosan saját, szenvedésektől, a nehéz munkától s a csalódástól elváltozott külseje indítá, szeliden mondtam tehát:

— Meglehet, Sarah, hogy mi nők többet gondolunk külsőnkre, mintsem kellene, de nagyon fontos dolog is az minden nőnél és nagy befolyással van életünkre. Hiszen Sarah ön is tudja, és szintén örült annak, hogy nem rut.

Bevallom, ez egy kis hizelgés volt részemről, mert én őt nagyon csúnyának tartottam, de iparkodtam őt kiengesztelni és jól esett látnom, hogy a csalétek hatott.

— Szép az, a mi tetszik, — monda kevésbé gonoszul és egy fejbiccentéssel elhagyta a szobát.

VII.

Sarahnak durva feddése után nemsokára érezni kezdtem hiuságomnak büntetését. Szeptember első napjaiban az eső megeredt és folyton ömlött, úgy, hogy a folyam megáradt, a láp nagy része pedig valóságos posványos, bűzhödt, egészségtelen tóvá változott. A ház tájéka sohase bontakozott ki a ködből. A patak kiáradt, a kert alsó része, mely az ingoványt érinté, valóságos mocsár lett; a mohos penész zöldebben és sűrűbben lepte el a csarnok oszlopait. A repkény, mely az egész házat befutotta s oly széppé tette, elfonnyadt, a valóságos zöldpenész foltok pedig mindig szélesebbekké s terjedtebbekké váltak a ház amaz oldalszárnyán, melyet Mr. és Mrs. Rayner laktak.

Gyakran csodálkoztam, miért választották ők épen azt hálósobául. Az ajtók s ablakok után ítélve tudtam, hogy az a szárny két szobából, egy nagyobb és egy kisebből áll. Az én szobám szintén a ház amaz oldalán volt, de felettük az emeleten; az enyém felett pedig egy tornyocska magaslott ki a fák fölé, mely tornyot azonban tudtommal nem használták.

Haidée is a földszinten hált az öltöző szobában, szülei hálósobája közvetlen szomszédságában, míg a gyermek- és cselédszoba több más üres helyiséggel a felső emeleten az én szobám mellett voltak. Miért nem választottak Mr. és Mrs. Rayner azok közül maguknak és miért nem hagyták ott azt a nedves kipárolgásu egészségtelen lakást? Még én is, bár a felső emeleten laktam, csakhamar elvesztém üde színemet s étvágyamat, eleinte csak bágyadtságot érezve, később teljesen megbetegedtem. Nem lévén a helyhez szokva, rajtam sokkal

hamarabb észrevehető lőn a változás, mint bárkin, de a kis Haidéera is hamar rákerült a sor, még sápadtabb és bágyadtabb lett, mint azelőtt volt, míg végre nagy kék szemeinek lázas fénye és az egészségtelen pir picziny arczán nagyon megijesztett és oly mérvben vonzott a gyermekhez, a mint különös tartózkodása azelőtt eltávolított tőle. Haidée a változást, mely irányában előzékenyebb viseletben nyilvánult, úgy viszonzotta, a mint azt érzékeny gyermekek szokták, és egy napon kezembe téve sovány kis kezeit, így szólt:

— Ön is sovány és sápadt lett, mint mama, meg én. Mindnyájan elköltöztünk a másvilágba és angyalok leszünk együtt, Miss Christie, miután most már szeretni kezd engem.

Könnyekben törtem ki: hiszen régen szerettem én már azt a tündéries külsejű kis teremtest, csak hogy nem vette észre. Felkaptam ölembe és kebelemre hajtva szőke fejecskéjét, úgy hallgattam meg napi leczkéjét. Ez időtől fogva minden más magyarázat nélkül megszilárdult a rokonszenv a gyermek közt és közöttem.

De a mily vigasztaló volt egyrészt reám nézve a kicsike barátsága, másrészt újabb bánatot okozott. Mert most már a féltékenység különös lángját láttam fellobbanni Mrs. Rayner közönyös szemeiben mindannyiszor, valahányszor a kis Haidée térdemre hajtotta fejét. A gyermek iránti előzékeny kedveskedésem miatt csaknem ellenszenvenné kezdtem lenni Mrs. Rayner előtt.

Az idő oly rossz volt, hogy már két vasárnap egymásután templomba se mehettünk. Azt se tudtuk két egész hétig, hogy mi történik a világban. Nem kellett azonban a jövő vasárnapig várunk a hírekre, mert midőn egyik reggel kissé

derültebb idő lévén, jobb kedvvel olvasgattuk a hirlapot korai ebédünk után, egyszerre lódobogást hallottunk. Rayner kitekintett az ablakon és ki-sietett a ház előtti fővényes széles térségre.

— Halló, Laurence, ön oly szívesen látott vendég most, mint a galamb volt a bárkában! Jöjjön be, jöjjön. A hölgyek is örülni fognak. Már régen nem voltak látogatóink.

— Köszönöm, Mr. Rayner, de nem mehetek be; nagyon átázott és sáros vagyok. Én csak egy megbízást hoztam Mrs. Mannerstől Mrs. Raynernek.

— Esztelenség! Térjen be, akár sáros, akár nem, az mindegy.

Reade leszállott tehát lováról és bejött.

Mrs. Manners a pap felesége volt és megbízásait rendszeren féltuczat fiainak egyikével szokta átküldeni; bevallom, megtudva, mily semmiségért tette meg Reade a kellemetlen utat, azt gondoltam, hogy talán valamely más mellék-ok hozta őt mi-hozzánk. De sejtelmem csakhamar meghiusult. Nemcsak hogy szavait kizárólag Mr. és Mrs. Raynerhez intézte, csak olykor intézve egy-egy szót Haidée-hoz, de én még ha valami észrevételt tettem is, akkor se nézett reám. Nem tagadom, sértve éreztem magamat. Azt gondolva azonban, hogy nagyon csekély s tehetetlen bosszu lenne részem-ről viszont ignorálni őt, midőn Haidée felkelt, hogy az ablakon át szemlélje Reade lovát, én is vele mentem. A kis leány egy cseppet sem félt az állattól, hanem befutott czukorért és egy darabkát oda nyújtott neki.

— Nem akarna ön is egy darabkát neki adni, Miss Christie? — kérdezé a gyermek. De én a viláért sem akarván ily kitüntető figyelemben részesíteni Reade lovát, a gyermeket négy lábu

pajtásával mulatni hagyva, lementem a kertbe néhány virágot összeszedni csokornak a tea-asztalra.

Épen néhány gallyat szakítottam le virágaim közé, midőn Reade mögöttem ellovagolt. Vissza se néztem, a míg ő reám nem kiáltott. „Jó estét, Miss Christie!” Ekkor én is intettem fejemmel és hidegen felelém: „jó estét” s tovább folytattam foglalkozásomat. Egészen a rácsajtóig lovagolt tehát, a hol megállott, és én jól hallottam türelmetlen kifakadásait, miközben oda pillantva láttam, hogy ostorával tapogatja a kapu ajtaját.

— Mily együgyű, hogy le nem száll s kezével ki nem nyitja, — gondolám megvetéssel, — pedig oly könnyen jár.

Ő azonban tovább is nagy erőlködéssel próbálgatta felemelni a nehéz reteszt, mi azonban neki, a csökönyös ló türelmetlenkedvén, s ostora is kicsuszván kezéből, nem sikerült. Én helyben maradva szemléltem a tusakodást, de végre oly izgatott lettem, hogy csaknem reá kiáltottam, midőn a ló egy pillanatra csendesen megállott.

Ugy látszott azonban, hogy ő szándékosan mulasztotta el a retesz kinyitására kínálkozó jó alkalmat s én türelmetlenségemben már igazán bosszankodtam, midőn Reade hirtelen feltekintve, szeme az én szememmel találkozott. Már akkor persze nem lehetett késlelkednem és merő udvariasságból is oda kellett mennem, előtte kinyitni a kaput, mit minden mosoly nélkül meg is tettem.

— Köszönöm, köszönöm, oh mennyire lekötelezett. A világért sem akartam volna háborgatni. Csak ez az állat állt volna meg csendesen.

— Kérem, ne is említse. Egy cseppet sem volt fáradtságos nekem, — mondám fagyosan és virágaimmal bibelődtem, hogy szét ne szóródjanak.

Reade ekkor még egyszer köszöntve kalapjával, ellovagolt, én pedig visszafelé fordultam. Oly fájdó, kellemetlen érzésem volt, nem tudnám okát adni, hogy miért, de talán alárendelt helyzetemnél fogva valék oly érzékeny, azonban Readének okvetlen nagy része volt lehangoltságom előidézésében. azzal, hogy egyetlen szót sem intézett hozzám az egész idő alatt, míg jelen voltam a társalgó szobában.

Hátam mögött egyszerre ismét lódobogást és a kert ajtókulcsának nyikorgását hallottam, mire körültekintve, újra Readet pillantám meg a rácskapun belül lóháton. Ezuttal minden nehézség nélkül nyitotta ki. Kissé ugyan zavartnak látszott, alkalmasint szégyelte előbbi ügyetlen viseletét, de még is leugrott lováról s azt kantáron felém vezetve, így szólt hozzám:

— Bocsánatot kell kérnem, hogy oly hamar visszatértem, de észrevettem, hogy egy követ elvesztettem gyűrűmből, mely azalatt eshetett ki, míg itt tapogatództam a kapu reteszén, melyet sokkal könnyebb kívülről kinyitni.

Visszafordult a kapu felé és keresgélni kezdett a fövényben. Az udvariasság kényszerített arra, hogy segítségére legyek. Reade lovának kantárát a rácskapu oszlopához kötötte, megmutatta nekem gyűrűjét, melyen látszott a hiányzó kő üres helye. Hirtelen eszembe jutott, hogy már vasárnap, midőn az eső ellen a félszerbe menekültünk, feltűnt nekem gyűrűjében ugyanaz az ür és már épen figyelmeztetni akartam, hogy ne keresse hiába azt a követ, mert alkalmasint sokkal régebben vesztette el, mintsem gondolja, midőn egy más gondolat villant át agyamon, mely arczomba kergette a vért s ajkamat megremegtette, szívemet hevesen megdobogtatta. Azt gondoltam, hogy Reade

legalább is épen oly jól tudja, mint én, mily régen vesztette el gyűrűjének követ. És e pillanattól fogva elkezdtem czirogatni a ló nyakát, közbe-közbe gazdájára pillantva és nevettem magamban azon, hogy mily tréfás látványt nyujt, midőn oly gondosan kutatja és keresi azt, a mit meg se találhat. Végre a hajladozástól kipirultan ő is feltekintett és reám mosolygott, de ha ajkába nem harap, tán önnön magát is kinevette volna, a mint e szókkal hozzám lépett:

— Nem tudom megtalálni, nem tesz semmit, tovább már nem is keresem.

— Pedig milyen kár oly nagy követ elveszíteni, Mr. Reade, — mondám merészen. — Majd megmondom a kertésznek, hogy keresse meg.

— Nem, nem, nem érdemes.

— És Janet is megbízom, a konyhaleányt. Neki éles szemei vannak; aztán órákig is ráér keresgélni, — mondám bizalmaskodva, miközben ő ellenvetések tett.

Ugy hiszem, sejteni kezdé gondolatomat, mire aztán mind a ketten oly kaczagásba törtünk ki, s oly zavarba jöttünk, hogy nagyon nehézé vált a társalgás folytatása és szinte örültem, midőn virágaimat kihullatván kezemből, lehajolt, hogy azokat fölszedje, mert azalatt volt egy kis időnk visszanyerni elvesztett komolyságunkat.

— Ön nagyon szereti a virágokat, Miss Christie?

— Oh igen! De most már a java elvirult, a többi pedig az eső mind elrothasztotta.

— Az eső sok mindennek árt itten — mondá Reade, hirtelen elkomolyodva. — Ön maga sincs már olyan jó színben, mint két héttel ezelőtt, Miss Christie és én azt e nedves helynek tulajdonítom.

Akár egy pinczében, akár e házban lakni az esős időben, tökéletesen mindegy. Nem érzi ön maga is egészségének hanyatlását?

Haboztam.

— Nedves e ház, azt tudom, de felényire sem árt nekem, ki erős vagyok, úgy, mint szegény Mrs. Raynernak és a kis Haidéennek.

— Ők azonban szegények nem segíthetnek a bajon, de ön, ki nincs ide kötve, tehetné.

— Ön azt véli, hogy távoznom kellene?

— Nem, azt nem gondolom, — sietett mondani.

— Pedig már egyszer azt tanácsolta nekem, — mondtam, meglepetéssel tekintve rá.

— Igazán? Ah igen! De most, miután már annyira ragaszkodik e helyhez és Mrs. Raynerhez...

— Nem, ahhoz valóban nem, szoltam közbe. — Őt egy cseppet sem szeretem.

— Jó, hát akkor Haidéhez vagy a babyhez. De mindenesetre ragaszkodnia kell itt valamihez vagy valakihez, különben nem beszélne úgy, mintha nem szívesen válnék meg e helytől, — mondtá igen komoly, csaknem nyers hangon.

— Szeretem a házat nedvessége daczára és a kertet, még ha mocsáros is, továbbá szeretem Haidéet, no meg Mr. Raynert is — mondtam halkan.

Reade idegesen kezdett játszani lova kantárjával.

— Ön azt mondja, szereti Mr. Raynert? Akkor a mi rokonszenvünk annyira távol áll egymástól, mint a két földszark. Mert ő előttem a legkiálthatatlanabb, a leghenczegőbb ember, ki valaha létezett és oly önző, oly szívtelen, mint ha csak nem is tartoznék az emberi társasághoz.

E szóáradat bámulatba ejtett, de meg is haragított egyszersmind, mert csak nem engedhettem gyalázni oly egyént, kihez vonzódtam s a ki folyton szives volt irántam.

— Ön bizonyosan nem ítélheti őt meg oly jól, mint én, otthonának egyik tagja — jegyzém meg hidegen. Hogy henczegő-e vagy sem, nem tudom, mert jóformán a szó jelentőségét sem ismerem. Csak annyit tudok, hogy szivélyes, nyájas nejéhez, gyermekeihez, cselédeihez és...

— Figyelmes nejéhez, azt mondja, Miss Christie? Azt nem valami nagy szivélyességnek tartom, ha valaki nejét egy nedves ház legridegebb, legnedvesebb zugába zárja be mindaddig, míg csak oly érzékellen, eltompult és néma nem lesz, mint egy kisértet s akkor aztán kitalál mindenféle hihetetlen hazugságot a szegény nő lelki állapotának természetes indokolására.

— Mit ért ön ezalatt? Miféle hazugságokat?

— Ama meséket, a miket önnek elmondott megérkezése után. Nem is hitette volna azt el senkivel, csakis egy tapasztalatlan fiatal leánynyal, azt persze nem is képzelte, hogy ön valaha velem közölni fogja.

— Bár ne is tettem volna! — szoltam méltatlankodva, -- ön csak ama három év óta ismeri Mr. és Mrs. Raynert, mióta e vidéken laknak. Mily bizonyítékai lehetnek hát önnek arra, hogy az, mit nekem Mr. Rayner beszélt, nem igaz?

— Semmiféle bizonyítékom, Miss Christie, csakis a józan ész, válaszolá ingerülten. — Semmiel több bizonyítékom sincs, mint egy másik tényről, melyről szintén meg vagyok győződve, ugyanis hogy ép oly biztosan megöli feleségét, mintha mérget itatna vele.

— Nem lehet valakit mindaddig igazságosan megítélni, míg saját otthonában állandóan nem érintkezünk vele. Én családjá körében láttam Mr. Raynert, zenéltem, sétáltam, hosszasan társalogtam vele ; biztosan, jobban kiismerhettem tehát őt, mint ön, ki mindig csak házonkívül érintkezett vele.

Reade bosszankodva egyenesedett ki, a vér arczába szökött és valósággal haragudott.

— Kétségtelenül sokkal jobban ismeri ön őt nálamnál, Miss Christie. Én persze sohasem zenéltem vele, és megvallom, még sohase találtam a társalgást, vagy a sétát vele valami nagyon élvezetesnek. De ha szabad kimondanom, Mr. Rayner sohasem is vett magának irántam annyi fáradságot, hogy oly kellemessé tegye magát velem, — mint önnel szemben.

Ezt gunyos hangon mondta Reade, mi arczomba kergette a vért. Felelni akartam, de hangom elakadt. Megfordultam tehát és bosszusan, szivemben megsebezve hagytam el őt. Ha Reade sejtette volna érzésemet, bizonyosan lelkifurdalást érzett volna sértő szavaiért. Utánam is jött és egy darabig kísért bocsánatkérések közt, melyekre azonban nagy haragomban nem is hallgattam, annyira meg valék sértve.

— Ne szóljon most hozzám, — mondtam neki — nem vagyok képes elviselni szavait, és azzal befordulva egy oldalösvényre a fasorok közt a ház felé sietve, ott hagytam.

Szerencsére visszatérhettem a társalgóterembe virágaimmal, mielőtt hosszas kimaradásom feltűnt volna.

Mrs. Rayner értesített, hogy Mrs. Manners megbízása, melyet Reade hozott, abból a kérésből

áll, hogy az iskola javára rendezendő bazár számára szánt tárgyakat egy hét alatt küldjék be hozzá, hogy idején összeállithassa a sorsjegyeket, és még az elárusító nap előtt mindent elrendezhessen, továbbá kikéri az én segédkezesemet is a jótékony árucsarnokba, melyet, ha elvállalok, sziveskedjem pár nap alatt értesíteni Mrs. Mannerst. El voltam ragadtatva a kis szórakozás kilátásában.

Ez este nagyon küzködtem magammal, vajjon nem tulságos nedves és sáros-e a talaj arra, hogy megnézzem kedvencz menedékhelyemet, vajjon nem folyt-e még le a víz a kövekről, hol ülni szoktam. Ugy érzém azonban, mintha valami természetfölötti vágy ösztönözne, és sárczipőt huzva, kimentem. Odaérve, a fa amaz ágán, mely ülőhelyemet képezte, nagy meglepetésemre egy kosár gyönyörű „Gloire de Dijon“ rózsát találtam, melyek közül a legfelsőnek szárára egy kis czédula volt tűzve. Abban pillanatig sem kétkedtem, hogy a rózsákat számomra tették oda, de hogy ki, azt nem tudtam. Fürkészőleg körültekintettem, mielőtt a rózsákhoz nyultam volna, aztán óvatosan lebontottam a czédulát, mely a következő szavakat tartalmazá:

„Miss Christienek! Őszinte bocsánatkérésével annak, a ki a világ minden kincseért sem akarta őt szándékosan sérteni.“

Az írást nem ismertem, de azért tudtam, hogy kié. Azt hiszem, hogy, ha teljesen biztos lehettem volna, hogy senki sem láthat, ajkaimhoz emeltem volna a czédulát, oly boldog valék. Az a tény, hogy a kosár virág oly biztosan eljutott rejtett menedékhelyemre, arról győződött meg, hogy valaki őrködik fölöttem. Egyszerűen zsebembe dugtam a papírt, és rózsáimmal visszatértem a házba, s mihelyt feljutottam velük szobámba, vízbe helyeztem

őket. A kis papírt párnám alá helyezve, édesen aludtam egész éjszakán.

VIII.

— Ön újra halványabb, kedves gyermekem — szólított meg Rayner, a mint másnap reggel a lépcső alján velem és Haidée-val sétára készen találkozott. Ki kell találnunk valami módot, hogy az előbbi rózsákat visszaidézzük arczára. Légváltozásra volna szüksége! Már pedig hogy lehetne azt önnek megszerezni, a nélkül, hogy távozni engedjük, pedig még csak egy hétre sem tudnók most nélkülözni. Ön bizonyosan valami bűvésznek fog engem tartani, ha azt mondanám, hogy légváltozást idézhetek elő a nélkül, hogy ezt a házat elhagyná, nemde, Miss Christie? Pedig mégis képesnek hiszem magamat arra. Csak néhány napi időt kell engednie, míg varázsvesszőm után nézek, akkor azután hipp-hopp, meglesz minden.

Nevettem az ígéreteken, a legártatlanabb tréfáknak tekintve azokat; másnap azonban egy munkással találkoztam a lépcsőkön, az ebédnél pedig egész rejtélyeséggel kérdezte tőlem Rayner, nem láttam-e valahol az ő meghitt szolgáló szellemét, hozzátéve, hogy az a szellem papírsüveget és piszkos kőmives zubbonyt visel és sörszagu. A szellem két napon át lappangott a házban és bejárt minden helyet. Hallottam sulyos csizmakopogását a szobám feletti toronyban.

Negyednapra, midőn teához átöltözendő, szobámba léptem, azt egészen felforgatva találtam, az ágy s a butorok legnagyobb része eltűnt és a kis Jane alattomos nevetéssel épen azzal foglalkozott, hogy könyveimet a szekrényről leszedegesse.

— Mit jelentsen ez, Jane? Én csak nem alhatom a földön, aztán mit mivel az én könyveimmel? kiáltám lelkenedezve.

— Én semmit se tudok, Miss, de Mr. Rayner parancsolta így — mondá elfojthatlan nyihogással, ijedt arczomat meglálva.

Már kifele akartam indulni, midőn Sarah lépett be mogorva arczával.

— Nem mondhatná-e meg, Sarah, mit jelentsen ez a dolog? — kérdezém.

— Mr. Rayner parancsára a toronyban rendeztük be szobáját, kisasszony, — felelé röviden. Talán lesz ön oly szives téázás utánig ide lent tartózkodni, miután az ur kívánsága, hogy ön ne lássa szobáját, míg az teljesen rendben nincs.

Erre a két cseléd elhagyta a szobát.

A téázásnál nem tettem említést kalandomról, sejtve, hogy alkalmasint valami meglepetés van készülőben számomra.

Mialatt az iskolaszobában csendesesen irtam az esteli után, egyszerre csak Mr. és Mrs. Rayner léptek be Haidéeval és egész ünnepélyességgel fölvezettek a keskeny csigalépcsőn, melyre oly gyakran valék már kíváncsi és kinyitva a toronyba vezető egyedüli ajtót, Rayner rövid, de ékes beszédben föl kért, helyezkedjem ott el minden további teketória nélkül, mint a bűvös megigézett kastély bebörtönözött herczegnője.

A gyönyör felkiáltását hallattam.

Nyolczszögletes szoba volt az, négy szögletében a lápra néző ablakkal, míg a többi sarkok egyikében diszes kandallóban pattogott a tűz. Függyők, fali kárpitok, szőnyegek mind ujdonatujak valának, azonfelül előbbi szobám butorzatán kívül

még két kényelmes zsöllyeszék állott a kandalló mindkét végében, továbbá egy íróasztal, meg egy japáni ellenző.

Oly vidám, oly szép volt együtt véve, hogy szemem csillogott látására az örömtől és szólni se tudtam, Rayner pedig azt magyarázta, hogy miután most magasan és száraz helyen leszek, reméli, miszerint csakhamar visszatér rózsás, egészséges színem.

— Nem találok szavakat, nem tudom, miként köszönjem meg, — rebegtem csaknem kellemetlenül érintve a tulságos szivesség által.

Megkísérlém Mrs. Raynert is beléfoglalni hála-lázkodásomba, de ő csaknem gorombán utasítá vissza, és úgy látszott, mintha akarata ellenére kényszerítettetett volna belé e rendezésbe. Ő távozott azonban legutoljára szobámból három látogatóm közül, és abban a pillanatban, midőn csak ketten maradtunk, kilépve szokott tartózkodásából merőn tekintett reám nagy szemeivel s azt kérdezé:

— Nem fél ön mindenkitől távol aludni? Vagy jobban szereti így?

Én egyáltalán nem vagyok ideges, de annyira hatott rám éles, száraz modora, hogy sietve felelém:

— Nem, én nem szeretem így jobban. De félni talán nincsen ok miatta, ugy-e?

Ő az ajtóra pillantott és futólag odaveté:

— Oh nincs! természetesen nincsen ok! Remélem, kényelmes otthona lesz, Miss Christie! — azzal elhagyá a szobát.

Félni! Nem, én igazán nem félttem; hiszen még ha rablók törnének is be az éger fák közötti házba, bizonyára nem remélnének valami értékes elrablásra méltót találni a tornyocskában. Lábamat melengetve a tűzbe bámultam, midőn egyszerre

Sarah lépteit hallottam közeledni a lépcsőkön. Belépett.

— Csodálom, hogy ezt a szép szobát oly sokáig elhanyagolták. Senki sem lakta ezt azelőtt, Sarah? — kérdezém.

— Mr. Rayner szokta volt használni dolgozó szobának, válaszoló röviden. Nem is tudom, miért hagyott fel vele, talán igen is tágasnak találta.

— Távol esik ez, ugy-e, minden más szobától?

— Az enyém van legközelebb hozzá és nekem olyan éles hallásom van, mint a tű hegye, hát nem kell félnie, — mondá oly hangon, mely inkább fenyegetően, mint vigasztalóan hangzott.

— Különösen elhagyatott s rémes lehet ez a szoba viharos éjszakán; a szél süvöltése ide jobban hallatszik, — mondám, mert bátorságom kezdett hanyatlani kellemetlen beszédje folytán.

— Oh, társaságban nem lesz hiánya, merem állítani, — mondá durva nevetéssel.

— Igen, de legfeljebb betörők társaságára számithatok itt, — felelém siralmasan, államot kezemre támasztva.

Sarah összerázkódása szinte megrémített.

— Betörők! Miféle betörők? Mit ért ön ez alatt?

Zavarodottan bámultam a hatáson, mit szavaim Sarahra tettek. Most rajtam volt a sor, megnyugtatóni Sarah-t.

— No lám, én bátrabb vagyok magánál! — mondám nevetve. — Én nem félek a tolvajoktól. Ha ide jönnének is, hamar elillannának újra, meggyőződve, hogy innen nincs mit rabolniuk. Maga talán félne is itt hálni egyedül, Sarah?

De Sarah még mindig nem tudta leküzdeni

zavarát és csak fejbiccentéssel válaszolt; szavaim közben reám mereszté sötét szemeit, mintha lelkem legmélyebb rejtekébe akarna behatolni tekintetével. Azután magamra hagyott.

Másnap vasárnap lévén, a templomban két idegen vonta magára az összes gyülekezet figyelmét. Két szép termetű, világos szőke haju leányka ült a Read-ék padjában, kik kétségtelen, hogy semmi költséget sem kíméltek drága, de izléstelen öltözkűkre. Bevallom, hogy nem nagyon szomorított el izléstelen ruhájuk, sőt szinte örültem, hogy míg az egyik tulkövér, a másik, még pedig a szebbik, rettenetesen szeplős volt.

Reade Laurence közöttük ült és megosztotta énekes könyvét a szebbikkel; pedig úgy szerettem volna, hogy inkább a kövérhez csatlakozzék! Kijövet a templomból Reade testvérei és a két leány csoportja két részre oszolván, ő újra a szebbikkel ment elől párosan.

Emlékszem, hogy midőn Haidéével haza gyalogoltunk, a szunyogok jobban csiptek, mint azelőtt bármikor, és a nap oly égető, a hőség oly tikkasztó volt, mintha soha nem is esett volna az eső. Szóval, kellemetlen egy nap volt.

Ebédnél Rayner megkérdezte, nem tűnt-e fel nekünk Readék padjában az a két szép szőke haju fiatal leány, s hozzátette, hogy hallomás szerint az egyik a kék szemű Reade Laurence jövődöbelije lenne, kivel pompásan össze is fog illeni.

Azon az egész délután úgy a szunyogok, mint a por és a hőség sokkal kiállhatatlanabbnak tündek fel nekem, mint bármikor.

Rayner kijelenté másnap, hogy még sápadtabb vagyok, mint azelőtt, s azzal fenyegetett, hogyha

két nap alatt jobban s derültebben nem nézek ki, visszahelyez régi szobámba. Szerencsémre két nap alatt lelki állapotom javult egy kicsit. Következő nap a Geldhami park mellett sétáltunk el Haidéval és a kerítésen át láttuk, a mint Reade, nővérei s a két idegen leány lawn-tennist látszóttak. Egyikük sem vett észre bennünket; de visszatérve észrevettem, hogy Reade, ki a két szép leány közt a gyepen ült, hirtelen felugorva, lerázta kalapjáról a füvet és leveleket, melyekkel társnői azt telerakták.

Haidéval a falusi boltba kellett mennem egy egész jegyzékével oly tárgyaknak, melyekről biztos valék, hogy ott nem kaphatók. Váratlanul Reade toppant be a boltba és meglepve üdvözölt.

Miután Mrs. és Mr. Rayner hogyléte felől kérdezősködött, szünet állott be s úgy látszott, tőlem vár feleletet, én azonban teljesen képtelen voltam beszélni. Fel s alá kezdett sétálni, bele-szurkált botjával a sajtba, összetört egy burnótszelenczét, melynek darabjait összetaposva félretaszította lábával, de a boltos még se jött ki a boltba, hol egyedül csak mi vevők voltunk jelen.

— Bizonyosan ebédel, — mondám elszánnan, — akkor pedig várhatunk.

Reade felült a boltasztalra.

— Kellemes hely egy ilyen falusi bolt — mondá, azt se tudva talán, mit beszél.

— Igen, kivált ha az ember maga sem tudja, mit akar venni, — jegyzém meg élesen.

Reade nevetett, de nekem egy cseppet sem volt kedvem a tréfához.

— Én csak néhány apróságért jöttem és pedig a jótékony bazár számára.

Azt gondoltam magamban, hogy ezért, ha

egyéb nem vezette a boltba, kár volt abbahagyni a „lawn-tennist” és eltavozni menyasszonyától és el valék határozva, több tète-à-tètebe nem ereszkedni vele, távozni készültem tehát.

De ő megállított.

— A vén Bowles, a boltos már nem falatozhat sokáig, meg vagyok győződve, — mondá csaknem kérőleg. — Én... én... megkérdezni óhajtottam öntől, jobban érzi-e már magát. A mult vasárnap igen szenvedőnek látszott.

— A mult vasárnap? Oh köszönöm, sohase éreztem magamat jobban. És most sincs semmi bajom. Mr. és mrs. Rayner a tornyocskába költöztettek át, mely ment minden nedvességtől. Valóban nagy szivesség volt tőlük arra gondolni, mert az a legjobb szoba az egész házban.

— Legjobb szoba a házban? Akkor hát Mr. Rayner nem is alszik a házban — mondá halk hangon, de elhatározottan.

Én felállva székemről, tanítványomhoz fordultam, ki egészen belemélyedt egy ócska mesekönyvbe, melyet ott talált.

— Menjünk, Haidée.

— Nem, nem, ez nem szép öntől, — mondá még halkabban. — Ne váljunk el ismét czivakodással. Ön tehát most nagyon elégedett Aldersban?

— Igen, köszönöm.

— És sohasem zavarja senki?

— De igen, Sarah.

— Sarah? az a cselédek egyike, ugy-e? egy sovány, alattomos külsejű nő. Gyakran találkoztam vele a beaconsburghi országuton.

— Igen, úgy hiszem, tetszése szerint járkál-

hat bárhová. Ő nagyon fontos egyéniség a házban, sokkal tekintélyesebb, mint Mrs. Rayner.

— Oh, és ő kellemetlen önnek?

— Igen, félek tőle. Ő nem szeret engem. És a hányszor általa küldtem levelet a postára, arra sohase kaptam választ.

— Kedveli őt Mr. Rayner?

— Kedvelni? Én nem hiszem, hogy bárki is szerethetné Saraht, kivéve természetesen ifju udvarlóját, de az nem számít.

Egy újabb hangos kopogtatás végre behozta Mr. Bowlest, ki azt állítá mentségül, hogy ez volt a legelső hang, a mit meghallott.

Mialatt a boltos a vásárolt holmit összecsomagolta, Reade alkalmat talált sugva azt kérdezni tőlem:

— Megtalálta ön virágaimat?

— Igen, köszönöm, nagyon szép volt öntől, nekem virágokat küldeni.

— Vittem, javítá ki. Mit csinált ön velük?

A szőke leányra gondolva, eszembe jutott elhatározásom, hogy tartózkodó leszek.

— Vizbe helyeztem, és mikor elhervadtak, kidobtam.

— Kidobta?

— Természetesen; hervadt virágokat nem szokás megtartani, — mondám nyugodtan; — pedig fájt ezt mondanom, mert a szavak sérteni látszának őt. Oly nehéz tartózkodónak lenni.

Többet nem is szólt, hanem felvette csomagját és hidegen köszönve elhagyta a boltot. Magam is távozni készültem már, midőn Haidée kedves hangjával figyelmeztetőleg szólt hozzám:

— Ön a Mr. Reade mézgáját vette fel, ő

pedig elment a mama pamutjával és a többi holmival, Miss Christie!

Csakugyan így volt.

— Mily ügyetlenség tőle, — mondám.

Reade oly gyorsan lépdelt előre, hogy a szűk utcán futnom kellett utána, míg meghallotta szóllításomat. Mindketten nevettünk egy kicsit, elgondolva, mily tréfás meglepetésre és zavarra adott volna alkalmat a tévedés csere. Végül kipirulva a lelki furdalástól, — futólag mondám:

— Egyet megtartottam a rózsák közül, Mr. Reade, azt, melyre a czédulát tűzte.

Azulán fel se pillantva, visszafutottam Haidée-hoz. Hiába, akár volt ő vőlegény, akár nem, csak nem lehettem hálátlan iránta, ki oly gyönyörű virágokat hozott nekem.

Epen jókor érkeztünk haza Haidéeval az ebédhez.

IX.

Még azon a napon, melyen Reade-del beszéltem, Haidee, a kis leány, ki a leczke után nem óhajtott játszani, dédelgetéseimre így szólt hozzám:

— Nem álmodott ön még soha valami borzasztó dolgot, a mitől megijedt, s a mi azután meg is történt, Miss Christie?

— Nem, kedveském, az álom csak a képzelet játéka és sohasem teljesül be, ha csak nem véletlenségből.

Ezt csak azért mondtam, mivel a gyermeknek nem adhattam más felvilágosítást; de magam is hittem egy kicsit az álmokban.

A kis leány komolysággal folytatá:

— De az én álmom mégis igaz volt. Ha a fejét lehajtja, hogy sughassak, elmondom Miss

Christienek, miről álmodtam már két éjjel egymásután. Mamának nem mondhatom el, mert ő mindig elhallgattat, és arra int, hogy nem szabad szólanom arról, a mit látok, de önnek elbeszélhetem még is, mert tudom, nem mondja meg senkinek úgy-e?

— Dehogymondom el, kedvesem! — mondtam.

Haidée arczomat picziny kezeibe véve, a leg-halkabb susogással kezdte fülembe mondani a következőket:

— Emlékszik ön még arra a napra, melyen felvezettük önt a tornyocskában levő új szobájába?

— Igen, kedveském.

— Pszt! csak suttogva beszéljen, — rebegte. — Nos hát akkor Jane, mint rendesen szokta, lefektetett engem kicsiny szobámban, én pedig csak úgy elaludtam, mint egyébkor. Egyszerre csak azt álmodtam, mintha mamát sikoltozni és sirni hallanám, papát pedig beszélni, de egészen, oh, egészen másképen, mint rendesen szokott; úgy megijedtem álmomban! Azt hittem, hogy igazán úgy van, és fel akartam kelni ágyamból, de ismét nagyon mélyen elaludtam s már nem álmodtam többet s csak akkor emlékeztem vissza álmomra, mikor felébredtem. Senkinek sem szóltam róla, de másnap este attól felve, hogy újra oly rosszat álmodhatnék, nem akartam elereszteni Janet; de mikor megmondtam neki, hogy azért marasztalom, mert rossz álmom volt, ő kinevetett s azt mondta, hogy az álom csak ostobaság, nem egyéb, s ott hagyott. Egyedül maradván, elaludtam de alig aludtam el, felriadtam mama kiáltására; eleinte azt képzeltem, hogy újra csak álmodom, de fejemet ágyam rácsozatához ütögetve, meggyőződtem,

hogy csakugyan ébren vagyok. Akkor azután kikeltem ágyamból csendesén, egészen az ajtóhoz csusztam, és mivel mama szobájában még világosság volt, benéztem a kulcslyukon s így gyertyavilágításnál jól láthattam az ágyat, a melyben mama feküdt. De nem volt egyedül, mint máskor, hanem a papa állott előtte gyertyával kezében, halkan beszélve hozzá; de mama oly hangosan, oly különösen sikoltozott és beszélt, hogy megijedtem tőle. Mikor mamát úgy hallottam beszélni, annyira féltem, hogy alig mertem elhinni, hogy ez a mama volna. Később aztán láttam, hogy a papa valamit a mama arczára tett, mama pedig könnyörögve kiáltá: „Ne tegye, ne tegye! Óh csak azt ne!” Azután már csak zokogott, nyögött a mama és végre egészen lecsendesült, papa pedig kiment a szobából. Midőn a papa már eltávozott, csak akkor kiáltoztam be: „mama, mama“, de ő nem felelt; én pedig reszkettem, mert azt hittem, hogy meghalt.

— Miért féltél bemenni a mamához, kedvesem?

— Nem mehettem be, mert hiszen az ajtó be volt csukva. Tudja, kisasszony, hogy az mindig csukva van. Én sohase léphetek be a mama szobájába, csak egyszer tettem azt, akkor is azt mondta....akkor is azt mondta....és a gyermek susogása még halkabbá lett és picziny ajkát még jobban fülemhez szorítá — — ő azt mondta, sohase mondjam azt senkinek, a mit ott láttam, és én megígértem neki; így hát még önnek sem kellene megmondanom, drága Miss Christie, ugy-e, mivel megígértem?

— Nem, ne mondd senkinek, ha megígérted,
— szoltam, pedig a világon mindent odaadtam

volna azért, hogy megtudhassam, mit látott a gyermek abban a rejtélyes szobában.

Haidée különös története újra fölrázta bennem azt a régi érzést, hogy valami titkosztos árny lebeg e ház felett. Az anya ajtajának elzárása saját gyermeke elől, különös beszédje és sikoltásai, az a valami, mit férje arczára tett s lecsillapítására használt és a fölfedezés, hogy a férj nem hált ugyanabban a szobában — mindez összevéve eszembe jutatta a Rayner közt s közötttem lefolyt ama hosszas beszélgetést mindjárt megérkezésem után, melyben elbeszélte nekem fia halálát, mely eset oly borzasztó változást idézett elő nevében és melyben említést tett azon heves kitörésekről is, melyek neki olykor a legkomolyabb, a legrettenetesebb aggodalmat okozzák.

Ekkor megértettem, hogy Rayner elméjét félti nevének.

Most Haidée története azt a tünődést kelté fel bennem, vajjon nem lappang-e olyas valami titok e családban, melyről nekem nincs sejtelmem? Mit szenvedhetett Rayner előttem mindig derült, szívélyes és kedves, szelidnek mutakozó lelkülete egy oly nőhöz kötve, kinek érzéketlen hallgatagsága minden pillanatban vad örülesi rohamba törhet ki, kétszeresen kellett szenvednie a titkos tusakodás folytán, mert a gyermek előadásából következtetve — mind a két éjszakán, a férj eleinte csak szelid figyelmeztetéssel kísérlé meg a beteg nő kedélyének lecsillapítását s a második éjjel is halknak és szelidnek mondta a gyermek atyjának hangját, míg végre kénytelen volt nevének az enyhülést talán más módon megszerezni.

Ekkor ébredt fel bennem a gyanu Sarah ellen s kezdtem sejtteni, mi tehette őt oly fontos

egyéniséggé a házban. Talán felelős őre volt ő Mrs. Raynernek az esetre, ha azt ép elméje férje távollétében hagyná el s el volt látva utasítással, hogy szükség esetén annak segítségét pótolhassa?

Haidée elbeszélésének egyetlen megfejtése az elmondottakon kívül még az lehetett volna, hogy Rayner, a mindenkire nyájas, szívélyes, előzékeny ember, ideges és hideg nejéhez a meghatottságig gyengéd és figyelmes férj, a legfurfangosabb képmutató, ki az önfeláldozó szeretet látszata alatt kinozta nejét. De e feltevés esztelenség, mert hiszen a férj ilyenén kiszámított álnok viseletét neje könnyen megakadályozhatta volna.

Sem a félőrült nő, sem a boldogtalan férj nem keltett bennem oly részvétet, mint a szegény gyermek, ki anyja fékezhetetlen kiáltozásai és neki mondott szavai daczára sem sejté annak örülési rohamait. Különös volt mindenesetre, hogy az ily rohamok csakis éjjel fordulnak elő, gondolám először; de akkor eszembe jutott, hogy aznap, melyen neki Bede Ádamból olvastam elő fenhangon a társalgó szobában, mily könyekig meg volt hatva minden látszólagos ok nélkül, és hogy izgatottsága mily hirtelen lecsillapult férje belépésével, legalább is pillanatra; mert hogy azután mi történt, mikor eltűnt vele abban a titkosztos hálószobában, mely előtttem mint valami bűvös varázkamara tűnt fel, miként tudhattam volna én?

Közvetlen eredménye a gyermek bizalmas közléseinek reám nézve az lett, hogy nagy mérvben fokozódott irányában szeretetem s érdeklődésem. Csaknem elválhatlanokká lettünk úgy a tanulás ideje alatt, mint a szabad órákban, felbátorítám őt a beszédre és ő nemsokára megszokta, akár figyeltem rá, akár nem, engem hosszadalmas, végnélküli

mesével mulattatni oly gyermekek módjára, kik nem birnak saját korukbeli játszótársakkal. Néha kért: „énekeljünk, Miss Christie“ és én belekezdetem egy-egy balladába, melyet ő aztán szabálytalan, de nem összhangzás nélküli dudolással kísért. Épen hasonló foglalkozásba merültünk egy délután is a nyitott ablaknál ülve, midőn egyszerre Mr. Rayner megjelent a kertben.

— Csak rajta, folytassák, már régóta hallgatom a hangversenyt, olyan szépen énekelnek, mint a madarak.

De persze, hogy mi nem folytathattuk az éneklést oly kritikus hallgató előtt, Mr. Rayner pedig sajnálatát fejezve ki, hogy megzavart bennünket s beléptijegy nélkül sem hagyta magát kizáratni az előadásból, egész komolysággal szemrehányást tett, miért nem könyörülök az ő unatkozásán és miért nem megyek be néha téázás után a társalgóterembe énekelni, hogy szép hangomat élvezhetnék.

— Tudom, hogy helytelen mi tőlünk, téázás utáni idejére igényt tartani, miután szabad rendelkezést megígértük önnek. Azonban igazán könyörületes cselekedet volna, ha kissé elüzné unalmunkat a zenével és társalgással, a helyett hogy az est többi részét toronyszobájában tölti el. Ma este tehát el kell jönnie a társalgóba bennünket, egy kissé szórakoztatni.

Téázás után Rayner csakugyan elővette hegedűjét, én pedig a zongorához ültem: először néhány kedvelt német dalt játszottunk, és egy egész sorozatát a majd vig, majd komoly, drámai és szenvedélyes daloknak.

Játékunk közben bejött a szobába doktor Meitland is, ki, miként nekem Mr. Rayner négy-szemközt mondá, már visszavonult a működés

teréről azzal a büszke öntudattal, hogy hosszas gyakorlata alatt ritkán hibázta el a szereket, melyek betegét biztosan a másvilágra küldötték.

Ő volt legközelebbi szomszédunk, s gyakran átjött sakkozni! Mr. Raynerrel, ki őt mindig megmattolta. Megtudva, hogy először láttam a lejátszott hangjegyeket, s ez alkalmon kívül még csak egyszer kísértem Mr. Rayner hegedűjátékát, nagy elragadtatással hallgatta a zenét, végül elbámulva kiáltott fel:

— Szent Isten! Sohasem hittem volna. Mintha csak egy és ugyanaz a lelkük lenne.

Rayner különösen mosolygott reám a doktor meglegedett tetszésének ily tulzott nyilvánulására s én is viszont nevettem a hatás fölött, melyet játékunk egy zenéhez nem értő hallgatóra tett. Midőn befejeztük és Rayner hegedűjét tokjába visszahelyezte, úgy találta, hogy annak egyik szöglete nedves.

— No, ez nem lesz így többet — tört ki. Bizony akár csak a kertben tartanám hangszereimet vagy itt ebben a barlangban — folytatá még ingerültebb felgerjedéssel. Sarah — kiáltá, az asztal felé fordulva, melyre a cseléd éppen elhelyezte a gyertyákat. Vidd ezt a szobámba, de nagyon gondosan.

Az ő szobája tehát nem lehet nedves — gondolám, mert különben nem engedné oda vitetni becses hegedűjét. Jó éjt kívántam s éppen akkor értem az előcsarnokba, midőn Sarah a hegedűvel eltűnt, jobbra attól a lépcsőtől, mely a dolgozó szobába vezetett, ama szárnyon át hol Mrs. Rayner szobája volt, a lépcső baloldalán.

A dolgozó szobában hál talán Rayner? Alig

birtam leküzdeni kíváncsiságom kielégítését s követni szerettem volna Sarah-t.

Valamennyi szobát ismertem a felső emeleten, a gyermek-szobát, hol Móna aludt Jane-nal, a szakács szobáját, Sarah-ét, de az általam elhagyottat kivéve, mind azt a benyomást tette, hogy régóta használatlanok. Felmentem haladéktalanul a lépcsőn, de midőn a tornyocskához vezető lépcső aljához értem, mely csak pár lépésnyire volt a hátsó cseléd-lépcsőhöz, hallottam mögöttem Sarah gyors lépteit, letéve tehát a földre gyertyámat, lábujjhegyen felmentem a lépcső összes fokain, hol szintén volt egy ajtó, mely rendesen nyitva, sőt kifeszítve szokott állani, onnan aztán lenéztem. Nagy mulatságomra szolgált láthatni, mily mérgesen rázza meg Sarah a hegedű-tokot, mintha az gyűlöletének tárgya lett volna ; azután kivett zsebéből egy kulcsot s felnyitott egy a lépcső alján levő ajtót. Az volt tehát Rayner szobája. De midőn az ajtó kinyílt és Sarah kihuzva a kulcsot, a másik oldalról újra becsukta maga után, láttam, hogy az ajtó nem szobába, hanem a kertbe vezetett.

Hol aludt tehát Rayner ?

X.

A tündéries külsejű kis Móna vezetett engem legelőször a Rayner szobájának titkát megoldó nyomra.

A hegedülés utáni nap igen nedves volt és kipillantva Haidée tanórája közben az ablakon, megláttam kis testvérkéjét az esőben idestova kalap nélkül mászkálni. Lefutottam, és nevénszólítám, mit ő figyelembe se vett, besiettem tehát esernyőmért és utána mentem. Rövid keresés után megláttam őt,

a mint a fák között egy oldalösvényre fordulva, az istállók felé tipegett; én csendesen mentem utána, többé nem is szólítottam, mert tudtam, hogy felizgatva az üldözéstől, bizonyosan elbujnék az erdőben és csak akkor jönne elő, mikor már mind a ketten jól átáztunk.

Az ólak sokkal magasabb helyre valának építve, mint a ház és sűrű lombos fákkal lévén körülvéve, el voltak zárva az utcától. Az előtt még sohasem jártam az istállók közelében; feltűnt, hogy Móna, a ki után siettem, a fal mellett ugrálva fitymáló, csufolódó torzképeket vág és a sáros földről fölszedett apró kavicsokat dobálgat az emelet két ablaka felé. Az ólakhoz érve oly hirtelenséggel kaptam fel a kis leányt karjaimba, hogy az a meglepetéstől szinte elfelejtett kiabálni; alig akartam azonban vele visszatérni a ház felé, rögtön visszanyeré bátorságát és iszonyuan sikoltozott. Szépen beszélve hozzá, megpróbáltam megértetni vele, hogy csak az ő javáért viszem be, midőn egyszerre felnyilt a felső emelet egyik ablaka, melyből Rayner hajolt ki.

— Hohó, mi a baj, gyermekorzó Miss Christie?

— Oh, Mr. Rayner, Móna a sárban ül és kalap nélkül összeáztatja magát, az pedig csak ártalmára lehet, — mondtam panaszkodva.

— Ej dehogy, nem igen látszik ártani neki. De majd ön nedvesíti át lábait, édes gyermekem, — mondá. — Jöjjön föl s melegedjék a tűznél, mig én elhozom sárczipőit, még ugy se látta az én dolgozó-szobámat. Időm legnagyobb részét itt szoktam tölteni festéssel elfoglalva és szivarozgatva, ha esik az eső és ki nem mehetek. (Beszédje közben szájában szivar és kezében festő ecset

volt.) Nem kellemetlen önnek a terpentín vagy füst szaga?

— Oh dehogy, Mr. Rayner! De nem megyek be, köszönöm. Tanulni kell Haidéével.

— Boldog Haidée! Bár én is oly fiatal lehetnék, hogy még öntől leczkéket vehetnék.

Rayner még sokáig kihajolva maradt az eső daczára, én azonban kötelességem tudatában többet nem is szólva, kicsiny zsákmányommal visszasettem a házba

Sarah tehát műtermébe vitte el hegedűjét. De vajjon ott is alszik-e Rayner? nem, mert az esetben nehezen szólított volna arra fel, hogy nézzem meg fészket. És megvallom, azt nem is szívesen tételeztem fel, hogy ő ott magának kényelmes, meleg otthont tartson, míg a családja a hegy alatti mocsáron oly nedves kigőzölgésű házban lakott. Nem, az nem hasonlít Raynerhez, gondolám visszaemlékezve, mily gondosan rendezett be egy csinos száraz szobát még nekem is, a nevelőnőnek. Mind a mellett előttem lebegett Reade gyanakvó arcza, ki oly határozottan vádolá.

Azon éjjel folyton a felett tündöttem, vajjon Rayner ugy, miként vádolták, csakugyan házon kívül szokta-e tölteni éjjeleit?

A következő éjjel oly erős szél dühöngött, hogy a kertben a fákat tördelte ki, és döntötte meg, kicsiny tornyocskám körül is csak úgy üvöltött sőt becsapta a cselédlépcsőnek rendesen kitárt ajtaját is, megrecsegtetve azt sarkában. Sokáig ültem könyvem mellett, de végre nem bírtam már tovább kiállani a rémes hangokat és tudva, hogy már az egész háznépe régen alszik, lehetőleg halkán lesurrantam a földszintre, felsiettem a hátsó lépcsőn és kezem már épen az ajtót

érinté, hogy bezárjam, midőn az ajtó alatt gyenge világosságot vettem észre. Hangot nem hallottam. Sietve visszafutottam oly gyorsasággal, hogy gyertyám kialudt; ekkor aztán megállottam, nem annyira azért, hogy az illető kilétét megtudjam, hanem inkább azért, mert szívem hevesen dobogott s nem mertem a félelemtől meg se mozdulni.

A bágyadt fény mindig közelebb jött s midőn már szorosan a lépcső aljához ért, kivehettem, hogy az egy éjjeli lámpából ered, melyet egy férfialak tart kezében. Vajjon fel fog-e jönni a lépcsőn? Visszafojtott lélekzettel várakoztam, de a következő pillanatban csaknem felkiáltottam örömemben, mert az alak fejének mozdításáról felismertem Raynert. Ő nem látott engemet; beilleszté a kulcsot a zárba, felnyitotta s oly gyorsan, oly nesztelenül tette be az ajtót ismét maga után, hogy pillanatig majdnem azt hittem, káprázat volt csupán az egész általam látni vélt jelenet. Óvatosan, reszkető kézzel bezártam az ajtót és bementem szobámba, nemcsak mélyen elszomorodva a felett, hogy Reade gyanuja mégis indokolt, mert most már azon nem kétkedhettem többé, hogy Rayner az ólak felett aludt, de borzadályos felelemmel is el valék telve azon ember iránt, ki oly hirtelenséggel és oly nesztelenül tud eltűnni éjnek idején, mint valami kísértet.

Mire felébredtem, üde reggel volt, a szél már megállott, — a nap besütött kelet felé néző ablakomon és összes estéli kellemetlen benyomásom elenyészett; Rayner ebéd után elhozta a társalgó szobába aznapí vázlataival telt tárczáját s dicsérő bírálatomnak megörült (atyám festő lévén, értettem valamit a festészethez).

Rayner azt indítványozván, hogy lefesti arc-

képemet, még az nap délután mintául ültem neki az ebédlőben; arra kért, hogy másnap műtermében folytathassa; midőn pedig erre azt az ellenvetést tettem, hogy leczkéimet nem mulaszthatom el annyiszor, azt a feleletet nyertem, hogy reggel az egész család oda fog vándorolni, s hozzá fűzé azt a megjegyzést is, hogy akkor talán én is meg leszek elégedve.

Másnap délelőtt tizenegykor tehát belépett a tanszobába Mrs. Raynerrel együtt és mind a négyen keresztül sétáltunk a kerten, felmentünk a kocsiszin felett levő tágas szobába, mely még sokkal kényelmesebbnek mutatkozott, mint a minőnek elképzeltem.

A padlózat ki volt fényesítve, két szép szőnyeg terült el rajta, egyik szép tigrisbőr, a másik még szebb oroszlánbőr, Haidée reájuk telepedett és egész ottlétünk ideje alatt folyton az oroszlán fejét czirógatta, dédelgette. A szoba tulsó végén egy benyiló volt, melyről azonnal sejtettem, hogy az Rayner hálóhelye. A porcellán kályhában vigan pattogott a tűz, előtte a folytonos használattól már kissé nagyon kopott, de nagyon kényelmes, puha, ruganyos támlásszékek állottak, a falakon képek függtek, volt továbbá a szobában egy faragott sötét tölgyfaszekrény, különféle kecses szép tárgyakkal telve, s azonkívül még egy diófa-asztal, végül pedig ott állott a festő állvány festő-vásznakkal, félig bevégzett rajzvázlatok és tanulmányokkal.

Mrs. Rayner maga is oly célzatos sóvár tekintettel nézett körül a szobában, mintha sohasem látta volna még, azután minden megjegyzés nélkül elővéve kötését, csendesen dolgozni kezdett, mialatt én újra mintául ültem, miként a megelőző napon.

Két órai munka után felszólított bennünket

Rayner, néznők meg vázlatát, mely egy nagyon csinos leányt ábrázolt nagy, az enyémnél kevésbé nagyobb sötét szürke szemekkel, piros ajka egy kicsit kisebb volt az enyimnél, fogsora kevésbé fehérebb, üde arczzsinének fehérsége tejszínűbb, pirossága pedig valamivel élénkebb volt, mint az enyém, s a fej tetejére illesztett hajtekeres is fényesebb és lágyabb volt az én hajamnál. Mind a mellett a kép egészen véve egy keveset hasonlított hozzám, és szinte megsértve éreztem magam, mikor Mrs. Rayner nála szokatlan elmésséggel azt jegyzé meg, hogy férje hizelgett nekem, noha magam is jól tudtam, és láttam, hogy igaza van. De Rayner kijelenté, hogy lehetetlenség arczképben hizelegni egy szép nőnek, mire Mrs. Rayner elfordulva csak vállat vont és elhagyta a szobát. Haidée is felkelt, készült utána menni, de a küszöbön megállott, hogy az oroszlanra s azután reám is még egy utolsó szeretetteljes pillantást vessen.

— Ön kitűnő minta, mert igen nyugodtan ül. Milyen jutalmat adjak én önnek, hogy még csak nem is pislog s meg se mozdul, minden más üzletszerű mintától eltérőleg?

— Semmit, Mr. Rayner, hiszen köszönettel én tartozom önnek. Mindenki hiúságának hizeleg, ha lefestik arczképét. A hizelgés pedig mindenkor elég jutalom a nőnek, a mint állítják, — mondám s nevetve siettem Haidée után.

— Majd talállok én annál valami tartalmasabb jutalmat is, — mondá Rayner halk hangon, félig önmagához beszélve, és szavait nyájas mosollyal kísérve.

Aznap délután alig futott ki leczkéje végeztével Haidée a tanszobából, mikor Rayner belépett hozzám, egy ócska kopott kis tokot tartva kezében.

— A szegény festő nem feledkezett meg ígéréről, ha szabad azt ígértnak nevezni, — mondá alázatosan. — Ime, tekintse meg, mit érdemelt ki a nyugodt üléssel.

Az ablakhoz vezetett, s felnyitá a tokot, miközben merően arczomra függeszté szemeit. Az ékszer tok kopott veres bársonnyal volt bélelve, kétségtelenül nem azon ékszer számára készítettet, melyet tartalmazott. Egy szivalaku nagy nyakék volt benne, melynek kövei oly ragyogó tüzzel világítottak, hogy azokhoz hasonló pompás gyémántokat életemben még sohasem láttam. Megpillantása azonban nem győnyört, de rémületet gerjesztett föl bennem. Nem birtam elnyomni a meglepetéssel párosult csodálat nyilvánítását.

— Ez a legremekebb ékszer, melyet valaha láttam, — szóltam végre.

— Szereti ön a gyémántot? — kérdezé halkan.

— A gyémánt igen szép, a legszebb ék valamennyi drága kő között, — feleltem akadozó hangon.

— Szeretné-e, hogy haja, nyaka és karjai úgy fel legyenek ékesítve gyémántokkal, mint egy hercegnőé? — kérdezé még mindig suttogva, de oly különös modorban, hogy magam sem tudtam, komolyan beszél-e vagy csak tréfál?

Ránéztem és erőltetett nevetéssel mondtam:

— Én? óh nem! Magam számára nem vágyom gyémántokra; valóban furcsán is néznék ki velök. A gyémánt csak előkelő gazdag urhölgyeknek s nem nevelőnőknek való.

— A nevelőnőkből néha lehet előkelő, gazdag urhölgy is, nemde? — mondá visszatérve szokásos könnyű modorához.

— Ugy hiszem, a legtöbb nem lesz azzá, — felelém hasonló modorban.

— Nos, hát feltéve, hogy nem lesz a nevelőnőből előkelő deán, nem viselheti-e azért, ha azt igaz uton megszerzi?

— Ne érezze magát sértve s ne haragudjék reám, Mr. Rayner; de már a gondolat is teherként nyomná lelkemet éjjel-nappal, hogy ily értékes tárgyat bírok.

Rayner hosszasan felkaczagott.

— Oh, maga igénytelen kis teremtés! Sohasem hittem volna egy londoni hölgyet oly tapasztalatlanak, hogy közönséges cseh üveget gyémántnak nézzen — mondá jókedvvel. . . . Ezek a függők, melyeknek roppant nagy értéke annyira elijeszti önt, nem érnek többet ötven shillingnél. Érdemes se volt tokot csinálni számára; nézze, láthatja, hogy egy ócska tokba helyeztem, mely egykor melltűt tartalmazott. Nem, nem, édes gyermekem, nem kell úgy elrémülnie a nagy értéktől, mert az ugyancsak csekély. Előttem ugyan becses ez ékszer, de egészen más okból. Nézzen ide.

Megfordítá a nyakéket, egy monogrammot és az 1792-ki keletet fedeztem fel hátulján. Elolvasám a monogramm betűit „R. G. D.”

— G. D. R., — javítá ki Rayner. „Gervas D. Rayner” saját kezdőbetűim és atyám, valamint nagyatyámé is az volt. Mert ennek egyedüli értékét épen az képezi, hogy nagyanyámé volt. De nekem számos ereklyém van tőle; nőmnek is temérdek ékszere fekszik a bankban, melyeket sohasem visel: ön tehát senkit sem foszt meg általa és igen lekötelezi egy öreg barátját (már nevezhetem így magamat) e csekélység elfogadása által. Majd a téához összegyülekező egész család jelenlétében fogom azt átnyújtani, meg lesz-e úgy elégedve, maga szerény, igénytelen kis lány?

Átvettem tehát a legkellemetlenebb érzéssel az ékszer, bár iparkodtam érzelmemet elrejtteni és megköszöntem, a mennyire képes valék.

Ő pedig, ígéretéhez hiven, így szólt nejéhez az estelinél:

— A legnagyobb küzdelemmel s rábeszéléssel tudtam csak rábírní Miss Christiet, hogy legyőzve büszkeségét, viszonzásul abbeli szivességéért, hogy nekem mintául ült, elfogadjon egy pár penny értékű csekélységet, melyről csaknem kimondta nekem, hogy viselni sem érdemes.

— Oh, Mr. Rayner!

Oly különös, a valótól eltérő színben mutatta be vonakodásomat, mintha tulcsekélynek tartottam volna ajándékát. Pedig nagy külömbiség van ötven shilling és pár penny értéke között is.

Láttam, a mint a szobában levő Sarah igen szűró tekintetet vetett rám, mintha azt gondolná, hogy nevelőnőknek még értéktelen ékszer sem szükséges viselni, sőt Mrs. Rayner sem igen látszott örülni.

A gyönyörű ékszer, melyet megcsodáltam ugyan, de melyre nem vágyódtam, mindenesetre sokkal több kellemetlenséget, mint örömet szerzett nekem. Még ugyanaz este okozója lett egy újabb kis kellemetlenségnek. Felmenve szobámba, hátradültem karszékembe, mely háttal állt az ajtóhoz, és kivéve zsebemből a tokot, gyönyörködni kezdtem az ékszerben. Valóban gyönyörű volt, s a mint úgy csillogott, szikrázott az esthomályban, elgondoltam magamban, hogy ha ez ékszer csakugyan csehüveg és csak ötven shilling értékű, igazán nagy kár valódi gyémántért pénzt adni, mely oly sokkal drágább és nem lehet szebb ennél.

Midőn később a világossághoz tartva, végre gyönyörűséget kezdtem találni a tudatban, hogy az ékszer sajátom, egy hang szólalt meg mögöttem:

— No lám, hát ez az a krajczáros csekélység?

Persze, hogy Sarah szólt. Vizet hozott fel számomra, pedig korsóm tele volt. Gúnyos hangja és a kíséretül szolgáló fitymáló nevetés nagyon felháborított. Becsaptam az ékszertokot.

— Mr. Rayner természetesen nem adhat senkinek olyasmit, mi csak két krajczárt ér, Sarah, — feleltem hidegen.

— Csakugyan nem, kivált oly szolgálatokért, minők az önéi, kisasszony.

És ezt oly gonosz, csipős hangon monda, hogy a mint a szobát elhagyta, földre löktem az ékszertokostul és zokogásban törtem ki.

Midőn Sarah elleni elkeseredésem fakasztotta könnyeimet felszáritva leültem kedves karszékembe, elgondolkoztam, vajjon miért gyűlölhet engemet annyira az a személy?

Ekkor eszembe jutottak néhány általam ismert nevelőnőnek tapasztalatai és arra a következtetésre jutottam, hogy Sarah alkalmasint oly családoknál lakhatott előbb, hol a nevelőnők lenézettek és elhanyagoltattak a növendékek szülői által, s így szinte szégyenletesnek tűnt fel neki, hogy engem sokkal jobb bánásmódban részesítenek, mint társnőimet.

Mivel már ugyis viseltem egy órazsinóron függő emléket nyakam körül, a csillogó ékszert szépen a fiókba zártam. Az emlék egy régi pénztárczából készített kis zacskó volt, melybe Readenek azt a pár bocsánatkérő sorát tartalmazó levelkéjét rejtettem, melyet menhelyemen a kapott rózsákhoz tűzve találtam. Megelégedtem ezzel a kevésbé fényes

ékkel, a melyet már viseltem. Sarah látta ugyan már, persze csak a zacskót, mert egy este nagyon fázván, Rayner rendeletére egy csésze téát akkor hozott fel számomra, midőn már levetkőztem. Észrevettem sóvár tekintetéből, melylyel nagy sötét szemeit reá függeszté, mily kíváncsi volna látni belsejét, és szinte' örültem magamban, hogy nem teheti.

Szombati napon kaptam az ékszert. Másnap a szertartás végeztével szokás szerint kint álltunk a templom udvarán a temető mellett, várva, míg Mr. és Mrs. Rayner jelt adnak, hogy Haidéével haza induljunk; Reade a sírköveket nézegetve járkált mindaddig, míg a templomból kitóduló nép elvonulása után mi is elhaladhattunk előtte, ekkor megszólított bennünket:

— Oly hosszúnak tetszett nekem az idő kedd óta.

Kedden cseréltük ki csomagjainkat a boltban. Komolysággal mondtam:

— Épen öt napja.

— Igen, de oly hosszú napok valának azok,
— suttogá ő.

— Az nem lehet — felelém, a napok most már naponta fogynak és így kurtábbak.

— Nem tapasztalta még ön, mily hosszú a nap, ha valakit látni vágyunk, és nem lehet. De ön talán mindennap láthatja azt, a kit legszivesebben lát.

— Én anyámat szeretném látni legjobban, ő pedig igen távol van, — felelém elkomolyodva.

— Áh, igen! természetesen! De én most nem családtagra gondoltam.

— Talán azokra a szép leányokra gondolt, kik a mult vasárnap az önök parkjában ültek?

— Ethel és Katie? Óh, nem gondoltam rájuk!

Azokat eleget látom. Majd eljönnek megint az iskola ünnepére. Meg se foghatom, hogy miért nem elégednek meg a saját téa-estélyeikkel. Nem! én egészen más valakire gondoltam. Nem találja el, kire?

Most már határozottan engem nézett. Azonban a szavait követő szünet alatt Rayner csintalankodó hangját hallottuk.

— Laurence nagy csodálattal látszik viselkedni a mi kis Miss Christienk iránt, mit gondol, Mrs. Reade?

Nem hallhattam a nő feleletét, de elégületlennek tünt fel a hang; és a következő perczen már meglehetősen élesen szólítá fiát, szemrehányást téve neki a várakozásért. De még azután pár perczig mindnyájan ott maradtak a templom udvarán és feltűnt nekem, hogy Rayner folyton csevegett Mrs. Reade-del, kit nagyon látszék érdekelni az, a mit neki beszélt.

Ez a hét nagyon sok dolgot adott a parochián. Az iskolai ünnep megtartását, melyre már rég készültek, s mely részben a vidék betegei, részben pedig a vízkárosultak javára rendeztetett, szombatra tűzték, másnap pedig az aratási lakomát készültek megtartani.

A Reade kisasszonyok a templom földiszítését vállalták magukra, míg a pap feleségének elég dolgot adott a terem és a mellékhelyiségek elrendezése az iskolai ünnepre.

Másnap hosszabb sétát tettünk Haidéval; visszatérve, az előcsarnokba Jane fogadott bennünket titkolódzó módon e szókkal:

— Oh, Miss Christie a fiatal Mr. Reade kereste önt távolléte alatt és szerette volna látni! Valami üzenetet hozott számára. És mikor ajánlkoztam,

hogy majd elmondom üzenetét, azt mondta, hogy inkább ír, mert a dolog fontos. Irt is önnek egy levelet; de tessék elhinni, nem tehetek róla, Sarah vette át s átadta azt Mr. Raynernek. Hiába mondtam neki, hogy hiszen a kisasszonynak szól, rám se hallgatott.

Felmentem az emeletre, nagyon bosszankodtam a kiállhatatlan Sarahnak ez újabb impertinenciája felett. Mihelyt beléptem az ebédlőbe, mosolyogva jött eléem Rayner s kezembe adta a levelet.

— Itt van egy billet doux, melyet az ön számára hagytak itt, Miss Christie. Nos kitől várt ön ilyet?

— Senkitől, Mr. Rayner, felelém, mélyen elpirulva.

Feleletem nem volt valótlanság, mert tudtam, hogy a levél semmi olyast nem tartalmazhatott, mire Rayner célzott, s az nagyon valószínűleg csak Mrs. Maitlandnak valami megbizását foglalta magában.

Azonnal felbontottam, hogy megmutassam, miszerint semmi okom sincs rejtegetni a levelet, ime tartalma:

„Kedves Miss Christie! Nővéreim tulságosnak találják a teendőket a templom építése körül s attól tartanak, hogy nem lesznek képesek feladatuknak eleget tenni. Nem lenne-e oly szives átvállalni a munka egy részét? Ha nem tagadja meg közreműködését, akkor holnap reggelizés után ugy két óra tájban átlovagolok a kézimunkákkal.

Igaz hive

„Reade Laurence.“

Ha jól emlékszem, kissé lehangolt a levél tartalma, de mégis be kell ismernem azt az elő-

nyét, hogy legalább minden gond nélkül felolvashattam, épen azon tűnődtem, átnyujsam-e azt megtekintés végett, midőn észrevettem, hogy a belső lapra még pár szó van írva, úgy tettem tehát, mintha az figyelmemet elkerülte volna s visszahelyezve a borítékba, zsebembe rejtettem.

Az ebéd végtelen hosszan tartott aznap, pedig alig vártam, hogy véget érve lemehessek a tanszobába, hol újra elővehessem leveletem. A belső lapra a következő szavak voltak írva:

„Miért volt ön oly hideg vasárnap?”

Nem volt alkalmam választ küldeni s nem tehettem egyebet, mint bevárni a másnap délutáni két órát. De azt hiszem, képes lettem volna aznap örömben az egész leczkeidőn át mint egy operai hösnő énekelni.

Értesíteni Raynert az időről, melyben Reade a kézimunkák áthozását ígerte, nem tartottam szükségesnek; két óra után rendszerint ugyanis valamennyien a társalgó-szobában szoktunk együtt lenni. De másnap, épen azon a napon, midőn az átvállalandó kézimunkák magyarázatáról kellett értesülést nyernem, Mrs. Rayner egyenesen felkért, lennék szives helyette még az aznapi délutáni postával elküldendő néhány levelet megírni. Szerettem volna legalább a társalgó-szobában elvégezni a nyert megbízást, de Mrs. Rayner megelőzött, mondván:

— Tudom, hogy szivesebben foglalkozik zavaratalanul saját szobájában, vagy talán a tanszobába küldjem át kávéját?

— Inkább a szobámba kérem — felelém, s elnyelni iparkodva bosszankodásomat, felmentem az emeletre.

Épen befejeztem egyik ostoba levelet, mely

bizony nem volt valami fontos, midőn kopogtat-
tak az ajtón, melyen Jane felhevülten, nagy kacza-
gással lépett be hozzám.

— Oh Miss, egy csomagot hozok, mely miatt Sarah nagyon dühösködik! — mondá, folyton kaczagva. Lódobogást hallva, kifutottam az udvarra, hol Mr. Readet találtam lóháton, ki e szavakat intézte hozzám: „Vigye be ezt, kérem a tanszo-
bába, Miss Christie részére;“ én átvettem s a tár-
salgó szobába akartam vele bemenni. De láttam Miss, hogy ön se ott, se a tanuló szobában nincs.

Pedig minden áron meg akartam előzni a vén Saraht, ki egyszerre rám rontott e szókkal: „Add ide, majd felviszem én Miss Christienek.“ De nem addig van, mondám neki és már félig fel-
jöttem a lépcsőkön, midőn ő utánam futott, de én
fürgébb voltam nála, és ime, itt van a csomag, Miss Christie, — mondá, elhelyezve a csomagot az asztalra.

— Köszönöm, Jane, — mondám csendesen. Néhány kézimunka van benne a templom számára, melyet Miss Reade küldött át.

Jane arcza elkedvetlenedett egy kicsit, de mintha valami új eszme villanna át agyán, újra kacagni kezdett. Elvágтам a zsineget és szavaim igazolásául felbontottam a csomagot, megmutattam neki a piros flanelt és a buzakalászokat, melyeket jelvény gyanánt kellett alkalmazni a szöveg betüi-
hez. De a közepén ismét egy levél s egy papirba
takart doboz volt, mindkettő Miss Christienek czimezve, minek láttára a kis Jane öröme újra el-
fojthatlanul kitört.

— Tudtam én, — kiáltott fel, de hirtelen elhallgatott és e szókkal, „bocsánatot kérek: kis-
asszony“, elkomolyodva távozott.

Azonban lefelé sietve a lépcsőn, újra kitört jó kedve. Távozása után felnyitottam a következő tartalmu levélkét:

„Édes Miss Christie! Bátor vagyok pár késői rózsát küldeni önnek egy oltalmazott helyen álló rózsatorlól, hol a sok eső nem rongthatta meg. Remélem, nem lesznek dohányillatuak, de jobb dobozt nem találhattam számukra. Majd magyarázatát adom eljárásomnak, a mikor megengedi, hogy láthassam. Őszinte hive Reade Laurence.”

A rózsák szivardobozba voltak helyezve, és mig benne feküdtek, csakugyan dohányillatot terjesztettek; de különös, én ez illatot kedvesebbnek találtam még a rózsa illatánál is.

Oly boldog valék ez este, hogy szinte örültem, midőn Rayner felkért, kísérném zongorán hegedűjátékát.

Éreztem, hogy még sohase játszottam oly érzéssel, mint akkor este.

Rayner is annyira át volt játékomtól hatva, hogy nem szünt meg folyton kérni „csak még egyszer, még egyetlen egyszer,” mindaddig, mig csak Mrs. Rayner át nem ment saját szobájába. Én még akkor se untam meg a zenélést, el tudtam volna játszani akár éjfélig.

Az óra épen fél tizenegyet ütött, mi már nagyon késői időt jelzett Aldersben, midőn a „Voi che sapete” áriát fejeztük be.

— Hát ez hogy tetszik önnek? — kérdezte Rayner, hanem ekkor már letette hegedűjét és egy széket tolva mellém, ujjait a zongora billentyűire helyezve, ismétlé a dallamot.

— Ismeri ön a szavakat is? „Voi che sapete, che cos é amore” dudolá halkan. Tudja-e, mit jelentenek e szavak?

— Oh igen! — mondám kissé szinte büszkélkedve csekély olasz nyelvismeretemmel. „Te, ki tudod, mi a szerelem.“

A széket kissé hátra tolva hallgattam halk éneklését. Sohasem emlékszem, hogy szerelmi dal azelőtt valaha annyira meghatott volna engem, csaknem sírni tudtam volna, a mint fejemet lehajtva s lélekzetemet visszafojtva figyelmesen hallgattam, nehogy egyetlen hangot is elveszítsek. Midőn elvégezte, megfordult; én se mozdulni, se szólani nem valék képes, ő azonban felugrott székéről, az ablakhoz lépve felnyitotta azt és kihajolt rajta.

— Majd megfulok, oh, mit adnék egy velencei erkélyért — mondá — jöjjön ide, kis leány.

Engedelmesen felkeltem. Rayner egy meleg köpenyt vetett vállaimra s az ablakhoz vezetett.

— Nézzen fel, gyermekem, mily szépen világít a hold ott a fák lombjain keresztül. Nem szeretné ön Velenczében, a szerelem szülőföldén, holdvilágnál hallgatni az édes dalokat?

— Én nem vágyom innen sehová, Mr. Rayner — válaszolám, boldogan mosolyogva a holdvilágra.

— Miért?

Nem mondhattam meg neki az igazi okot.

— Az egész világot szívesen odaadnám, ha e pillanatban azzal a nővel, a kit szeretek, Velenczében lehetnék. Ott meg tudnám a szerelmet vele is értetni.

Meglepett Rayner hangjában a szenvedélyes gyöngédség, mire hirtelen egy merész kérdés jött ajkamra.

— Akkor hát miért nem viszi őt oda, Mr. Rayner? — mondám komolyan.

A mint reá mosolyogva tőlem telhetőleg csendesen beszéltem hozzá, magam is megrémültem

vakmerőségetől, mert szemei még sokkal sötétebben villogtak és egész arczán rendkívüli kifejezés vonult át. Látva, mily hatást idéztek nála elő szavaim, ideges hévvel szorítottam meg kezét, attól félve, hogy tán megsértettem őt s így szóltam :

— Bocsásson meg nekem, Mr. Rayner, hogy ezt a tárgyat érintettem ; de hiszen ön beszélt arról először, nemde ? Én oly gyakran csodálkoztam már azon, miért nem viszi el őt innen. Oly fájdalmasan esik nekem, hogy ön, ki annyi rokonszenvet érdemel, oly elzárkózott életet folytasson, a hitves érzéketlensége miatt, kihez kötve van, mint azt nekem önmaga elmondta.

Rayner oly élvezettel látszék magába szivni szavaimat, mintha azok valami életitalt tartalmaznának ; éreztem kezén, hogy valósággal reszket ; azáltal magamat biztosabban érezve, folytatám :

— Higyje el, ha elvinné őt innen, jöllehet nehézségekkel járna eleinte rábirni a távozásra, ön szivélyes nyájasságával mégis keresztülvihetné, hogy új arcok, új emberek közé menjen, s én hiszem, hogy ő akkor új életre térne, átlátná, mennyivel jobb férj ön, mint sok más, és épen úgy szeretné önt, mint egykor. Óh nem is tudna ellentállani, hiszen ön oly kedves, olyan jó.

Rayner meglepetve s zavarodottan nézett rám, arcza elborult s oly zord kifejezést öltött, hogy szinte megrémültem tőle. Hirtelen visszarántottam kezemet, melyet kezében tartott és a szoba háttérébe vonultam.

Ő utánam jőve, újra megfogta a kezemet, és mikor együgyűségemben összefüggéstelen mentegéseket rebegtem, arcza újra átváltozott s olyan nyájas lett, mint rendesen volt ; bár nekem némi leg szomorúnak látszott.

— Ne féljen, engem nem sértett meg véleményének nyilvánításával. De ön nem tudhatja, nem is sejtheti, miként is sejthetné egy önhöz hasonló gyermek, mennyit szenvedhet s mennyit kénytelen eltűrni egy férfi, hogy a világgal nyílt homlokkal szállhasson szembe. Azt hiszem, nagyon megsajnálna ön, ha ismerné lelkiállapotomat.

— A nélkül is, hogy ismerném, sajnálom, — felelém lassu hangon.

Rayner hozzám hajolva perczig mélyen szemem közé tekintett. Azután elnevette magát.

— Kis hamis! Az ily nagy szürke szemeknek szenvedélyeseknek kellene lenni, és az önéi oly hidegek, mint a tó csendes napon. Ön bizonyosan habléány, kinek nincs szive.

— Oh, Mr. Rayner! — szóltam duzzogva s a zongorához léptem, elrakni a hangjegyeket.

— Hagyja csak, majd elrakom én azokat, — mondá szokott hangján. — Elég sokáig feltartóztattam már. Jó éjszakát, habléány.

Csaknem attól féltem, hogy ujra meg akar majd csókolni, mit én, nehogy másodszor is megbántsam, nem mernék visszautasítani. Lehetőleg gyorsan szoritottam vele hát kezét, felkaptam gyertyámat és felfutottam a lépcsőkön. Igazán bosszankodtam magamra hidegségemért, pedig hiszen én nem akartam visszautasító lenni.

Tény azonban az, hogy egész este kizárólagosan csak Readere gondoltam.

XII.

Fölérve a lépcső első szakaszára, meglassítám lépteimet, nehogy a gyermekszoba mellett elhaladva, fölébresszem Monát; halkan lépdelve végig a torony lépcsőjéhez vezető folyosón,

eszembe jutottak Rayner szavai, és én nem tudtam felfogni, miért nevezett engem habléánynak, s mit értett az alatt, hogy nekem nincs szivem?

Ily elmélkedések közt jutottam fel a toronyba, égő gyertyával kezemben s kinyitottam szobám ajtaját.

Ámbár teljesen csendes volt az éj, én pedig nagyon óvatosan jártam, midőn beléptem az ajtón, gyertyám mégis kialudt, mintha hirtelen szélroham fujta volna el; nekem úgy tetszett, mintha emberi lélekzést éreztem volna. Kissé összerezzenve, hirtelen előre léptem s megkísérlém áthatolni szemeimmel a sötétségen. De lehetetlen volt látni, miután a kandalló tüze elhamvadt, az ablakfüggönyök leeresztvék, sőt még a táblák is be voltak téve, úgy hogy egyetlen holdsugár sem hatolhatott be.

Ijedten állottam egy perczig a szoba közepén, azután óvatosan lépdeltem a kandalló-párkányhoz, hol gyufadobozomat szoktam tartani. Keresés közben ujjaimmal tapogatva a különféle tárgyakat, könnyű zajt csináltam, sőt le is ütöttem egy porcellánfigurát, mely a kandalló rácsozatába ütődve darabokra tört, ugyanakkor azonban más különös neszre lettem figyelmessé, mely az ágy és ajtó között álló kályhaellenző mellől eredt, midőn pedig hirtelen megfordultam, egy az ajtón kisurranó alakot vettem észre. Megkülönböztetni nem tudtam senkit, s visszafojtva a rémület sikoltását, kirohantam s a látkörömből e'itűnő alak után kapkodtam a légbe, de nem találtam semmit.

Ekkor tetőtől-talpig reszketve visszamentem szobámba, hol alig mertem bármely irányban is mozdulni, attól félve, nehogy ismét valami más rémes alakkal találkozzam. Bezártam magam után az ajtót, de akkor meg az a félelem gyötört, vajjon

nem zárkoztam-e be valamely még sokkal kellemtlenebb látogatóval; a legkisebb zörejre össze-rezzenve, ijedezve a saját léptem alatt ropogó padozat zajára is, újra keresni kezdém gyufámat a kandalló párkányán. Kezem annyire reszketett, hogy sok idő telt el, míg meggyőződtem, hogy a gyufatartó nincs ott, akkor visszatapogatóztam az asztalhoz, de a gyufát sehol sem találtam. Végre csodálkozva, hogy az már előbb eszembe nem jutott, az ablakhoz mentem; kinyitottam a táblát és félre huztam a függönyöket; a hold csak gyéren világított be, mert minden pillanatban eltakarták a felhők, világossága csakis rémes árnyékot vetett a szobába, mi felizgatott állapotomban ijesztőbb hatással volt rám a sötétségnél is. Ismét a gyufakereséshez kezdtem, de csak nem tudtam megtalálni sehol.

Lehetetlen volt levetkőznöm a kísérties hold fényénél, mikor képzelődésem minden sarokban sötét alakokat vélt látni és a legkisebb neszre ijedten fordultam vissza; elszántam magamat újra lemenni a földszintre, hogy gyertyámat ott gyujtsam meg. A konyhában biztosra vettem, hogy gyufát talállok.

Elindultam tehát lefelé a hátulsó lépcsőn, melyen azelőtt még sohase jártam, szerencsésen lejutva az emeletre, balra fordultam, s két ajtó előtt találtam magamat. Az egyik egy kamarába nyilott, a másik be volt ugyan téve, kulcsa azonban a zárban lévén, megnyomtam a kilincset, csakugyan a konyha volt, de épen azon pillanatban, midőn megkönnyebbülten fohászkodtam föl, olyas hang ütötte meg a fületem, mintha ezer meg ezer svábbogár hemzsegne körülöttem, minthogy azonban én kevésbé ijedtem volna meg egy sereg

kisértetes emberi alaktól, mint attól, hogy lábaimmal kénytelen legyek eltaposni egyetlen svábbogarat is, iszonyodva csaptam be az ajtót.

Most már egyetlen menedékem az volt, visszatérni a lépcsőhöz és lemenni a földszintre, hol az előcsarnok asztalán biztosan találni véltem gyufaskatulyát.

Szerencsésen leértem a lépcső aljához a nélkül, hogy valakit láttam vagy bármi neszt hallottam volna, csak is a folyosón végig haladva ütötték meg hangok füleimet. Megálltam, de aztán ismét tovább mentem lábujjhegyen s a mind jobban kivehető szavakból azt következtettem, hogy azok Rayner dogozó szobájából jönnek, mely mellett el kellett haladnom. A félig nyitott ajtón kisugárzó fényvonalnál felismertem Saraht. Halk, de durczás hangon beszélt és közelebb érve, akaratom ellenére megállított a következő pár, reám vonatkozó szónak hallása :

— Olyan gyermekszobába való bamba gyermekképű leány. Igazán nevelőnőnek való.

— Több mondani valója nincs? — mondá Rayner nagyon halkan, de legfagyosabb, legmeteszőbb hangján.

— Ez minden, mit mondani akartam — felelé Sarah elfojtott hangon.

— Akkor a baj könnyen orvosolható. Elmehet.

— Elmehetek? El is megyek! Azt hiszi, oly könnyen helyettesíthet engem is, mint őt helyettesíthetné? — mondá a cseléd minden ura iránti tiszteletről megfélelkezve s dühtől reszkető hangon.

— Az már az én dolgom. Maga választást akar engedni egy megfizethetlen nevelőnő és egy tulságosan fizetett cseléd szolgálatai közt. Én választottam.

— Tulságosan fizetett! Az én szolgálataim tulságosan meg vannak fizetve? Az én szolgálataimat nem lehet megfizetni! — sziszegte Sarah.

— Mindaddig, míg egyéb kétségtelen jó tulajdonságait a szerénységgel tetézte, érdemeihez méltóan jutalmaztam. Most azonban, hogy az okosság határain túl ragadtatva magát, a féltékenységgel és bosszu esztelen érzelmeivel bibelődik, mint valami eszeveszett leány, becse nagyon alászáll. Maga már nem fiatal leány többé, Sarah és állása azóta nagyon megváltozott a saját javára. De ha a változást nem fogadhatja el, akkor jobb, ha távozik.

— És ön eleresztene engemet egy... egy új jövevény miatt? — kérdezé a szenvedélyes asszony.

— Én senkit sem küldhetek el házamból egy másik szeszélye miatt, bármily becses volt is egykor az a cseléd.

→ Becses volt! csak volt? Az én munkám még nincs befejezve, és ha ön mellett nem dolgozom, akkor ellene fogok működni, — tört ki indulatosan. Majd...

— Ne oly hangosan, ne oly hangosan. — csitítá Rayner. Majd meglátja, hogy nélkülem nem lehet oly biztosan fölfelé haladni, Gooch Sarah.

Ugyanazon az éles hangon beszélt, mint már párszor hallottam őt, oly hangon, mely mindig borzadályt keltett bennem. Ekkor azonban hirtelen derültté, csaknem behizelgővé változott át.

— Nos, hiszi-e, hogy képes lesz nélkülem működni, épen úgy, mint én maga nélkül?

Szünet állott be. Sarah egyszerre zokogásban tört ki és szenvedélyes sirás közt könnyörgött részvétért, bocsánatért.

— Miért oly kegyetlen? Hogy lehet így

beszélni szolgálataimról, tehát már mindenre megvénültem s csak pénzalkura vagyok jó? Hiszen az a gyerekleány, az a Christie sohasem lesz képes önért arra, a mit én tettem.

— Egy nevelőnő szolgálatát sohase lehet a cselédéihez hasonlítani. Most már elég legyen Miss Christieről, Sarah!

— Elég, szólni se szabad a kis kaczer teremtésről, ki míg egyik férfi drága gyémántjait fiókjában tartja, a másiknak levelét erekllyeként hordja nyakában és alattomban csókolgatja! Oh én láttam a kis...

— Esztelenség! — szakítá félbe Rayner élesen. És ha azt tenné is, az nem tartozik reám.

Hallottam, a mint felugrott székéről és hevesen járt fel s alá a szobában; nyulként futottam el. Reszketve s tapogatódzva találtam oda az előcsarnok asztalához, kivettem a gyufaskatulyából egy csomó gyufát és alattomban, mint valami bűnös, osontam fel a lépcsőkön.

Ha Rayner hirtelen kilép és meglátja, miként lapulok reszkető ajakkal a falhoz, egy lépésnyire tőlük, mennyire diadalmaskodott volna Sarah indogolt gyűlöletével oly leány felett, ki képes a hallkatódzás csuf tetteire vetemedni. És mennyire csökkenet volna Raynernek jó véleménye is felőlem, tapasztalva, hogy mily helytelenül ítélte meg a kiállhatlan cseléd fölé helyezett hallgatódzó nevelőnőt.

Midőn gondolkoztam a hallottakról, többé legkisebbkétséget sem táplált am az iránt, hogy Sarah mrs. Rayner felelősséggel terhes ápolását s felvigyázatát értette az ő fontos szolgálatai alatt, és midőn azzal ijesztette urát, hogy ha elküldi őt, akkor ellene fog működni, szándéka bizonyosan az lehetett, hogy nyilvánosan elhíresztelendi azt, a

mit a férj addig oly gondosan eltitkolt a világ előtt, a tényt, hogy neje az örülés szélén álló állapotban van. Most már nem csodálkoztam annyira irányomban való irigykedésén.

Felkelve helyemről, íróasztalomra pillantottam s azonnal láttam, hogy azon mindenem fel van forgatva. Majdnem azt hittem, hogy saját magam hánytam össze a tárgyakat a gyufa keresése alkalmával, de eszembe jutott, hogy Sarah Raynernek azt mondta, miszerint gyémántokat tartok fiókomban. De az zárva s a kulcs mindig zsebemben volt.

Mind a mellett felnyitottam és benéztem a felső részbe, hová Rayner ajándékát helyeztem. Ékszerem ott csillogott tokjában, mint egyébkor. Azután felnyitottam az alsó rekeszt is, azzal a szándékkal, hogy kivéve abból a Readetől kapott két levelemet, azokat rendes szokásom szerint újra átolvassam lefekvés előtt. De az utolsó, melyet a szivardoboz kíséretében kaptam tőle, eltűnt. A gyanu rögtön átvillant agyamon és fellázított az a tudat, hogy azt Sarah vitte el magával.

Igy tehát Sarah volt az, kit este szobámban megleptem. Neki sikerült valahogy fölnyitni fiókomat, megnézni ékszeremet és hogy bizonyítékot szerezzen arra, hogy én egy gentlemannel állok levelezésben, ellopta levelemet, melyet kétségtelenül már meg is mutatott Mr. Raynernek, elhallgatva a hozzájutás mikéntjét, de a valószínűleg ismert kézírással bebizonyította neki, hogy én titkos levelezésben állok Reade Laurence-el. Az is eszembe jutott ekkor, hogy már az első levélkét is Raynernek kézbesítette.

Nos, ha mind a kettőt átolvasta is, látnia kellett, mily ártatlan tartalmuak azok, de hogyan tudhassa azt Rayner is, ki nem olvasta át? Vég-

telen bosszankodtam, s bántott a dolog. Mindent megtudtam volna neki bocsájtani, még azt is, hogy kikémlelte a nyakamban hordott kis ereklye létezését, de kedves leveleimnek elorzása fölháborított. Sirtam mérgemben, mert még ha visszatenné is helyére, megfertőztette azt azzal, hogy undok szemeivel nézegette.

Nagyon kimerülten s elkeseredve feküdtem le ágyamba; kezembe szorítva a nyakamon függő kis ereklyét, nehogy Sarah azt is hatalmába kerítse, nagysokára elaludtam. Egyszerre felriadtam valamely gyenge, de csak oly gyenge neszre, hogy szinte tulfeszült idegeim működésének tulajdonítám, álmos szemeim újra lecsukódtak, azonban azt tapasztaltam, hogy a szobában hirtelen világosság támadt, mely nem a kelő nap fényétől eredt.

Teljesen felébredve a világosságtól, a hideg végig futott rajtam, s újabb ijedelembe estem, mert az ágyfüggönyön keresztül észrevettem, hogy a világosságot egy az ellenző mögött levő gyertya terjeszti; láttam, hogy a gyertyafény közeledik felém, én tehát alvást színlelve lehunytam szememet. Újjaim folyton a kis ereklyét szoríták, de szinte izzadtak a borzadalomtól. Vajjon Sarah volt-e, s ugyan mit akarhatott ismét szobámban? Leveletem visszahelyezni talán? Fel se mertem pillantani.

Visszafojtott lélekzettel hallgatóztam és hallottam, vagy legalább is hallani képzeltem a betolakodónak halk lépéseit. Egyszerre megállott, és lehunyt szempilláimon keresztül a lobogó fényről azt sejtettem, hogy a gyertyát arczomhoz emelték. Még mindig elég önuralommal birtam azonban csendesen feküdni, sőt utánozni az alvónak rendes lélekzetét is. Szivem dobogása megállott mégis, midőn a világosság közeledését éreztem, és hallám

mozgását egy alaknak, ki a gyertyát egészen arczomhoz tartá. Ekkor már nem mozdulhattam. Félig meg valék bénulva. Előzőleg valami ismeretlen bódító illatot, aztán egy kéz lágy érintését éreztem.

Még mindig nem mozdultam. Az a kiállott kinos halálos két percz, mialatt a világosság mindinkább közeledett felém, hosszú órának tünt föl előttem. Egyszerre a kéz megfogta a még folyton kis ereklýemet tartó ujjaimat.

Ki akarta feszíteni, de én görcsösen szoritám kincsemet. Ekkor kezét visszavonta. Dugasz kihuzását hallottam, azután még erősebben érezve az előbbi bódító szagot, egy undorító, fullasztó nedvbe mártott zsebkendő takarta be arczomat.

Ekkor felriadtam s torkom szakadtából átható sikoltást hallatva, eltoltam a zsebkendőt s felismerem Saraht, ki haragtól halásápadtan vonult vissza, de egyetlen hangot sem ejtett ki. Egy kis üveget tartott kezében. Utána ugorva, ki akartam azt ragadni kezéből, de ő gyorsabb lévén nálamnál, nem érhettem el, ekkor a kályhaellenző felé hátrált, melyet hangos robajjal döntött fel, minek zaja egy pillanatra elvonta figyelmemet a gonosz asszonytól mit ez felhasználva, újra nyakamnak rontott. De ekkor egy hang hangzott kívülről, mely neki ép oly rémületet okozott, minő borzadályt bennem az övé keltett. Rayner szigoru, éles hangja volt az.

— Sarah, jöjjön ki azonnal.

A nő összerezsent, arcza daczos és mogorva, majd félenk lett, de kösziklaként állott előttem.

— Sarah, nem hallja? Jöjjön ki, hangzott ismételten Rayner szava.

E felszólításra, mintha valami varázslat venné körül, mely ellen nem volt képes küzdeni, csöndesen kiment a szobából s én magamra maradtam.

Ekkor az ajtóhoz ugrottam s bezártam, hanem tovább nem bírta erőm s dideregve, összeesve, a sötétségben görcsös zokogásban törtem ki. A görcsös zokogás idő múltán megszűnt ugyan, de tagjaim megzsibbadtak, annyira, hogy képtelen valék megmozdulni, azt hittem, meg kell halnom.

Kábult állapotban erős zuhanást hallottam, utána női sikoltást, s közvetlen azután egy kívülről jövő hang riasztott föl kábultságomból.

XIII.

— Miss Christie !

Rayner szólított gyöngéden az ajtón keresztül. Én azonban nem feleltem s meg se mozgultam.

— Miss Christie, kedves gyermekem, hol van ? Eszméleténél van ? Vagy beteg ?

Hallám a kilincset nyitogatni, de az ajtó zárva volt. Felemeltem fejemet a földről és bágyadt, reszkető hangon felelém :

— Köszönöm, nem vagyok beteg s teljesen eszméletemnél vagyok.

— De a hangja bágyadt. Meg van tán sebesítve ? Bántotta az az asszony ? — kérdezte aggódva.

— Nem, nem, csak megijedtem ! nem vagyok megsebesítve. Majd elmondok mindent holnap reggel, Mr. Rayner. Most nem tudok beszélni.

— De én addig nem távozhatom s nem is alhatom, míg teljesen meg nem nyugtat, hogy semmi baja sincs. Öltse fel pongyoláját s kérem, jöjjön ki, hogy láthassam s megnyugodjam.

Én azonban érezve, hogy ezen az éjjelen már képtelen volnék szobámat elhagyni, mondtam :

— Egészen jól érzem magamat, de éjjel ki

nem mehetek, Mr. Rayner. Nagyon megtört a rémület, igazán nem volnék rá képes.

— Akkor hát hozok számára friss vizet s egy kis cognacot s leteszem ide az ajtó elibe.

— Nem, kérem, ne tegye, úgy sem merném behozni. Félek, hogy ha kinyitnám az ajtót, ő újra bejönne. Pedig ha újra viszontlátnám, az megölne, — zokogtam. Oh kérem, küldje őt el innen.

Ujra görcsös rohamokba estem.

— Esküszöm, hogy nem fog közelébe jutni többé, gyermekem. Ön teljes biztosságban van. Becsukom alulról is a lépcső ajtaját s reggel magam jövök fel önért, — mondá halk hangon.

A tudat, hogy be lesznek zárva, nem valami nagyon nyugtatott meg; de azért megköszönve figyelmét, jó éjszakát kívántam Raynernek azzal az esdekléssel, hogy távolítsa el Saraht. Azután valahogy fölemelkedve, asztalhoz támoilyogtam s meggyújtám gyertyámat, melyet ágyam mellé helyeztem. Életemben először féltem a sötétségtől. Folytonos hallgatódzás közt feküdtem, fölrezenve a butor legkisebb recsegésére, míg végre kifáradva, álomba merültem.

Másnap reggel ép azon pillanatban hallám alul a lépcső ajtaját kinyitni, midőn én is a lemenetelre készen kiléptem szobámból. Rayner várt reám odalent, s aggályteljesen nézve rám, meglepettnék látszék külsőmtől. Magamnak is feltűnt öltözködés közben, mily halvány és szenvedő valék és hogy szemeim mily kimerültek, beesettek s fekete karikákkal környezetek voltak.

— Fogadja el karomat, gyermekem, hiszen alig bir lépni. Jőjjön reggelizni, egy csésze jó meleg kávé jót fog tenni. Azután sziveskedjék bejönni dolgozó szobámba, majd beszélgetünk együtt. Ne

szóljon az egészről semmit a reggelinél; nőmet nagyon megijesztené.

Karjába fűztem karomat, mert valóban nem voltam biztos lábaimon; Rayner bevezetett az ebédlőbe, hol egy karos székbe ültetett s nem ama székre, melyet étkezés alatt rendszeren elfoglalni szoktam. Haidée azonnal észrevevé rajtam a változást, forró csókokkal vigasztalt. Jane szolgált fel az asztalnál. Vajjon elment volna már Sarah? Szivem megkönnyült e gondolatra. Reggelizésnél így szólott Rayner:

— Mára szünnapot indítványozok. Nevelőnő és tanítvány mindketten igen bágyadtak, s úgy hiszem, egy napi pihenés mind a kettőnek jót fog tenni. Indokaim, be kell vallanom, nem egészen önzéstelenek, mert ma a fillér-egyesület számadásaival leszek elfoglalva, és nagyon jól esnék, ha Miss Christie szíves volna pár órát nekem szentelve, segítségemre lenni ez ügyben. Sokáig nem fogom fárasztani.

— Mikor kívánja segítségemet, Mr. Rayner?

— Mihelyt ideje engedi, a reggeli után.

— Szeretnék előbb egy órát saját teendőimre fordítani.

— Egy óra múlva tehát várni fogom önt dolgozó-szobámban

Reggeli után felmenve a toronyba, Janet találtam ott szobám takarításával elfoglalva. Észrevettem, hogy lopva reám tekintget. Valamit hallania kellett az éjjeli kalandról, gondolám, s nagyon szerettem volna tudni, mit. Epen készülőben volt már kifelé a szobából, mikor beléptem.

— Sohase menjen ki, Jane, — mondám. — Hát ma reggel maga takarítja a szobát?

— Igen, Miss. Ezentul én reám lesz az bizva.

Ugy tett, mintha még folytatni akarná, de elhallgatott.

— Nos? — kérdezém mosolyogva, mintegy felbátorítva a beszédre.

— Ön tudja, Miss, hogy Sarah elment.

— Elment? — mondtam, — képtelen lévén eltitkolni örömet a hallottak felett.

— Igen, Miss. Oh, ez már bizonyos. Hiszen önnek is hallania kellett elmenetelét. Én bizony nem is sajnálom.

— Miért ment el? — kérdezém.

— Ön nem tudja, Miss?

— Gyanitom, de mi okot mondott magának?

— Oh, minden ön miatt történt, Miss! Berontott ma reggel a konyhába és kijelenté, hogy olyan házban nem maradhat, hol ilyen dolgok történnek, — monda Jane s újra elhallgatott, mintha félne ismételni mindent, a mit Sarah mondott.

— Folytassa, folytassa. Hiszen tudja, hogy magam kértem, hogy mondja el, — szóltam szeliden.

— Nos hát, Miss, elkezdett önre panaszkodni. Azt mondta... azt mondta...

— Nos mit?

— Azt mondta, hogy zajt hallván az ön szobájában, feljött... és...

— Tovább.

— Hogy Mr. Raynert találta ott, ki nem nagyon örült meg, mikor őt meglátta...

— Nos aztán?

Jane azonban nem akarta folytatni; de nagyon elpirult, s csak a kezében tartott ruhát morzsolgatta zavarában. A mint a leányra pillantottam, hirtelen föltárult előttem az egész aljas valóság, hogy mily magyarázatot adott Sarah az

éjjeli eseménynek. Egy perczig szólni sem tudtam, csak valami különös fájó érzés fogta el szívemet, — míg aztán csendesen elmondtam Janenak mindent.

A kis Jane arcza kiderült és feltünő örömet látszék elárulni.

A legvidámabb örömben hagyta el a szobát.

Sarah tehát, miután jó hirnevem eláztatásával újabb méltatlanságot követett el rajtam, elment a háztól. De kétségtelenül nem távozott a házból azonnal, pedig éreztem, hogy képtelen volnék még egy éjszakát eltölteni vele egy fedél alatt.

Előszedve tehát összes holmimat, bepakoltam koffereimet, a mint azt már az elmúlt éj kinos, átvirrasztott óráiban elhatároztam. Benéztem fiókomba is, és láttam, hogy levelem helyén volt újra! A dolgozószobába lemenve, be akartam jelenteni Raynernek távozási szándékomat és pedig még aznap délutánra. Nagyon sajnáltam elhagyni a szép Alderst, Raynert s a kedves kis Haidéet, s azonkívül még más ok is kinossá tette nekem a megválást Geldham vidékétől. Azonban a rémületes éjszaka borzalma oly hatást tett reám, mely elég volt arra, hogy minden más egyéb tekintetet megsemmisítsen, még fényes nappal is alig mertem körültekinteni barátságos kis szobámban a nélkül, hogy az undor érzetével ne gondoljak vissza rettenetes kalandomra.

Összepakoltam mindenemet s idegesen mentem le az irodába, zsebembe téve a kábitó nedvbe mártott zsebkendőt, esetleg bizonyosságul annak, hogy kalandom nem volt képzelődés, a mint sejtelmem szerint Rayner elhítni kívánta velem.

Kopogtatásomra Rayner „szabaddal“ felelvén, leültetett egy támlásszékre a tűz mellé, és felkért,

hogy várjak míg Sámmal pár szót vált. Kiment a szobából, én pedig óvatosan kezdtem barátkozni nagy kutyájával, mely megosztá velem a kandalló előtti szőnyeget. A kutya igen nyájas volt, s én annyira vittem bátorságomat, hogy lecsusztam mellé a földre, hogy jobban dédelgethessem, midőn felpillantva, Saraht láttam magam előtt.

Ijedten ugrottam fel és sikoltással rohantam a csengetyűzsínórhoz.

— Ne csengessen! — szólt ő élesen. Várjon legalább egy pillanatig, és hallgasson ki. Itt maradok állva. Mr. Rayner is visszatér egy pillanat alatt; ő nem hagyja önt el sokáig, — mondá kiállhatatlan hangon. Én nem sérthetem meg önt. A mult éjjel sem volt szándékom fájdalmat okozni önnek, sem pedig ellopni levelét. Ugyan minek is kívánnék elrabolni egy darabka papirost? Láthatja, hogy tudom, mit visel, én csupán olvasni kívántam. Én különös természettel bírok, és semmitől sem riadok vissza, ha valamit tudni akarok, még ha az a legjelentéktelenebb csekélység lenne is. Ama zsebkendő illata sem ártott volna önnek, csak egy kissé mélyebben elaltatta volna, hogy hatalmamba kerithessem azalatt levelét, aztán visszatettem volna ismét. Sajnálom is, hogy megijesztettem s azért jöttem, hogy bocsánatot kérjek öntől.

— Nem nem, én nem bocsáthatok meg, legalább még most nem, — kiáltám hevesen. E mellett még sokkal rosszabbat is cselekedett annál, azt beszélte a szakácsnak meg Janenak, hogy Mr. Raynert az én szobámban találta! Oh, ez gyalázatos gonoszság volt magától, mert tudhatja, hogy az nem volt igaz!

— Ez csak pletyka attól a csacska Janetól! — kiáltá dühösködve. Én ilyesmit sohase

mondtam; de Jane szeret abból, a mit hall, egész mesét alkotni. Ön tudja, Miss, hogy ő milyen feleségő leány.

Egy perczig hallgattam. Azután Sarah újra kezdé, egészen más hangon:

— Ön nagyon kegyetlen egy szegény család iránt, Miss Christie és az nem nagylelkűség öntől. Azt nem tagadom, hogy féltékeny valék önre és be kívántam bizonyítani Mr. Raynernek, hogy ön titkos levelezésben áll egy fiatal gentle-mannel. Ez teljes, őszinte vallomásom! De vajjon ne essék az nekem keservesen, hogy engem, ki már közel hét esztendeje szolgálom őt hiven, most elkergessen egy oly fiatal urhölgy egyetlen szavára, a ki alig van itt két hónapja?

— Nem az én szavamra történik, Sarah. Nekem semmi közöm ahhoz.

— Semmi köze? Tagadhatja-e, hogy engem ki nem állhat?

— Én sohasem ellenszenveztem volna magával, ha minduntalan tanujelét nem adja gyűlölségének s annak, hogy még kiszolgálásom is terhére esik. Mi pedig eltávozását illeti, arról csakis ma reggel értesültem Janetől, szobám takarítása közben.

Elpirultam e szavak alatt, mert csak nem vallhatom be Sarahnak, hogy már akkor értesültem arról, mikor éjjel ez ajtóban kihallgattam urával párbeszédjét.

— E szerint ön nem kívánja, hogy elküldjenek innen?

— Nekem mindegy, akár megy, akár marad, miután már összekavartam málháimat, és még ma délután visszautazom Londonba.

Sarah összerendezte, aztán kiállhatatlan kacagásba tört ki.

— Ön nem fog elutazni, — mondá.

— Felmehet szobámba s megnézheti bőröndjeimet, — mondtam méltatlankodva

— Beszél már erről Mr. Raynerrel, ha szabad kérdezni, kisasszony? kérdezi szárazon.

— Még nem, de még ma reggel tudatni fogom vele,

— Akkor legyen szives őt megkérni távozásom előtt, hogy itt maradhassak, — mondá Sarah különös nyomatékossággal. — Lássa, önnek már úgy is mindegy, reám nézve pedig sokkal fontosabb a maradhatás, mint azt kimondani tudnám.

Beszélgetése alatt most először vettem észre igazi felindulást hangjában.

— Hiszen az én szavam úgy sem tenne semmi különbséget, Sarah, — vetém ellen csendesen. — Maga a legkülönösebb módon tulbecsüli az én befolyásomat.

— Mindamellett, ha nem tulajdonít is kisasszony oly nagy befolyást szavainak, esedezem, kérje meg Mr. Raynert, hogy itt maradhassak.

Vállat vontam különös zaklatására, kérésem alkalmasint felesleges lesz, — gondolám — miután én elmegyek, ő úgy is maradni fog; de azért csak azt felelém:

— No jól van! majd megkérem őt.

— Megigéri a kisasszony? — kérdezte sajtószerű tüzzel szemében.

— Igérem — mondtam én.

Mihelyt e szavak ellebbentek ajkaimról, diadalmasan fordított könyörgő magatartásán, s egyszerű „köszönöm“ szóval kiment a szobából.

Rayner belépése után sokáig említést se tettem Sarah látogatásáról, sem pedig elkészülésem

felől, mindaddig, míg csak el nem végeztem a fillér-egyesület számára készült csekély számadást. Ez a kis munka alkalmasint csak ürügy volt arra, hogy szünnapot tartsak, miután betegnek látszotam; a számadás bevégeztével újra visszaültetett a támlás székre, s Rayner egy pohár bort itatott meg velem.

— Legyőzte-e már egészen félelmét, kis leány? — kérdezé nyájasan.

— A mennyire leküzdhet valaki ilyesmit, felelém.

— Persze, hogy nem lehet azt egyszerre elefelejteni; de remélem, hogy egy kis gondos ápolás és szeretetteljes figyelem lassankint eloszlatják a kellemetlen kaland emlékét.

— Ha az ön előzékeny gondosságát érti, Mr. Rayner — mondám hálás pillantással, — úgy ön már nem is részesíthet abban jobban, mint eddig tevő. De vannak bizonyos tapasztalatok, melyeket csakis akkor lehet felejtetni, ha elhagyjuk az esemény színhelyét. És óh, Mr. Rayner — folytatám sebesen — nem szabad engem se hálátlansággal, se szeszélylyel vádolnia; de én már össze is pakoltam s kérni akarom önt, sziveskedjék felmenteni kötelezettségem alól s engedje meg, hogy még a ma délutáni vonattal visszautazhassam Londonba.

Rayner mellém ült.

— Édes gyermekem — mondá komolyan — ezt nem teheti ön a saját érdeke miatt.

— Pedig ennek meg kell lenni! — kiáltám siralmasan. — Ön nem tudhatja, nem is képzelheti, mit szenvedtem, midőn az az asszony nyakamhoz nyult, és azt hittem, hogy meg fog ölni. Vagy mikor azt hittem, hogy a zsebkendőt mé-

regbe mártotta. Bár ő azt állítja, hogy csak altató volt, igaz e az, Mr. Rayner? Ime, itt a zsebkendő, — mondám átnyujtva azt neki.

— Teljesen igaz, — mondá ő; de láttam, hogy szemöldökét ránczolja. — Kloroform, mit bizonyosan gyógyszerdobozomból tulajdonított el. Nem, ez nem ártott volna meg önnek, gyermekem s pillanatig sem teszem fel, hogy ő élete ellen tört volna. De mindegy, kegyetlen vakmerőség volt mégis. Tudja-e, — kérdé s azalatt fürkészőn tekintett rám — miért tette ő azt?

— Óh igen, már megmondta nekem! Ő egy levelet akart lelopni nyakamról, mely egy jó barátomé s melyet ott viselek. Ő olvasni akarta minden áron és mivel kezemmel fogtam, nem tehette a nélkül, hogy előbb el ne kábitson. De én már megbocsátottam tettét, sőt meg is ígértem, hogy kérni fogom önt, hadd maradhasson itt továbbra is. Mondtam ugyan neki, hogy az én szavamnak nincs semmi befolyása, de ő csak megígértette azért velem.

— És honnan gondolja ön, hogy szavának nincs hatása? — kérdezé szeliden.

— Nincs rá ok, hogy befolyásom legyen önre — mondám. De azért még se ígérhettem volna meg neki, hogy megkérem önt, tartsa meg őt, ha magam nem távoznám a háztól. Mr. Rayner, önnek meg kell engedni hogy elmenjek innen.

— Ha kívánja, meg kell engednem, hogy távozzék, habár Alders most már ön nélkül, gyermekem, még sokkal inkább fog hasonlítani egy sirhoz, miután megmutatta itt kedves, bájos arcját és hallatta velünk édes, csengő hangját — mondá szomoruan, csaknem elmerengve, úgy hogy szemeimbe könnyek tolultak. — De ma semmi

esetre se mehet el. Gondolja meg, mit mondanának felőlünk s rossz bánásmódunkról az emberek, megtudva, hogy gyermekünk nevelőnője oly hirtelen, rögtönösen hagyta el hajlékunkat egyetlen napi haladék nélkül, annál is inkább, mivel már mindenki számít önre az iskolai ünnepélyen, és úgy hiszem, fiatal barátunk, Laurence — no ne piruljon el, gyermekem, fejét vesztve, talán még azzal vádolna bennünket, hogy meggyilkoltuk önt, ha értesü ne hirtelen távozásáról. Sőt ön is nehezebben kapna új állomást, higgye el, édes gyermekem, ha első helyét bármily okból is oly rögtön hagyná el. Nem, más szobába kell átmennie, vagy pedig aludjék bent önnél akár egy hétig is Jane vagy más, míg ideges állapota elmúlik; és akkor, ha három hó leteltével is megmarad szándéka mellett, akkor elmehet, kedvesem, bár tudom, hogy közülünk többen sohasem vigasztalódnak meg, ha elhagyna bennünket.

Olyan nyájasan és mégis oly tekintélylyel s oly meggyőzőleg beszélt, hogy végre engednem kellett. Sőt ígéretemhez hiven még akkor is kérnem kellett Sarah maradhatását, mit ő még ez egyszer meg is ígért. És ekkor, bár legkevésbé sem voltam elégtűl az eredménnyel, megkértem, engedje át legalább e'inte Janet. Később azonban, a nap folyamában, nagyon kellemetlenül hatott rám ismét Sarah keserű mosolyának látása, melylyel nekem mondá:

— Nem megjósoltam, hogy itt marad a kisasszony.

És mikor megmondtam neki, hogy ígéretemhez hiven megkértem urát, tartsa meg, ugyanazon hangon felelt: Akkor természetes, hogy megengedte, kisasszony. És nekem tünnöm kellett jelenlétét.

Szünnapom többi részét a templom számára elvállalt munkám elkészítésére használtam fel. Másnap csütörtökön teljesen elkészítve be is göngyöltem papirosba, de Reade csak nem jött és nem küldött érte. Reggel nem mentünk messzire Haidéval; a hosszas séta fárasztotta; a délutáni lecke után azonban egy könyvvel kezemben kiballagtam a kertbe és felkerestem kis menhelyemet is, melyet már pár nap óta elhanyagoltam, pedig Rayner megtiltotta, hogy aznap elhagyjam a házat, mivel még egészen lázas voltam a megelőző éjszaka izgalmasságaitól.

Szombat estére Mrs. Mannershez valék hiva téára, megvitatni véglegesen a másnapi iskolai ünnep rendezkedéseit.

Mrs. Manners, ki különben igen egyszerű szívélyes nő volt, nagyon zavart modorban üdvözölt és szinte mentegetődzve mutatott be az ottlevő Reade kisasszonyoknak, kik közül az idősebbik sokkal feszesebben s a fiatalabb sokkal ügyetlenebbül viselte magát, mint egyébkor, és oly félve érintették meg kezemet, mintha azon valami karmok lettek volna. Fagyosan köszönték meg segítségemet és kijelentették, hogy semmi esetre sem alkalmatlankodtak volna nékem vele, ha bátyjok nem zaklatja őket érte. Azután áttértek a helyi pletykákra Mrs. Mannerssel, engem tökéletesen mellőzve, míg végre két alacsony középkorú hölgy is belépett, kik számos ódon divatu babát hoztak az árucsarnok számára, s a kik értesülve kilétemről, szinte megijedni látszának tőlem. A Reade kisasszonyok nagyon leereszkedő nyájasok voltak irányukban.

Bejött egy szerény leányka is, ki már jobban volt öltözve és műveltebb volt, és kinek

nem volt semmivel rosszabb modora, mint a Reade kisasszonynak.

Legkevésebbé sem volt kellemes az egész mulatság.

Az estét zenével fejeztük be. A két kicsiny középkorú hölgy rekedt, vékony hangon énekelt néhány olasz duettet, szenvedélyes szerelmi dalokat, melyeknek szavait azonban nem látszának érteni. Az idősebb Reade kisasszony egy Mozart-fantáziát játszott, de bizony csak a végén ismertem azt fel, — míg a fiatalabbik egy szalon-galoppot. Miss Lane, az ügyész leánya „Az arkadiai kis leány” dalát éneklé, melynek szavai Mrs. Manners szerint nagyon együgyűek. Végül engemet kértek fel zongorázni, és én Schumann Arabesqueit választám ki, és úgy látszott, mindnyájan bámultak s kissé szinte megbotránkoztak, hogy oly érzelemteljesen játszottam.

Játékom alatt belépett Reade Laurence is, ki nővéreiért jött. Bevégezve játékom, mindenki reánk nézett, midőn látszólag oly idegenszerűleg fogott velem kezét: ő azonban gyöngéden megszorítá kezem, mielőtt elbocsátá, én tehát nem sokat törődtem velük, s csakhamar mindenki elhallgatott, midőn ezeket monda:

— Mi borzasztó híreket hallottunk az ön betegségéről, Miss Christie, sőt azt is, hogy el se jöhet az iskola ünnepére.

— Oh dehogy, én nem voltam beteg! Az egyik cseléd ijesztett meg csupán éjszaka — feleltem. Arra ébredtem föl, mikor holmimat akarta ellopni szobámból. És teljes erőmből felsikoltván, Mr. Rayner is feljött s kiparancsolván szobámból, erélyesen megdorgálta a cselédet.

E magyarázatot mindenki feszült figyelemmel

hallgatta a szobában; én pedig örültem, hogy alkalmam volt azt elbeszélhetni: mert biztosra vettem, hogy arról már különféle mende-monda keringett mindenfelé, és így sokkal jobb volt, ha tőlem hallják meg az egész esetet.

Reade távoztában sietve oda sugta nekem:

— Várjon meg, visszajövök és haza fogom kísérni.

De midőn épen már kalapom s köpenyem felöltvén Mrs. Manners újra levezetett a társalgóba, hogy még pár utolsó szót váltson velem s én azon tűnődtem, miként várhatnám be Readet, egyszerre csengetést hallok, majd Rayner hangját az előcsarnokban. Összerezzenem s elpirultam, mire Mrs. Manners elhallgatott s fürkészőleg tekintett reám.

— Mr. Rayner alkalmasint azért jött, hogy önt haza vigye, — mondá fagyosan.

Én pedig a világ minden kincseért sem szerettem volna Reade kíséretét kockáztatni.

— Ugy megijedtem -- rebegém.

Ő még hidegebb lett, zavaromat látva és csak egyetlen menekvésem lévén, őszintén kitörtem:

— Óh Mrs. Manners! Mr. Reade megigérte, hogy haza kísér. Mit csináljak?

— Ön szívesebben menne ő vele?

— Óh igen, igen!

Viselete egyszerre megváltozott. Átkarolt kezeivel, s az üvegajtóhoz vezetett.

— Osonjék itt ki, édesem és várakozzék a rácsajtó mellett balra. Arra szoktak jönni rendszeren a kastélyból. Egy kis család rejlik ugyan benne, de csak menjen, gyermekem, menjen. Ő olyan jó fiú.

Sietve futottam keresztül a gyepen a sötétben, és föl a babérsövény közt a kijárat felé fölvezető ösvényen, félve, nehogy Rayner meglásson. Az

ösvény utolsó kanyarulatánál egyszerre hallottam a kert kapuját becsukódni, de képtelen valék hirtelen megállani, úgy, hogy csaknem összeütődtünk a befelé siető Readdel, kitől zavarodottan kértem bocsánatot. Reade megfogta karomat e kérdéssel:

— Miss Christie, hová siet ön?

— Én, — én haza indultam, — hebegtem halkan.

— Hiszen nem erre kell menni önökhöz. — Azután egy kis szünet után azt kérdezte, talán előmbe akart jönni?

— Nem, — mondtam félig sirva s kibontakozva kezeiből.

Oly megalázónak tünt fel nekem futás közben találkozni Readdel.

— Nem? Pedig azt reméltem... Mert én úgy szaladtam, mint valami versenyló, hogy el ne szalaszszam.

Nem szóltam semmit.

— Miért kívánt úgy haza sietni s olyan egyedül, mikor megígértem, hogy eljövök érte?

— Nem akartam önt zavarni.

— Ez mindenesetre nagyon szép öntől. De ha az nekem nem alkalmatlanság, haza kísérhetem-e már most? Vagy talán szívesebben megy ön magánosan?

— Köszönöm, inkább megyek egyedül, — mondtam, bár majd a szívem szakadt meg belé. De éreztem, hogy kellett egy kis bátorságot mutatnom, mivel Reade nem hitt nekem.

Félre lépett, hogy távozni engedjen és igen mereven emelte meg kalapját; ekkor aztán egyszerre megváltozott modora.

— Hiszen ön sir, kedvesem, ne sirjon, én nem akartam megbántani!

Megkísérlém, de nem bírtam elhallgattatni és erősebb lévén nálam, átkarolta derekamat, mielőtt távozhattam volna.

— Oh, Mr. Reade, ereszszen engemet! — mondám ijedten.

De a mint felemeltem arczomat, megcsókolt, e pillanatban éreztem, hogy szeret s így biztosságban valék mellette.

Minden szavára visszaemlékezem, melyeket akkor éjjel intézett hozzám Alders felé sétálásunk alatt; de ha leírnám azokat, ismét a régi s mindig ugyanaz a történet lenne az, és semmi esetre sem oly érdekes, mint a mily kedvesen énnekem feltűnt.

Nem mentünk egyenesen visszafelé, sőt nagy kerülőt tettünk, nehogy lábam átnedvesedjék a füben és a főkapu előtt elhaladva, egy mellék rácskapun mentünk be az istálló irányában. Ott elváltunk egymástól, mert nem akartam, hogy a gonosz bosszuálló Sarah meglásson Laurence-el. Oly boldognak éreztem magamat, hogy a csalit között lépdelve alig tudtam megállani, hogy ne dudoljak magamban. De az istállókhöz érve, elhallgattam, félvén nehogy Rayner, ki esetleg otthon lehet szobájában, meghallja hangomat és kíváncsi legyen megtudni, miként jöttem haza és miért oly későn; és ez annál kellemetlenebb lett volna, mert nem mondhattam meg az igazat.

Láthatlanul óhajtottam feljutni a szobámba és azonnal elaludni, Laurencenek ajkamon égő csókjának zavartalan emlékezetével, abban a reményben, hogy még álmomban is vele lehessek.

De csakhamar kiábrándultam, mert az istálló falához simulva két férfi alakot vettem észre, kik közül egyikben sem ismertem fel Raynert, az egyik

egy lámpát tartott kezében. Félni kezdtem, hogy oly csendesen meghuzódtak, mintha tolvajmódra akarnának lesbe állani; a fák közé surrantam tehát s onnan néztem őket. Egyikök csendesen nyitogatni próbálta a lóistálló ajtaját, melyen át a felső emeletbe lehetett jutni, hol Rayner aludt. Egyikök ismét pár lépést tett először a ház felé vezető keskeny uton, aztán arra felé, hol én rejtőztem el a fák között. Óvatosan bolyongtak idestova, és lassan, mintha várnának valakire. Nem nagyon féltem, hogy meglátnak, mivel jól el valék rejtve, de inkább szerettem volna mielőbb kijutni a fák közül s fellármázni a házat, ha mertem volna megmozdulni. Midőn azonban jobban közeledtek, felismertem az egyikben Parkes Tomot, Sarah kedvesét s a másikban azt az idegent, ki egy este vacsora után látogatta meg Raynert, s kinek bizalmas hangú társalgása Sarahval annyira meglepett engemet.

Az épen előbukkanó hold magasan állott e pillanatban és teljesen megvilágítá arczát, úgy, hogy sokkal jobb alkalmam volt szemügyre venni őt, mint első alkalommal. Inkább alacsony termetű, szikár férfi volt, csinos borotvált arczczal, szürke szemekkel s arczán rendithetlen szilárd kifejezéssel. A mint épen szemközt valának velem, megfordultak, és midőn újra a lóistálló ajtajához léptek, Sarah jött ki sebesen a házból egy kulccsal kezében, beeresztette őket és utánuk ment ő is. A másik pillanatban pedig Rayner haladt el mellett az országut felől jőve és szintén belépett utánuk. Pár perczig vártam még, a legnagyobb csodálkozással tűnődve a sajátságos jelenet fölött, és úgy látszott nekem, hogy egyik furcsa esemény a másikat követi az égerfák közötti lakban. Nekem

azonban amaz estén sokkal kellemesebb emlék töltötte be lelkemet, mintsem tovább is a rejtélyes éjjeli látogatókkal törődjem, gyorsan, nesztelenül végig futottam tehát a házhoz vezető ösvényen, hol Jane nagyon álmosan s csodálkozva oly késői hazajövelelem fölött beeresztett.

De az utóbbi kaland mégis megrontotta álmomat. Laurencéről álmodtam ugyan, de mintha rablók választottak volna el tőle örökre.

XV.

Laurence megigérte, hogy másnap már korán reggel értem jön, az alatt az ürügy alatt, hogy szükség van segítségemre.

Másnap reggel korán felöltöztem fehér ruhámba, melyet az utolsó két hét alatt készítettem, és felcsatoltam a leghalványabb sárgás rózsaszínű szalagövmemet, a hozzá hasonló csokrokkal, melyeket valamely nagy alkalomra tartogattam. Azután lesiettem a kertbe még reggelizés előtt, nem tudva, mikor fog Reade megérkezni, s virágot szedtem mellcsokornak. Szándékosan választottam egy hervadt kis rózsát, abban a reményben, hogy az Laurencenek feltűnik, és mást fog adni nekem helyette. Épen vízbe készültem tenni az indulás idejéig, midőn Rayner meglátott az ablakon át.

— Hohó, Miss Christie, lopja az én rózsáimat! Hanem ha már elszánta magát lelkiismeretét bűnnel megterhelni, akkor legalább méltóbbat válasszon ki. Én nem engedhetem meg, hogy egy ilyen hitvány kis virággal rontsa el szép öltözékének hatását és ártson általa kertem jó hírvének! Nem, sohasem! Jöjjön csak vissza majd találunk mi szebbet is.

Én ugyan épen nem óhajtottam e figyelmet, de már most kénytelen valék engedelmeskedni, sőt még örömet is kellett mutatnom, midőn leszakítá számomra a lehető legszebb késői tearózsát, úgy hogy Laurence bizonyára soha se merné azt állítani, hogy a rózsa nem elég szép arra, hogy viseljem.

Reggelizés után bementünk Haidéével tanulni; de egy cseppet se valék rendes komoly tanítási hangulatomban. Midőn a csöngetést meghallottam, idegesen kikaptam Haidée kezéből a könyvet és pár perczig némán tartottam magam előtt.

Azt gondoltam, hogy jutalmam nem késhtetik sokáig, szivem elszorult, mert megismertem Laurence lépteit az előcsarnokban, melyek azonban ismét elhangzottak a fiukéval együtt a nélkül, hogy engemet behívtak volna. Csodálkoztam, hogy Laurence megfélekedzett rólam s képes lettem volna sirni a gondolatra, hogy majd csakhamar talál ő magának segítséget az ülőhelyek rendezésénél a csinos Miss Finch-Katee-ban.

Ebédre menve, Rayner azzal fogadott, hogy Mrs. Manners reggel kéretett, menjek által azonnal a délutáni ünnepség előkészületeinél segédkezni, de ők csak nem engedhették meg, hogy én egy rakás piszkos gyerek asztalának terítésével fárasztssam ki magam, azt felelték tehát, hogy majd csak később eresztenek el.

Helytelen, sőt beismerem hálátlanság is volt tőlem, de abban a pillanatban ellenszenvet éreztem Rayner iránt, daczára, hogy ez intézkedése is csak irántam való gyöngéd figyelmét tanusítja.

Ebéd után ő maga kísért el engemet s Haidéet a téres mezőre, hol a bazár és lakoma volt megtartandó; Mrs. Raynernek csak később kellett

utánunk jönnie. Megpillantám Laurencet is a legnagyobb, de a kevésbbé fényes sátrak egyike mellett állva, igen komolynak s szinte komornak látszott és nem is jött előnkbe azonnal, a mint én vártam tőle. Vajjon talán neheztelt, mivel előbb nem jöttem el? Neki tudnia kellett, mennyire szívesen jöttem volna! Nagy meglepetésemre idősebb nővére sietett előmbe

— Már régóta várakozunk önre, Miss Christie, — mondá, — fel is tartottunk egy helyet számára

Noha nem beszélt nyájasabb hangon a szokottnál, mégis jó néven vettem tőle s azt hittem, talán Laurence beszélt vele rólam, azért igyekszik előzékenyebbnek mutatkozni hozzám. Követtem őt a sátorbá.

A sátor széle tele volt fehérneművel s gyermekruhákkal s egy egész halom olcsó cserép- és vasedénynyel, mind a beaconsburhgi kereskedők bőkezű adományaiból összegyűjtve. És Miss Reade eme, az egész bazárnak határozottan legkevesbbé érdekes részében szólított fel engem, hogy részt vegyek.

— Azért választottuk ki számára ezt a helyet, mivel azt mondta, hogy szeretné, ha sok dolga lenne s aztán tudjuk is, mily türelmes.

Persze azt gondoltam, hogy szívesebben árusítanék el apró csecsebecséket; de hát hiába, valakinek vállalkozni kell a legrosszabbra is és én hasznossá kívántam tenni magamat, gondosan megvizsgáltam tehát a reám bizott holmikat s megnezve az árjegyzéket, épen munkához akartam már kezdeni, midőn Laurence végre odajött hozzám. Szívélyesen szorított velem kezét, de csak annyit mondott:

— Hogy érzi magát, Miss Christie? Korábban vártuk önt.

Oly rosszul estek a közönyös szavak és a Miss Christie megszólítás, hogy alig birtam válaszolni. Azt nem vártam tőle, hogy ibolyának szólítson mások előtt, a mint az elmúlt este tette, mikor haza kísért; de a „kisasszony“ czimet elhagyhatta volna. De aztán lehajolva, hogy egy dobozt az ülés alá toljon, halk hangon mondá:

— Sürgős beszédem van önnel. Valami ürügyet kell találnia a távozásra s én majd utána megyek és fölkeresem. Rossz hireim vannak, legalább azt hiszem, ön is rosszaknak fogja aztán tartani.

Susogása oly daczossá lett ez utóbbi szavak alatt, hogy szinte szerettem volna letérdelni hozzá és nyakát átölelve, kérni, ne törődjék azzal, bármi legyen is, de egy rakás háló főkötő fölé hajolva, csak annyit sughattam neki:

— Természetesen rossznak tartom a hirt, ha ön is annak találja.

Reade oly pillantást vetett reám, mely lelkem mélyéig hatott s csaknem elfeledtette velem, hol vagyok, mikor felemelkedve a földről, ajkával érinté ruhámat.

Azalatt odakint nagy izgalom volt, az előke'ő Mills urhölgy és néhány, köréhez tartozó egyén érkezése folytán. Egyenesen az én sátoromba jöttek be, és mondhatom, még soha se szebb, se vonzóbb lényt nem láttam, mint maga Lady Mills gyönyörű tejszínű csipkével s halvány rózsaszín csokrokkal ékitett öltözkéiben s hasonló színű kalapjával. A társaságához tartozó nők is mind elegánsan izlésesen valának öltözve. Valamennyiünket, úgy az eláru-itónékat, mint vevőket elhomályosították és mind nagyon együgyűeknek s ó-divatuak-

nak tüntünk fel mellettük, a mellett ők kis-é hangosabban is társalogtak és nevettek, mint mi, s úgy látszott, szokva voltak ahhoz, hogy nézzék őket a nélkül, hogy egyáltalán törődnének vele. Csak két gentleman volt a hat vagy nyolcz lady kíséretében, de hallottam, a mint Mrs. Mannersnek mondták, hogy a többi urak is el fognak jönni, és hogy határozottan megparancsolta nekik lady Mills, hogy bizonyos idő elteltével kötelesek mindent összevásárolni, a mi csak a sátrakban megmarad. Mrs. Manners nagy zavarba jött erre és kijelenté, hogy azt nem is kívánhatja, hogy a gentlemanek olyasmint vásároljanak, a minek hasznát nem vehetik, lesz majd a számukra is néhány dohányzacskó és himzett szivartárca.

Lady Mills nevetett és elhagyta sátorunkat.

Össze vissza barangolván mindent, a gentlemanek egyike, egy magas, csinos, szőke bajuszu mégis sokáig nézegette az én sátram tárgyait s meg is kérdezé egy téa-főző katlannak az árát Azt hittem, hogy csak tréfálni akart, de bizony megvette s el is vitte magával; aztán ismét két más gentleman lépett árucsarnokomba s egyenesen az én szögletembe jött, s az egyik egy rostélyt, a másik egy szappantartót vásárolt.

Utánuk ismét az első jött vissza és több apró tárgynak árát kérdezgette, úgy hogy egészen elvonta figyelmemet rendes falusi vásárlóimtól; s végre figyelmeztetnem kellett, hogy a többi sátrakban található szivartárczát s egyéb, uraknak való tárgyakat is: ő azonban feltéve szemüvegét, komolyan rám nézett s azt mondta, hogy csak nem pazarolhatja pénzét holmi haszontalanságra, mikor valami hasznos dologra van szüksége, és kért, nem kötelezném-e le őt egy kenyérpirító villával?

A gentlemant Laurence váltá fel s én nevetve beszéltem el neki a különös vásárlást, de az őt épen nem látszék mulattatni s esztelen bolondságnak nevezte.

Ujra, meg újra visszatértek s különösen az első harmadszor is beállított, hogy meg van bizva egy új házaspártól husz shilling áru háztartási czikkek bevásárlására. De én olyan jó vásárt csináltam tapasztalatlan vidéki vevőimmal, hogy már nem is maradt annyi értékű cserép és vasedényem, összevásárolt tehát mindent, a mi csak volt, közte két pár félcipőt, egész rakás egérfogót és vászon kötényeket.

Végre lady Mills-sel tért vissza, a ki felkérte Mrs. Mannerst, adna számára még egy segítséget s körülnézve észrevette, hogy nekem már, néhány darab kötényt s pár gyermekruhát kivéve, nincs mit eladnom, megkérde, nem mehetne-e át hozzá a kis fehér ruhás lady, mire Mrs. Manners aggódva nézett rám s mintha csak valami oroszlanbarlangba küldene, felkért, hogy menjek át, mi nem igen tetszett a sátor többi hölgyeinek.

A másik árucsarnok tündérvilágnak látszott az enyimhez képest.

Ott gyűlt egybe lady Mills egész társasága és számos beaconsburghi lakos, valamint a szomszédság vagyonos családjainak számos tagja.

Csupa vidám nevetést és csevegést lehetett hallani körükben; s így az az árucsarnok mindenestre sokkal mulatságosabb volt a másikinál.

Lady Mills, kit sokkal nyájasabbnak s szeretetreméltóbbnak találtam minden azelőtt ismert urhölgnél, kezembe adott egy virággal telt kosarat, s fölkért, hordjam körül a közönség közt, s áruljam a virágokat. „Kínálja az uraknak“, súgta nekem csin-

talán mosolylyal. Nekem azonban erre egy csepp kedvem se volt, s egy sarokba vonultam kosarammal, míg végre fölkeresett az a magas szőke gentleman, ki már oly sok mindenfélét vásárolt tőlem és öt shillinget adott egy kis bimbóért. Végre fölta-lált Laurence, s alá s föl sétált velem nagy kosaramat czipelve; nagyon hamar kiürült kosaram, s én oly boldog valék, mert Laurence folyton csevegett velem, s mindig csak engem nézett, sőt el se mozdult többé oldalam mellől. Azt monda, hogy általános vélemény szerint én vagyok a legcsinosabb leány a bazárban, mi persze esztelenség volt: de mégis jól esett azt tőle hallanom.

Midőn minden virágomat eladtam, azt sugta fülembe:

— Most járkáljunk egy kicsit és csevegjünk.

Kosaramat az egyik sátor alá téve, kissé távolabb sétáltunk el; és midőn az említett rossz hírről kérdezősködtem, Laurence arcza egészen elborult

— El kell távoznom innen, ibolyám! — monda bensőséggel tekintve rám.

— Elmenni! Miért, miért? — szoltam, s a könnyek szemembe tolultak. Ily borzasztó hirre nem számítottam.

— Anyám határozta így, ki azt állítja, hogy neki el kell menni a tengerpartokra, hogy megmeneküljön az itteni nedves idénytől, és nekem el kell őt kísérem.

— De visszajön, ugy-e, nemsokára visszatér?

— Azt nem tudom. Nem tudom, mi fog történni távollétem ideje alatt. Nem tudhatom, mily cselszövénye és minő tervei lehetnek annak az egyénnek, ki okozója annak, hogy nekem távoznom kell.

— Mit mond ön? Miféle egyénről beszél, Laurence? Anyját vagy nővérét érti?

Laurence rám nézett, de nem felelt, s ép oly fürkészőleg szemlélt engem, mint már azelőtt, végre így szólt:

— Figyeljen, Violet. Ön oly ártatlan kis teremtes, hogy magam sem tudom, miként mondjam meg, a mit kénytelen vagyok.

Képtelen valék rémületemet leküzdeni az ilyen bevezetésre, de ő rövid szünet után ekként folytatá:

— A mult éjjel, mikor elváltam öntől s hazatértem, Mr. Rayner épen akkor távozott a kastélyból.

— Mr. Rayner! Akkor neki a paplaktól kellett oda mennie, és bizonyosan egyenesen a kastélyból jött akkor, midőn buvóhelyem mellett elhaladva, a szobájába ment föl.

Laurence tovább beszélt.

— Én egyenesen atyám dolgozó-szobájába mentem. Ön tudja, hogy mi ketten jobban rokonszenvezünk egymással, mint a család többi tagjai összevéve; én egyenesen hozzáfordultam tehát s közöltem vele mindent önre vonatkozólag s elmondtam, mily kedves kis lélek ön: s fölkertem egyszersmind, keressen számomra valami foglalkozást, hivatalt vagy gazdaságot, vagy bármit, mielőbb, mert otthonomnak kell lenni, hogy még az év letelte előtt nőmül vehessem. A jó öreg apó maga is azt mondá, hogy önnek oly jóságos kedves képe van, és szívesen fogadná el leányául, de mit szól majd hozzá a mama? Tudja, a mama papucs alatt tartja őt; háta mögött bátran „igent“ mond szegény mindenre, de szemébe sohase mer neki „nemet“ mondani. Az én anyám pedig nagyon előítéletes, engem minden áron gazdagon szeretne megházasítani, hogy tekintélyünket emelje a vidéken.

Persze megmondtam atyámnak, hogy már 24 éves lévén, képes vagyok önállóan gondolkozni és nemcsak azt tenni, a mit anyám kíván. Ő azonban kért, ne bántsam meg őt, s megmondta azt is, hogy épen azelőtt keresett valami közölni való végett. Ugy látszik, utazni akar és azt kívánja, hogy vele menjek. Persze én anyámtól nem tagadhattam meg, hogy vele utazzam; hanem azért olyan voltam, mint az őrült, mert tudom, ki vette őt erre rá.

— Tudja? hát ki?

— Mr. Rayner. Nem vette ön észre, mennyire kerülgeti anyámat az utóbbi pár hét óta, és most ép úgy forgatja őt kis ujján, a mint anyám viszont atyámon uralkodik. Meglestem s meg nem foghattam, mi célja lehetett anyámmal, de most már átlátom.

— Én nem látom át, Laurence, miért oly elfogult ön Mr. Rayner ellen, ki mindig oly figyelmes, nyájas volt irántam? Ugyan mi oka lehetne neki édes anyját rábeszélni, hogy elutazzanak?

Laurence komolyan tekintett rám.

— Hogy engem eltávolítson.

— Hogy önt eltávolítsa? De hát miért?

Laurence szólni akart, de lángvörös lett s elhallgatott.

— Ő nem szeret engem, Violet, és nem kívánja, hogy ön nőmmé legyen.

— Oh ön kétségtelenül csalódásban van, Laurence! Hiszen oly gyakran dicsérte önt előttem.

— Igen; ez is csak ravaszság tőle. Én azt mondom, ő mindent képes volna elkövetni, hogy összekelésünket megakadályozza; és mindaddig, míg az ő hajléka alatt van, Violet, pillanatnyi nyugalmam se lesz, — mondá Reade felhevülten.

— Ő igen rossz ember.

— Oh Laurence! ne mondja azt, én jobban ismerem Mr. Raynert és tudom, hogy ő a jóság és szivesség maga.

— Violet, ön olyan, mint egy gyermek. Hogy mondhatja őt jónak, látva, miként bánik nejével?

— Nejével? Ah azt én tudom legjobban, de nem beszélhetek el önnek mindent, nem szabad. De ő nem oly kegyetlen, mint ön képzei, Laurence. Én tudok mindent, igazán mindent.

— Nos, tehát akkor kérem, mondja meg, miként ítéli meg viseletét ön irányában? Nem tűnik fel, hogy jobban kitünteti önt nejénél? Nem látja, hogy szerelmes önbe?

— Laurence! — kiáltám megdöbbenve. — Hogy mer ön ilyesmit állítani? Mit vétettem én, hogy ily rosszul vélekedik felőlem, miért képzei, hogy megengedhetném, megtűrném egy nő ember udvarlását, szerelmét? Miként mondhatja ön nekem, hogy engem szeret, ha így gondolkozik? Mi soha többé nem beszélhetünk együtt ily feltevés után.

Azzal hirtelen elfordulva tőle, visszatértem a társasághoz, még mielőtt visszatarthatott volna. Épen téát osztottak ki a gyermekek közt, segédkeztem tehát; de jó kedvem elmúlt. A legelkeseredettebb kedélyállapotban, jóformán azt se tudva, mit mivelek, osztogattam a kalácsot, épen midőn lady Mills, Mr. és Mrs. Rayner hozzám léptek. Az urhölgy, ki engem annyira elbájolt, viszont megszeretni látszék engemet, mert megkérte Mr. és Mrs. Rayner, ereszsenek el vele s engedjenek hétfőig nála maradnom; mibe beleegyeztek. Más alkalommal e szivélyes meghívás nagyon megörvendeztetett volna, de most csak rémülettel töltött el a gondolat, oly idegen, ismeretlen körbe elmenni.

Azonban hazaküldtek szükséges holmim gyors összekészítésére.

Egy finom csalánszövet ruhát pakoltam be magamnak, melyet még azelőtt nem viseltem, sajnáltam, hogy valami szebbel nem rendelkezem ez alkalomra s hirtelen eszembe jutott a Raynertől kapott hamis ékszer. Az kápráztatóan fog csillogni a tüll és csipke alatt nyakamon. Bepakoltam tehát azt is a hozzá való fekete bársony-szalaggal; és még alig készültem el, midőn már Jane értesített, hogy lady Mills kocsija a kapunál várakozik reám.

Az előcsarnok előtt Laurenceal találkoztam, ki egy rózsát tartva kezében, megszólított:

— Violet, Violet, ne távozzék egyetlen szó nélkül! Ime — dobja el azt a rózsát és tüzze fel az enyimet.

— Feltüzöm az önét, de ezt se dobhatom el, míg el nem hervad, az hálátlanság lenne.

— Mr. Raynertől kapta azt?

— Igen.

Laurence indulatosan tépte ki kezemből a tőle káptott rózsát s messzire elhajítá azt.

— Bocsánat, Miss Christie, elbizott feltevése-mért, melylyel azt hittem, hogy az övének elibe helyezi az enyémet. Jó éjszakát.

Azzal elindult a fű közt elvezető gyaloguton s hiába kiáltozám utána: „Laurence, Laurence!” vissza sem fordult többé. Utána persze még akkor sem futottam volna, ha utólérhetném. Könnyes szemekkel hajoltam tehát a virágágy fölé, melybe az ő rózsája esett, felvettem és lassan helyébe csusztatam a földre a Raynertől kapottat. Hálátlanság volt tőlem, jöllehet, de teljesítenem kellett Laurence kívánságát, még ha ő azt nem is tudta meg.

És így végtelen nehéz, fájós szívvvel ültem a

kocsiba, hogy arra a látogatásra induljak, mely oly különösen eseménydus lett reám nézve.

XVI.

Négy urhölgy ült a reám várakozó hintóban, maga lady Mills, oldala mellett egy másik, már inkább matróna külsejű urhölgygyel, kinek neve, miként már tudtam, Mrs. Cunningham volt, míg átellenben egy fiatalabb, igen csinos arczkifejezésű hölgy foglalt helyet. Mrs. Clowes, kit nagyon eszesnek tartottak s pár évvel idősebb leány volt nálamnál, én valék végre a harmadik a hátulsó ülésen, de azért elég tágas volt a kocsi mindnyájunk számára. Először visszakocsiztunk még a multság helyszínére, hogy lady Mills siettesse haza a többieket, nehogy elkéssenek az ebédről. Néhány hölgy már a kocsiban várakozott a gentlemanekre, kik azzal mulattak, hogy árveréssel adogatták el a sátrakban megmaradt holmikat, mialatt a lovászok bepakolták az összevásárolt furcsa tárgyakat. Ott állott egy két kerekű fogat is, egy szivározó gentleman ült benne, míg a ló előtt szintén szivarral szájában ugyanaz a szőke magas fiatal ember állott, a kinek arczát valamennyié között legtöbb alkalmam volt megjegyezni. Mihelyt fölhajtottunk, oda jött a kocsi mellé.

— Önök rettenetesen össze vannak zsufolva, engedjék, hogy Miss — Miss Christie átjöjjön az én kis kocsimba.

— Nos, és mit csinál Charlieval, Tom!

— Charliet majd hátra ültetem.

— Charlie már megszokta, hogy hátraültesék, — jegyzé meg a legidősebb hölgy s nevetve tekintett Mrs. Clowesra.

— A férjet megillető hely az, Mrs. Cunningham — mondá a szőke gentleman.

Csak később tudtam meg, hogy a Charlienak nevezett ur Clowes kapitány volt

— Nos, átjön-e, miss Christie?

— Nem, Tom, miss Christie jobb helyen van itt, a hol van.

— Sehol se lehet jobb helye, mint velem — szólt a szőke gentleman komoly, ártatlan hangon. Mindenki nevetett.

— Fogja pártomat, Mrs. Clowes. Ne legyenek mindnyájan ellenem, mikor jó hatást akarok előidézni. Lehet-e bárhol is nagyobb biztosságban, mint én mellettem?

Mindenki csintalanul pillantott Mrs. Clowesra, kinek pir szökött arczába.

— Nem — ha Charlie hátul ül — felelé; mire még általánosabb lett a kaczagás.

Nagyon örültem, hogy lady Mills nem eresztett el, bár én nem sokat törődtem az általuk Tomnak szólított egyénnel, de Laurence nem igen látszott őt kedvelni. Körülbelül hét mértföldnyire volt Geldhamtól Denham Court. Az utat szépnek találtam, noha a vidék róna; az esőzéstől minden szép zöld volt, s a lenyugvó nap bearanyozá a tájat. Nézegettem mindenfelé és hallgattam a hölgyek beszélgetéseit, de magam nem sokat szóltam bele.

Denham Court egy kis domb oldalába épített szép helység volt s a Doveney folyó nem messze folyt alatta. Engem olyan szobába vezettek föl, mely a növényházakra s ugorkaágyakra nézett, de melyből egyszersmind kilátás nyílt a folyónak ép ama pontjára, hol az nagy tóhoz hasonló terjedelemben szélesedik ki. Persze sok időm nem volt a Laurenceal lefolyt vitám és a rózsával való

kegyetlen viselete fölött tünődni, de azért elnyeltem egy pár könyvet, nem tudva, fog-e írni s kérni, hogy kibéküljek, s azt képzeltem, bármily szép is e hely, ő nélküle nem fogok benne jól mulatni. Akkor aztán kisse rendbe szedve öltözőkemet, nyakamba függesztém fekete bársony szalagon a ragyogó szép ékszert és kissé alantabb a csipke közé keblemre tűzve a Laurence által eldobott s általam lopva felszedett piros rózsát, oly csinosan néztem ki, minőnek nem is képzeltem magamat, úgy, hogy szinte önkénytelenül megvillant lelkemben a gondolat, hogy az élet még sem egészen érdektelen, csak Laurence láthatna így most.

Szobámból kilépve, végigmentem a folyosón, hol egy férfival találkoztam, kinek látása megdöbbsentett s szinte hideg borzadálylyal töltött el, mert oly meglepően hasonlított az az égerfák rejtélyes látogatójához, kit Rayner mint gentlemant említett és kit két nappal azelőtt éjjel Parkes Tom és Sarahval láttam belépni az istállóba, annyira hasonlított hozzá, hogy azt hittem, ő az. De ez az ember nem egy gentleman, hanem a szolga tiszteletteljes, de esetlen modorával állott félre, én pedig sietve haladtam el előtte, egészen össze-rezzenve a meglepő hasonlatosság miatt; mert egy Denham-courtbeli szolga, bármily bizalmasan szokott is beszélni Rayner cselédjeivel, neki barátja nem lehet.

Az előcsarnokból egy komorna vezetett be a társalgó szobába, mely üres volt; az üvegajtóhoz léptem tehát, mely a növényházba vezetett s benéztem. A virágok oly szépek, illatuk oly mámorító volt, hogy lépésről-lépésre mentem beljebb, mint egy bűvös erőtől vonzatva, és arczom már épen egészen egy nagy, fehér liliumokhoz hasonló

virágokkal telt növényhez hajlott le, midőn egyszerre a széles legyező alaku leveleken keresztül megpillantám a szőke bajuszu, szemüveges, Tomnak nevezett gentlemant. Ő merően bámult, de nem reám, hanem a nyakamon csillogó ékszerre. Észrevéve azonban, hogy látom őt, egyenesen hozzám jött.

— Ugy-e mily szép hely ez itt? Sir Jónás büszke is virágaira.

— Még sohasem láttam ilyeneket. Liliomok nemde?

— Ugy hiszem, ezeket „Eucharistis Amaroniának” nevezik, vagy ilyes valaminek. Szakítsak tán egy párt számára?

— Oh ne, ne tegye, oly kár volna értük!

— Talán nem méltatná arra, hogy viselje?

— Nem merném azt tenni, mit szólna sir Jónás, ha ön oly kárt tenne szép növényeiben?

— Sir Jónás semmit sem szólna; ő sohasem szokott ilyesmiért szólni. Sőt még a kertész, ki sokkal fontosabb személyiség, sem szólna ellene. Én elkényeztetett gyermek vagyok itt, Miss Christie; jobban teszi tehát, ha barátságot köt velem, mert én minden kívánságát teljesíthetem.

— Barátságot? Hát ellenségek vagyunk mi? kérdém nevetve.

— Jelenleg nem; de óvatosnak kell lennie. Majd megmondom mindjárt, ki az én ellenségem, — mondá, és a keblemen levő virágra mutatott — az, ki ezt a rózsát adta önnek.

Összerezcentem, mert szája mozgott egy kicsit, mintha mosolyogni akarna.

— Honnan tudja ön, hogy férfi adta nekem? — kérdezém elpirulva.

— Sohase törődjék vele, honnan tudom.

Én bűvész vagyok és ingyen nem tanítom meg önt rejtélyes tudományomra. De nézzen ide! Megmondom önnek, honnan tudom, ha ide adja nekem cserébe egy tetszése szerint választandó virágért.

Fejemet ráztam.

— Nem akarom kicserélni; és nem is vágyódom az ön titkos bűvészetéből leczkét vehetni, köszönöm.

— Ime, az ön sértett büszkesége, Miss Christie. De persze nem is lehet alázatosságot várni oly hölgytől, ki ily gyémántot visel a nyakán; és azzal oly különösen nézett nyakékemre, mint azt már több ízben tette beszédje közben.

— Ezek nem igazi gyémántok — mondtam nevetve és szinte tetszett nekem a tévedés tréfája.
— Csak cseh üveg.

A gentleman összevonta szemöldökét.

— Az esetben engedje, hogy gratuláljak önnek, Miss Christie, hogy a legkitünőbb utánzással bir, melyet valaha láttam életemben. Én értek egy kicsit a gyémántokhoz s eddig még sohasem tévedtem.

Kiváncsian tekintettem rá, mert úgy tetszett nekem, mintha nem hinne állításomnak.

— Várjon! — mondtam, — majd úgy állok, hogy jobb világításban láthassa, akkor, ha csakugyan oly kitünő bíráló, jobban felismerheti, hogy nem valódi gyémántok.

A gentleman egészen közel hajolt hozzám s egyszerre összerezsent, mondván:

— Szabad-e oly vakmerőnek lennem s megkérdezni, vajjon nincsen-e valami felírás vagy betű a hátulján?

— De igen van — mondtam meglepetve.

— És nem lenne szives megmondani, mily betűk azok?

Haboztam. Mert ha az a gentleman még tovább is azt hiszi, hogy az ékszer igazi gyémántból van, akkor ugyancsak furcsa dolgokat képzelhet, megtudva, hogy Rayner ajándékozott oly drága értékes nyakéket gyermeke nevelőnőjének; azért tehát nyugodtan felelém:

— Nem szivesen mondom meg önnek.

— Oh, bocsássa meg kíváncsiságomat. Én e nyakékhez a csalódásig hasonló foglalatú ékszert láttam valahol, de az igazi gyémánt volt — mondá, s újra ránézett. — Csak arról szerettem volna meggyőződni, vajjon teljesen utánozta-e az illető ékszerész csehüvegből, és hogy csakugyan az igazinak ál-ikertestvére került-e valamely sajátságos véletlenből az ön birtokába.

— Mily gyönyörű lehet a valódi.

— Biztosítom, hogy nem remekebb az önénél.

— Nem kár-e akkor annyi pénzt pazarolni igaz gyémántokra? — mondtam. — Ugyan mit gondol, mi lehetett az igazi ékszernek értéke?

— Ugy hiszem, körülbelül ezerötszáz font.

— És ön azt hitte, hogy én egy ezerötszáz font értékű kincset viselek magamon? — kacagtam szivemből. — Óh, ha tudná az illető ur, a kitől kaptam, mily jóízűen nevetne ő is.

Mr. Tom szavamba vágott:

— Az illető ur nevetne?

Bosszankodtam magamra, mert még csak nevét sem akartam elárulni az ékszer ajándékozójának.

— Minden esetre örülne neki — folytatá a gentleman, hogy csehüveg ajándékát gyémántoknak tartották.

Nem feleltem, csak újra nevettem.

— Látta már az ékszer valamelyik az ur-hölgyek közül, Miss Christie?

— Nem; és nehogy őket is hasonló tévedésbe ejtse, mint önt az imént, nem is mutatom nekik — mondtam.

És épen le akartam venni nyakamról, midőn Mrs. Cunningham egy másik hölgygyel beléptek a virágházba. Az idősebb hölgy tekintete rögtön a szerencsétlen ékszerre esett.

— Miért akarja ön levenni nyakékjét, édesem?
— kérdezé.

— Mert gyanusítottak, hogy igaz gyémántokat viselek, pedig ez csupán utánzat; és nem kívánom, hogy tovább is gyanusítsanak, — felelém reszkető hangon.

— Ne hallgasson Tomra, kedvesem. Ő miatta ugyan ne foszsa meg magát nyakékjétől. Noha azok mindenesetre nagyon hasonlítanak a valódiakhoz — monda előbb az ékszerre, azután merőn rám nézve. Csak tegye fel újra és nevesse ki Tomot.

Engedelmesen fel akartam kötni a bársony szalagot, de Tom udvariasan hátam mögé állott és kivéve a szalagot reszkető ujjaim közül, megerősíté azt nyakam körül. Ekkor azt mondván, hogy nem elég egyenesen kötötte, kissé felemelte a szalagot, megpróbálván az ékszer hátulját meg nézni. De én el valék készülve szándékára és megfogtam kezemmel, mintha félténém, hogy le esik s így megakadályozám, hogy a betűket meglássa.

Az igen nyájas külsejű, őszhaju Sir Jónás, ki elég korosnak látszott arra, hogy lady Mills atyjának tartassék, vezetett ki engem az ebédhez,

és habár ő maga nem sokat beszélt, engem egészen nekibátorított a csevegésre s kért, beszéljek neki az iskolai ünnepről és folyton borral kínál-gatott.

Az ebéd után bementünk a társalgó szobába s néhány hölgy közülök egy pamlagra ültetett s úgy dédelgettek, mint egy gyermeket, és temérdek kérdéssel ostromoltak Aldersbeni életmódom és a „szép Mr. Rayner“ felől.

Mrs. Cunningham felállott s a szoba tulsó végére vezetett lady Millsnek egy arczképét megtekinteni.

— Nem tartozik reám, kitől kapta ön e nyakéket, édesem — szólt hozzám komolysággal — de ha még több ehhez hasonló ékszerrel bir, hol tartja azokat.

— Oh, nekem nincs több! — felelém kissé csodálkozva a nő modora felett. — És ezt is fiókom egyik szögletében tartom egy ócska tokban.

— Ah, gondoltam mindjárt a gondatlan módról, melylyel zsebébe akarta csusztatni, mikor az üvegházban megleptük. Azért mondom, édes gyermekem, mert nekem is van egy nagyon becses, értékes ékszerem, bár az sem szebb az önénél, gyémántokkal és macskaszem foglalattal, de én párnám alá rejtve alszom fölötte, hogy még komornám se sejtse, hol vannak.

Bámulatom tetőpontját érte el.

— Higyje el nekem, hogy ha valaki látogatósokra utazik, miként most én cselekszem például és holmiját nem bizza egy gondatlan komornára, az épen nem felesleges elővigyázat ám.

— De én nem törődöm oly sokat az én cseh üveg ékemmél — mondám.

Ő fejét rázta és nevetve, bár szárazon mondá :

— Pedig én törődném „olyan cseh üveg“-gel, minő az öné.

Ekkor bejöttek az urak is. Egyikük egy egész köteg uj keringőt hozott magával a városból, de a hölgyek egyike sem akarta lejátszani, mig magánosan át nem nézheti, de mivel az a férfiakat annyira elkedvetleníteni látszék, s átlapozván a hangjegyeket, láttam, mily könnyűek, szerényen felajánlottam játékomat. Valóban csinos keringők voltak a a nehéz zene után, melyet Raynerrel játszottam, valóságos gyermekjátéknak tekintettem. Az elsőnek bejezése után egész ovációban részesítettek. A hangjegy tulajdonosa el volt ragadtatva s a tánczolóok sem győztek hálálkodni s annyira bókoltak, hogy szinte restelltem a dolgot.

— Nem tudja ön, hogy én nevelőnő vagyok?
— mondám egyik urnak nevetve, de mélyen elpirulva.

— Igen; de azt hittük, hogy ön csak lát-szatból az, mondá Mrs. Clowes.

Eljátszottam a többi keringőt is, és elgondoltam, mennyivel kellemesebb ez uri népnek játszani, mint azoknak, kikkel Mrs. Manners téa-estéin találkoztam.

Ekkor aztán a Tomnak nevezett gentleman elvezetett a zongorától, mondván, hogy én nem lehetek kiszemelve áldozatul az egész társaság mulattatására; azzal komoly beszélgetésre kérve fel, egy ablakmélyedéshez vezetett s leültetvén, ő is helyet foglalt mellettem.

— Kiváncsi vagyok, ismer-e ön valakit az én ismerőseim közül? Ismeri-e például a Crasolay Hall-i Templeséket?

— Nem.

— Volt már valaha távolabb is nyugatnak, mint ez a Staffordshire vagy Derbyshire?

— Nem, soha.

Társam lenézett a földre, de hirtelen föl-emelte fejét s arczomra nézve, mondá:

— Ismeri ön Dalstonékat?

— N—e—m, feleltem habozva.

— Lord Daltstont az ő különféle bogaraival? Ön úgy beszélt, mintha nem lenne egészen biztos állításában?

— Biztosan mondhatom, hogy nem ismerem őt — mondám. De emlékezetemben tartottam, mert mintha hallottam volna már valamit felőle, a név oly igen ismerősen hangzik előttem.

Carruthers a legzaklatóbb módon próbálta emlékező tehetségemet felfrissíteni Dalston lordot illetőleg; de én nekem még az se jutott eszembe, hol hallottam ama név említését.

Midőn végre az idő jóval meghaladta azt az órát, midőn mi Aldersben visszavonulni szoktunk, és kiki elszéledt, én eltévesztettem a folyosót és egyszerre abban a folyosóban találtam magamat, mely a cselédek oldalszárnyához vezet. Egyszerre férfihang ütötte meg fülemet:

— Ne siessen annyira! Hiszen még fél óráig se lehet itt. Most soha egy szót se beszélhetünk együtt

Egyszerre felismerni véltem a hangot. Annak a férfinak hangja volt az, kit egyszer kihallgattam, a mint Sarahval beszélt a növényesben, a Rayner rejtélyes barátjáé. És az, kivel beszélt és kivel épen csókot váltani készült, Mills lady komornája volt. A tiszteletre méltó komornyik, kivel ebéd előtt találkoztam, és a látogató, a ki gentlemanként lépett az Aldersi-ház dolgozó-szobájába, a ki oly

bizalmas viszonyban volt Tom Parkessel és Sarah-val, egy és ugyanazon személyiség volt.

Nagyon álmos valék s a furcsa felfedezés igen elfoglalt, midőn szobámba jutottam; de azért lefekvés előtt elzártam szép, de szerencsétlen nyakékemet az íróasztalba, azzal az elhatározással, hogy nem fogom azt többé viselni.

Vége az első kötetnek.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Ujabb szépirodalmi munkák.

Babay, Balatonmelléki történetek	---	---	---	---	---	1.—
Balog-Follinus, A szárnyas kerék	---	---	---	---	---	1.50
Bársony J., Négyszem közt	---	---	---	---	---	1.50
"	"	"	"	kötve	---	2.50
Baumbach, Regék	---	---	---	---	---	2.50
Békefi Antal, A kis regényhősnő. Regény	---	---	---	---	---	1.20
Benedek Elek, Kismama könyve. Elbeszélések	---	---	---	---	---	1.50
"	"	"	"	Diszköt.	---	2.40
Beniczkyné B. Lenke, Nyomaveszett, 2 kötet	---	---	---	---	---	2.20
"	"	"	"	2 " kötve	---	4.—
"	"	"	Delila,	fűzve	---	1.20
"	"	"	"	kötve	---	2.—
"	"	"	Az anyajegy, fűzve	---	---	1.20
"	"	"	"	kötve	---	2.—
"	"	"	Egy szegény leány története,	---	---	
			fűzve	---	---	1.20
"	"	"	Egy szegény leány története,	---	---	
			kötve	---	---	2.—
"	"	"	Herczegi korona, 2 kötet	---	---	2.40
"	"	"	"	kötve	---	4.—
"	"	"	Családi hagyomány, 3 kötet	---	---	3.60
"	"	"	3	---	---	
"	"	"	kötve	---	---	6.—
"	"	"	Öt órákor	---	---	1.20
"	"	"	"	kötve	---	2.—
"	"	"	Megkéssett fecske, 2 kötet	---	---	2.40
"	"	"	2 " kötve	---	---	4.—
"	"	"	A titok	---	---	1.20
"	"	"	kötve	---	---	2.—

Beniczkyné B. Lenke,	Átültetett virág, 2 kötet	2.40
"	" " " " " kötve	4.—
"	" " " Ruth	1.20
"	" " " " " kötve	2.—
"	" " " A vér hatalma	1.20
"	" " " " " kötve	2.—
"	" " " Edith, szinmű	— .50
"	" " " Divatos házasság, szinmű	— .60
Bodrogi, Emberek		1.60
"	" " " " " kötve	2.40
Bródy S., munkái	I. A kétlelkű asszony	— .80
"	" " " II. Apró regények	1.40
"	" " " III. Két szőke asszony	— .80
"	" " " IV. Színészvér	1.40
"	" " " V. Éjszaka	— .80
"	" " " VI—VII. Don Quixotte kisasszony	2.—
"	" " " VIII. Rejtelmek	1.40
"	" " " IX. Emberek	— .80
"	" " " X. Faust orvos	— .80
"	" " " XI. Nyomor	— .80
"	" " " XII. Hófehérke	— 80
Bekötve minden kötet 80 krral többbe kerül.		
A 12 kötet ára 11 diszkötésben, tokban		20.—
Byron, Manfréd		1.—
Cactus Mirtiflor, A Dandy Crack, 2. kiadás		— .60
Carmen Sylva, Tábori posta, finom kiadás, kötve		2.50
Csepreghy F., összes művei 1—5		5.—
Czóbel Minka, Ujabb költemények		2.—
"	" Maja. Költemények	1.—
"	" Fehér-dalok	1.50
Dosztojevszky, Raszkolnikov, 3 kötet		4.50
Fain, Java adomák tárháza, 2-ik kiadás		— .50
Gabányi Árpád, Az asszony természetrajza		— .60
Gárdonyi G. Novellák		— .60

SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSAI BUDAPESTEN.

Justh Zsigmond, A pusztá könyve	1.—
„ Gányó Julcsa	1.20
„ Pénz legendája	1.40
„ Fuimus	1.80
Kabos Ede, Por; tárczák, drámai formák	1.50
„ „ Harakiri	1.—
Kenedi Géza, Szénrajzok	1.50
„ „ „ kötve	2.50
Kóbor Tamás, Marianne	1.—
„ „ „ Diszkötésben	1.80
Komócsy J., Szerelem könyve	1.50
„ „ „ „ kötve	2.50
Kövér Ilma, Vadrózsa kisasszony	1.20
„ „ „ „ kötve	2.—
Kozma Andor, A tegnapi és a ma, 3. kiadás	1.50
„ „ „ „ „ „ „ kötve	2.50
„ „ Versek	1.40
„ „ „ diszkötésben	2.—
„ „ Próza	1.40
„ „ „ diszkötésben	2.—
„ „ Versek, Próza egy diszkötésben	3.60
Kupa Árpád, Napszámosok	1.50
Magyar Dekameron, 100 magyar író 100 elbeszélése.	
Öt kötet. Egy-egy kötet	1.50
„ „ „ „ „ „ „ diszköt.	2.—
„ „ 100 külföldi író 100 elbeszélése.	
Öt kötet, füzve egy-egy kötet	1.50
„ „ „ „ „ „ „ kötve	2.—
Makai Emil, Énekek éneke	1.50
„ „ „ „ „ „ „ diszkötésben	2.50
Márkus Miksa, Katalin asszony, 2 kötet	2.—
Marlitt E., A vén kisasszony titka	2.—
„ „ „ „ „ „ „ diszkötésben	2.80
„ „ „ „ „ „ „ Gizella grófnő	2.40

SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSAI BUDAPESTEN

Marlitt E.	Gizella grófnő diszköt.	---	---	---	---	3.20
"	Pusztai királyleány	---	---	---	---	2.40
"	"	"	"	diszkötésben	---	3.20
"	Aranyos Erzsike	---	---	---	---	2.—
"	"	"	"	diszkötésben	---	2.80
"	Második feleség	---	---	---	---	2.—
"	"	"	"	diszkötésben	---	2.80
"	A bagolyvár	---	---	---	---	2.—
"	"	"	"	diszkötésben	---	2.80
"	A keresk. tanácsos házánál, füzve	---	---	---	---	2.40
"	"	"	"	diszkötésben	---	3.20
"	A Schillingház, füzve	---	---	---	---	2.40
"	"	"	"	diszkötésben	---	3.20
Marlitt, A	gránátköves asszony	---	---	---	---	1.20
"	"	"	"	kötve	---	2.—
"	A bérgazda cselédleánya	---	---	---	---	1.20
"	"	"	"	kötve	---	2.—
Mikszáth Kálmán,	Galamb a kalitkában	---	---	---	---	2.—
"	"	"	"	diszkötésben	---	3.—
"	A lobinai fű, finom kiadás	---	---	---	---	1.—
"	"	"	"	diszkötésben	---	2.—
"	A fészek regényei	---	---	---	---	1.50
"	"	"	"	diszkötésben	---	2.5
"	Az eladó birtok	---	---	---	---	1.60
"	"	"	"	diszkötésben	---	2.50
Móra István,	Földszint	---	---	---	---	1.50
"	"	"	"	kötve	---	2.40
Papp Gyula,	Költemények	---	---	---	---	1.20
Pekár Gyula,	Dodo főhadnagy problémái	---	---	---	---	2.—
Péter D.,	Jó kedvemből	---	---	---	---	1.20
Petelei István,	A fülemile, füzve	---	---	---	---	1.—
"	"	"	"	Jetty és egyéb elbesz.	---	1.50
"	"	"	"	kötve	---	2.50
Prém J.,	Rozsdás czimerek. Regény két kötetben	---	---	---	---	2.—

SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSAI BUDAPESTEN.

Rákosi Viktor, Zuboly, Gyalu és társai	1.50
Redfield, Amerikai humoreszkek	1.—
Sajó Aladár, Kaszárnyatitkok, Elbeszélések	1.—
Katonáéknál	1.20
De profundis	1.—
Sanyaró Vendel, nyögései	—50
Sebestyén Károly, versei, Hajnalodik	1 —
Sudermann, A szürke asszony	1.50
Szabolcsi, Mozaik	1.20
Szabolcska M., Hangulatok	1.50
kötve	2.50
Szabóné-Nogáll J., Derü, elbeszélések	1.50
kötve	2.50
Szalay Fruzina, Versek	1.40
Szarvas Mariska, Dunántul.	1.50
Szomaházy István, A Clairette keringő és egyéb elbeszélések	1.50
Diszkötésben	2.40
Huszonnégy óra	1.50
kötve	2.40
Tábori Róbert, Korhadtt oszlopok. Regény	1.20
Tanoss Pál, Az erdő világa	1.50
kötve	2.50
Timár Szaniszló, Az élet vásárja.	1.20
Tutsek A., Az Ilva folyó partján, füzve	1.20
kötve	2.—
A fenyvesek közül	1.40
Viola története. Regény	1.20
Werner Gy., Andrásfalvy de Andrásfalva	2.—

Herczeg Ferenc munkái.

*

A Gyurkovics-fluk.

Tizenegyedik ezer Füzve	--- --	2.— frt
Diszkötésben	--- --	2.40 frt

Napnyugati mesék.

Négy elbeszélés. Füzve	--- --	2.— frt
Diszkötésben	--- --	3.— frt

A három testőr.

Bohózat 3 felvonásban. Füzve	--- --	frt 1.20
Diszkötésben	--- --	frt 1.80

A dolovai nábob leánya.

Szinmű 5 felvonásban. Füzve	--- --	frt 1.20
Diszkötésben	--- --	frt 1.80

Simon Zsuzsa.

Regény, 3-ik kiadás. Füzve	--- --	frt 1.60
Diszkötésben	--- --	frt 2.50

A Gyurkovics-leányok.

Nyolczadik ezer. Füzve	--- --	frt 1.50
Diszkötésben	--- --	frt 2.50

Mutamur.

26 elbeszélés, 3. kiadás. Füzve	--- --	frt 1.40
Diszkötésben	--- --	frt 2.40

Fenn és lenn.

Regény, 3-ik kiadás. Füzve	--- --	frt 1.60
Diszkötésben	--- --	frt 2.40

U J I D Ő K

Szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap.

Szerk.: Herczeg Ferencz. Előfizetési ára negyedévre 2 frt.

BRÓDY SÁNDOR

összes munkái.

A modern magyar irodalomnak alig van érdekesebb alakja, mint Bródy Sándor. Jóformán még az ifjúkor határain sincs túl, de már is mester lélektani megfigyeléseiben. Az ő művei psychologia, finomság dolgában ritkítják párjukat, de a mellett minden izükben érdekfeszítők és költőiek. Már az a körülmény is, hogy némely kötete már a harmadik kiadásban jelent meg, daczára annak, hogy írói pályafutása nem tesz ki egy tuczat esztendő, mutatja, hogy mennyire kedveli őt a közönség. Összes művei most jelentek meg egyöntetű, diszes, de a mellett olcsó kiadásban. A ki az írói egyéniség előkelőségét, ragyogó fantáziával, hatalmas jellemzési képességgel és finom lélektani részletezéssel egybekötve szereti látni, vegye meg Bródy Sándor műveit.

I. Kétlelkű asszony	— 80
II. Apró regények	1.40
III. Két szőke asszony	— 80
IV. Színészvér	1.40
V. Éjszakák	— 80
VI—VII. Don Quixotte kisasszony	2.—
VIII. Rejtelmek	1.40
IX. Emberek	— 80
X. Nyomor	— 80
XI. Faust orvos	— 80
XII. Hófehérke	— 80

Csinosan bekötve minden kötet 80 krral többbe kerül.

A 12 kötet ára füzve 10 frt. Kötve tokban 18 frt.

Kis hercegnő, regény, írta Mrs. Hungerford, ford. Fái J. B.	—50
A klengesztelt átok, regény, írta P. Szathmáry Károly.	—50
A tilalom, reg., írta Tinseau Leon., ford. Fái J. Béla	1.—
A vér, regény, írta Benicskyné Bajza Lenke	—50

VIII. évfolyam.

Nimrod és társa, regény, írta Ohnet György, ford. Tóth Béla.	1.—
Almanach az 1893. évre, szerkeszti Mikszáth Kálmán	1.—
Marina (Mr. Barnes of New-York), írta Gunter A. O	1.—
Nagy játék, regény, írta Tábori Róbert	1.—
Hivatalos feleség, angol regény, írta Savage Richard Henry	—50
Téli rege, regény, írta Rákosi Viktor (Sipulusz)	—50
A fogadalom, írta Jeanne Schults, ford. Fái J. Béla	—50
Antusz, eredeti regény, írta Werner Gyula	1.—
Titok, regény, írta Charles Reade	1.—
Nyomor, elbeszélések, írta Bródy Sándor	—50
Végzet, dán regény, írta Louis Couperus, ford. Ignotus	—50
Vénusz, olasz regény, írta Salvatore Farina	—50

IX. évfolyam.

Simon Zsuzsa, regény, írta Hercege Ferencs.	1.—
Almanach az 1894. évre. Szerkeszti Mikszáth Kálmán	1.—
Hét év múltán, regény, írta Delpit Albert	1.—
A szép Neville kisasszony. Angol regény, írta Croker B. M.	1.—
Hőfeherke. Regény, írta Bródy S.	—50
Ibolya, regény, írta Flon A.	—50
Kálvárián, elbeszélések, írta Békefi Antal	—50
Göröngyös utakon, francia regény, írta Tinseau Leon	1.—
Andrásfalvy de Andrásfalva. Irta Werner Gyula, 2 kötet	1.—
Noemi. Olasz regény, írta Mercedes	—50
Mindszenti Katalin, regény, írta Borostyán Nándor	—50
A kis hőbortos, regény, írta Mrs. Hungerford	—50

X. évfolyam.

A gyermek joga, írta Ohnet György. Regény	1.—
Almanach az 1895. évre. Szerkeszti Mikszáth Kálmán	1.—
Sibilla, angol regény, írta Mrs. Alexander	1.50
Két leány és egy legény. Regény, írta Beöthy László	—50
Lou. Regény, írta Roberts Sándor	—50
Viola története. Regény, írta Tulsek Anna	—50
A nábob kincse. Regény, írta A. Conan Doyle	—50
Asszonyokról — asszonyoknak Elbesz. írta Gyarmathy Zeigáné	—50
Angéla. Regény, írta Theuriel André	1.—
A napszámok. Regény, írta Kupa Árpád.	1.—
A komédiásné. Regény, írta Contessa Lara	—50
Lavina. Regény, írta Pekár Gyula	—50

XI. évfolyam.

Régi harag. Regény, írta Ohnet György.	1.—
Almanach az 1896. évre. Szerkeszti Mikszáth Kálmán	1.—
Salamon király kincse. Rider Haggard.	1.—
Knopfnacher. Regény, írta Herman Ottóné.	—50
A párbaj. Regény, írta Csehov P. Antal	—50
Korhadt oszlopok. Regény, írta Tábori Róbert	—50
A csókás-tanya. Regény, írta Cherbuliez V. 2 kötet	1.—
Nyári felhők. Elbeszélések, írta Szomaházy István.	—50
Az első kedves. Regény, írta Gerolamo Rovetta.	—50
Vadrózsa. Regény, írta Jean de la Bréle	1.—
A szabadító. Történelmi regény, írta Gyulai Farkas.	—50

Az „EGYETEMES REGÉNYTÁR”-ban
eddig megjelent 184 kötet, szerzők szerint

A-B-C rendben.

	évf.	köt.
Abonyi. Magduska öröksége, regény	II.	7-8
A „pénzes molnár” románcza	IV.	12
Aldé. Az uri körökben	I.	18
Alexander Mrs. Sibilla	X.	5-7
Beniczkyné. Saját kezébe, regény	I.	16
„Ó az”, regény	III.	1-2
A hegyek tündére, regény	V.	1-2
Rang és pénz, regény	VI.	6-7
A vér	VII.	18
Békési Antal. Kálvárián	IX.	11
Beöthy László. Két leány és egy legény	X.	8
Bolgobey. A két fátoly, regény	I.	7-8
Borostyán N. Mindszenti Katalin	IX.	17
Bret-Harte. Yerba Buena	VII.	6-7
Bréte Jean de la. Vadrózsa.	XI.	14-15
Bródy S. Emberek. Elbeszélések	III.	17
Faust orvos	V.	10
Nyomor	VIII.	16
Hófehérlke, regény	IX.	9
Burnet F. H. „A kis lord”, regény	IV.	16
Carmen Sylva. Tábori posta, „	II.	17-18
Cherbullez. Holdenis Meta, „	III.	7-8
Miss Rovel, „	V.	17-18
A Csókás-tanya	XI.	10-11
Coleman John. Curly, egy színész története, ...	VI.	5
Collins. „Nem!”, Regény	I.	18-14
Contessa Lara. A komédiásné, regény	X.	17
Conway. Beatrice házassága, regény	I.	4-5
Klő halott, „	II.	3-4
Paulina, „	V.	3-4
Couperus Louis. Végzet. Regény	VIII.	17
Crocker B. A szép Neville kisasszony	IX.	7-8
Csehov P. Antal. A párbaj	XI.	8
Csiky Gergely. Az elvált asszony, regény	IV.	1-2
Daudet E. Az elítélt leánya	V.	13-14
Delpit A. A marquisné, regény	II.	13-14
Hét év múltán, „	IX.	5-6
E. A hitetlen, „	III.	3-4
Doyle A. Conan. A nábob kincse	X.	11
Dosztojevszkij. Fehér éjszakák, regény	III.	18
Eckstein. Violanta, regény	I.	16
Farina Salvatore. Vénus, regény	VIII.	18
Filon. Ibolya, „	IX.	10
Feuillet. A halott, „	I.	9
Az özvegy „	II.	6
Művészbecsület.	VI.	8-9
Gonzales. Egy csontváz elbeszélése	I.	17
Groller. A tábornok ur fia, elbeszélés.	III.	10
Gunter A. C. Marina (Mr. Barnes of New-York)	VIII.	5-6
Gyulai Farkas. A szabadtűz	XI.	15
Gyarmathyné. A havaok alján.	VI.	10
Asszonyokról — asszonyoknak	X.	12
Haggard Rider. „Ó”, regény	IV.	3-4
Salamon király kincse	XI.	5-6
Herczeg Ferencz. Fenn és lenn	V.	11-12
Simon Szusza, regény	IX.	1-2
Herman Ottóné. Kuopfmacher	XI.	7
Heyse P. Felejthetetlen szavak	V.	15
Hungerford Mrs. Kis hercegnő	VII.	14
A kis hóbortos	IX.	18
Jókai M. A ki a szívét a homlokán hordja	V.	16
Kazár. Lég és föld. Kitörölt évek, 2 elbeszélés	III.	9

	évf.	köt.
Kazár. A szívárvány, regény	IV.	15
Kövér Ilma. Damáz Margit.	VII.	13
Kupa Árpád. A napszámosok, regény	X.	15—16
Letneff Anjuta. Orosz regény	IV.	17—18
Lindau. Jung Helén, elbeszélés	II.	9
" Lázban, regény	VI.	17
Margitay. Megölt lelkek, regény	II.	6
Mercedes. Noemi	IX.	16
Mikszáth. A lohinál fü, elbeszélés	I.	3
" A fészek regényei, elbeszélések	II	16
" „Almanach“ 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896-ra. Egy-egy évfolyam ára 1 frt.		
Mudrony. Ildeiné leánya, ered. reg.	VI.	15—16
Ohnet. A bánya, regény	I.	1—2
" Lise Fleuron, regény	I.	10—11
" A Croix-Mort grófnők, regény	II.	1—2
" Sarah grófnő, ...	II.	10—11
" Akarat, "	III.	11—12
" Rameau orvos	IV.	13—14
" Utolsó szerelem	V.	8—9
" A Pierre lelke	VI.	1—2
" A vasgyáros (hámoros)	VII.	11—12
" A gyűlölség adója	VII.	1—2
" Nimród és Társai	VIII.	1—2
" A gyermek joga	X.	1—2
" Régi harag, regény	XI.	1—2
Ouida. A freskók, regény	III.	15
Pekár Gyula. Lavina, regény	X.	18
Petelei. A fülemile, elbeszélés.	I.	12
Rákosi Viktor. Téli regé.	VIII.	10
Reade Charles. Titok.	VIII.	14—15
Róberts Sándor. Lou	X.	9
Rovetta G. Az első kedves.	XI.	13
Savage R. Henry. Hivatalos feleség	VIII.	9
Schultz Jeanne. A fogadalom.	VIII.	11
Serao. Isten hozzád szerelem, olasz regény	VI.	13—14
Sudermann. A kegyencz	VII.	11—12
P. Szathmáry. Balassa Bálint, tört. regény	II.	12
" A legszebb hercegnő, regény.	III.	13—14
" A kiengesztelt átok.	VII.	15
Szomaházy István. Nyári felhők.	XI.	12
Tábori Róbert. Nagy játék	VIII.	7—8
" Korhadt oszlopok	XI.	9
Tarchetti. A szív küzdelmei.	V.	7
Theuriet. Veszedelmes bűbáj	VII.	9—10
" Angela, regény	X.	13—14
Tinseau Leon. A hívek, regény	VI.	18
" A tilalom	VII.	16—17
" Göröngyös utakon	IX.	12—13
Tolnai. A jubilánsok, regény	I.	6
Turgenyev. Első szerelem. Klipp-Kopp elbesz.	II.	15
Tutsek Anna. Viola története	X.	10
Uchard. Blaisot kisasszony, regény	III.	16
Váradt Antal. Elmúlt évekből.	VII.	8
Verga. Egy apáca története	VII.	6
Werner. Szent-Mihály.	IV.	9-10-11
Werner Gy. Anteusz	VIII.	12—13
" Andrásfalvy de Andrásfalva	IX.	14—15
Zola Émile. Álom, regény	IV.	7—8

Egy-egy kötet ára csinos piros vászonkötésben

50 kr.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Uj Idők

Szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap

Szerkeszti Herczeg Ferenc.

Előfizetési ára negyedévre 2 ftt.

Országos Szépirodalmi Könyvtár

Mutatványszám kívánatra ingyen.